

22) Til velfærdsministeren af:

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Vil ministeren sikre, at der bygges tilstrækkeligt med botilbud til mennesker med handicap, så yngre mennesker med handicap får et reelt valg imellem, om de vil leve på plejehjem eller have et alternativt botilbud?

(Spm. nr. S 491, skr. begr.).

23) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren, at det er en acceptabel udvikling, når forældre fravælger offentlige pasnings-tilbud for deres børn som f.eks. skolefritidsordninger, fordi prisen er for høj?

(Spm. nr. S 493).

24) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren, at regeringen har præsteret en tilfredsstillende opfølgning på arbejdet i regeringens egen Familie- og Arbejdslivskommission?

(Spm. nr. S 494).

25) Til velfærdsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Vil ministeren tage andre initiativer til at intensivere indsatsen for løsninger, der sikrer, at unge kvinder ikke trues på livet af deres familier, fordi de vælger en anden livsstil (Halimasagen)?

(Spm. nr. S 500).

26) Til velfærdsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Mener ministeren, at der er afsat tilstrækkelige midler og alternative indsatser på området vedrørende vold og trusler mod kvinder for at hjælpe nydanske kvinder til at komme videre frem i hverdagen?

(Spm. nr. S 502).

Justitsministeren (Jakob Axel Nielsen, fg.) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Udveksling af oplysninger som led i politiets samarbejde med de sociale myndigheder og psykiatrien).

(Lovforslag nr. L 79) og

Forslag til lov om forbud mod hold af ræve. (Lovforslag nr. L 80).

Medlemmer af Folketinget Christine Antorini (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om totalt rygeforbud på folkeskoler og privat- og friskoler. (Beslutningsforslag nr. B 53).

Medlemmer af Folketinget Morten Messerschmidt (DF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Vil udenrigsministeren redegøre for den udvikling, som unionsborgerskabet har undergået siden dets indførelse i 1993, herunder den betydning, som unionsborgerskabet har haft for udviklingen af de sociale og udlændingeretlige regler, der kan afledes af EU-retten og må side-stilles med de nationale regler, samt hvordan ministeren mener at dette harmonerer med hensigten bag det danske forbehold for unionsborgerskabet.«

(Forespørgsel nr. F 15).

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Turistpolitisk redegørelse. (Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt og redegørelsen optaget i Folketingstidende.

Kl. 13:01

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til ministre til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

I spørgetimen deltager statsministeren.

Kl. 13:03

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget statsministeren med meget stor præcision.

Jeg giver ordet til statsministeren for den indledende redegørelse. Værsgo.

Kl. 13:03

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne indlede denne spørgetime med kort at gøre rede for regeringens planer for udspil om grøn vækst. Men jeg vil tage mit afsæt i den helt aktuelle situation, i den aktuelle finanskrise.

Vi befinder os, som alle kan høre og se, i en urolig tid rent økonomisk, en tid, hvor vi selvfølgelig skal gøre vores yderste for at løse de aktuelle problemer. Verden over er der gennemført massive indgreb for at undgå, at krisen bider sig fast. Også her i Danmark har regeringen grebet resolut ind med en omfattende garantiordning for banksektoren.

Men jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at det er en tid, hvor kortsigtede problemer ikke må spærre for de langsigtede løsninger. Regeringen har ambitiøse mål for klima- og energipolitikken, og det skal vi ikke nedprioritere på grund af finanskrisen, tværtimod. Vi er nødt til at sikre en langsigtet, holdbar vækst. Og her er klima- og energipolitikken ikke en del af problemet. Tværtimod, det er en del af løsningen.

Regeringens store vision er at udvikle et samfund og en økonomi, som er fri af fossile brændsler som kul, olie og gas. Vi skal omlægge produktion og forbrug og skabe et fossilfrit samfund gradvis, men målrettet.

Regeringens plan har fem elementer. For det første vil vi udbygge den vedvarende energi kraftigt. Vi har et ambitiøst mål om at fordoble andelen af vedvarende energi frem mod 2025. Danmark er førende inden for vindenergi og biomasse. Det skal vi holde fast i, og vi skal også i front på områder som andengenerationsbioætanol og udnyttelse af energien i f.eks. husdyrødnings.

For det andet skal vi satse på stigende energieffektivitet. Danmark er allerede et af de mest energieffektive lande i verden. Vi skal satse på

arkitektur, design, isolering og grøn it, som alt sammen kan bidrage til mere energieffektivitet. Vi skal udvikle en stærk og voksende industri med energieffektive teknologier og løsninger.

For det tredje skal vi skabe et bæredygtigt byggeri. Vi skal gøre det attraktivt at bygge det, der hedder plusenergi-huse – huse, som producerer mere energi, end de bruger. Vi skal skabe et byggeteknologisk gennembrud.

For det fjerde vil vi sigte på at gøre Danmark til det, man kunne kalde transportens grønne testmarked. Det store perspektiv er, at vi inden for få år kan køre i velfungerende elbiler. Vi kommer selvfølgelig ikke i en situation, hvor vi kan eller skal bygge biler som sådan i Danmark, men vi skal være med til at udvikle løsninger, hvor bilerne f.eks. kobles til overskudsenergi fra vindmøllerne ved hjælp af brændselsceller. Her har vi en betydelig dansk ekspertise, og der ligger et enormt produktions- og eksportpotentiale.

Endelig for det femte vil vi fremme en ny grøn fødevarer sektor. Danmark er førende i verden inden for levnedsmiddelforskning, enzymer og fødevarer sikkerhed. Dansk landbrug er storleverandør af vedvarende energi, især biomasse, og alt det skal vi udnytte til at skabe en blomstrende jordbrugs- og fødevarer sektor med fortsat betydelige eksportindtægter.

Så samlet er der brug for en offensiv indsats, der trækker Danmark ind i centrum af grøn vækst, skaber tusinder af nye job, lægger grobunden for ny velstand og gør Danmark til en grøn vindernation.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak til statsministeren.

Vi går nu over til spørgerne, og der er anmeldt følgende spillere:

Helle Thorning-Schmidt (S)

Morten Messerschmidt (DF)

Villy Søvnald (SF)

Morten Østergaard (RV)

Per Clausen (EL)

Henrik Dam Kristensen (S)

Anne Grete Holmsgaard (SF)

Simon Emil Ammitzbøll (UFG)

Pia Olsen Dyhr (SF)

Der er jo kun 55 minutter til rådighed, og der er op til 8 minutter til rådighed for hver i alt med spørgsmål og svar. Så vi kan næppe nå alle, men vi kommer så langt som muligt i den tid, der er afsat. I første runde har spørger og mini-

ster jo begge 2 minutters taletid, og bagefter er der to gange 1 minuts taletid.

Den første, der får ordet, er fru Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 13:08

Spm. nr. US 19

Helle Thorning-Schmidt (S):

Jeg vil gerne starte med at rose statsministeren, og jeg glæder mig selvfølgelig også til de næsten 5 minutters debat, vi får nu. Men det er jo dejligt, at statsministeren i den her uge har valgt at engagere sig så kraftigt i dansk politik. Jeg forstår selvfølgelig godt, at der er masser, der skal ordnes i statsministerens eget parti, hvor der jo har været næsten tumultagtige tilstande og af og til også lidt komiske tilstande, så det forstår jeg godt. Men jeg håber naturligvis også, at statsministeren i den her uge, hvor han er i landet, får mulighed for også at engagere sig i nogle af de kæmpestore udfordringer, vores land står over for. Jeg er af den opfattelse, at Danmark mangler handlekraft og lederskab:

Vi står i en global situation, hvor alle taler om, at vi er på vej ind i recession, krise; ord, som vi ikke har hørt i ganske lang tid. Derfor er det jo interessant at vide, hvordan statsministeren ser på den situation:

I åbningsdebatten, som fandt sted for nogle måneder siden, sagde statsministeren, at den største udfordring, vi står over for, er, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. Der var sådan set ikke så meget andet, der udgjorde en udfordring. Jeg og Socialdemokraterne havde en anden opfattelse. Vi mente, at det, der var det store problem, er, at vi kan se mere ledighed, rent faktisk en fordobling af ledigheden.

Derfor er mit enkle spørgsmål: Har statsministeren ændret opfattelse, eller er det stadig den samme analyse, der præger statsministeren, når han kigger ud over Danmark?

Kl. 13:09

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:09

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerede ved åbningen af Folketinget gjorde jeg klart, at den internationale finanskriser selvfølgelig også vil smitte negativt af på dansk økonomi med risiko for større arbejdsløshed i den kommende tid. Så i den forstand har jeg fuldstændig samme opfattelse som dengang. Jeg tror, at mange er blevet overrasket over, hvor voldsomt fi-

nanskrisen har bredt sig, og også med hvilken kraft den kan risikere at få negativ betydning for den almindelige økonomi.

Derfor kan jeg sige, at regeringen hele tiden følger situationen meget nøje for at træffe de beslutninger, der skal til, for at fastholde høj beskæftigelse og lav ledighed. Det er jo også en af grundene til, at regeringen har justeret sit finanslovsforslag i forhold til det oprindelige, sådan at der nu gives lidt mere stimulans til dansk økonomi i 2009, end vi oprindeligt havde planlagt.

Kl. 13:10

Formanden:

Fru Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 13:10

Helle Thorning-Schmidt (S):

Nu må statsministeren selvfølgelig tilgive mig, men jeg har ikke den bedste erfaring med statsministerens analyse af den økonomiske politik.

Ved årsskiftet sagde statsministeren i sin nytårstale, at »den største risiko i det nye år faktisk er, at det kommer til at gå for godt.« Det har så ikke lige holdt stik, kan man sige. Og for bare tre måneder siden forudsagde statsministeren, at vi bestemt ikke var på vej ind i en recession.

Så når jeg spørger i dag, er det naturligvis, fordi jeg tvivler på, om statsministeren har forstået situationens alvor. Derfor er jeg nødt til at spørge igen: Anerkender statsministeren de analyser, der vurderer, at vi mindst får en fordobling af ledigheden til næste år, og hvad agter statsministeren i givet fald at gøre ved det?

Kl. 13:11

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:11

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gentage, hvad jeg rent faktisk sagde ved Folketingets åbning, nemlig at vi forudser en stigning i ledigheden. Så det er ikke nogen ny erkendelse, det er ikke noget, jeg bare står og siger nu – det sagde jeg allerede dengang og har sagt det flere gange.

Det er også grunden til, at regeringen har justeret sit finanslovsforslag i lyset af finanskrisen og sagt, at der nu er behov for en yderligere stimulans til dansk økonomi i 2009, og det er det, vi har gjort.

Så følger jeg til nu, at vi selvfølgelig hele tiden følger situationen meget opmærksomt, og at vi undervejs vil tage de skridt, der er nødvendige, hvis situationen ændrer sig yderligere.

Lad mig lige minde om, at den internationale økonomiske organisation OECD, i går kom med en økonomisk rapport, der bekræfter det billede, jeg har tegnet, nemlig at den internationale økonomi går nedad, og at det også smitter negativt af på Danmark, men OECD siger, at Danmark er bedre rustet end de fleste lande til at klare situationen, og at den finanspolitik, regeringen har lagt frem, er den rigtige finanspolitik.

Kl. 13:12

Formanden:

Fru Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 13:12

Helle Thorning-Schmidt (S):

Nu opremsede jeg jo fejlanalyserne tidligere, og der kunne jeg sådan set blive ved. Regeringen ville også genindføre SP-ordningen, men det frafaldt man så heldigvis, og det var meget fornuftigt.

Men jeg kan ikke få noget svar fra statsministeren. Analyser påpeger, at vi til næste år får en fordobling af ledigheden. Hvad betyder det, at statsministeren ikke vil svare? Betyder det, at man har tænkt sig at sidde på hænderne, mens man ser, at flere mennesker bliver kastet ud i ledighed, eller betyder det, at man her og nu anerkender, at der skal handles?

Det er jo, som om statsministeren – eller den danske regering for den sags skyld – tror, at man sidder på sin egen lille planet og ikke bliver påvirket af de globale forandringer. Min eneste appel til statsministeren i dag – der kunne være mange, men i dag er det denne: Lad os i fællesskab anerkende, at ledigheden mindst bliver fordoblet til næste år, og lad os her og nu komme i gang med at gøre noget ved det. Derfor bliver jeg nødt til at spørge statsministeren igen: Anerkender statsministeren de tal, eller vil man bare vente og se, hvad der sker, og hvad der skal gøres ved det?

Kl. 13:13

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:13

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, regeringen har bestemt ikke til hensigt bare at vente og se. Regeringen sidder absolut ikke på hænderne, tværtimod – vi har jo handlet allerede. Det skridt, vi allerede har taget, var at ændre regeringens finanslov, sådan at den skattelettelse, der kommer næste år, får lov at slå fuldt igennem. I modsætning til Socialdemokratiet, som vil fjerne skattelettelsen fra folk, ønsker vi jo, at den skal få lov at komme til udfoldelse, så-

dan at folk får lidt flere penge at gøre godt med, og det kan være med til at stimulere økonomien.

Altså, jeg er nødt til at sige til fru Helle Thorning-Schmidt, at det er nemt nok at gå rundt og kritisere, men når det er kombineret med et grænseløst hykleri, er det næsten for meget. Og det er der tale om, når fru Helle Thorning-Schmidt nu giver udseende af, at regeringen fører en økonomisk politik, der vil give større ledighed, i betragtning af at Socialdemokraterne vil fratage folk den skattelettelse, som regeringen vil give dem næste år.

Kl. 13:14

Formanden:

Tak til fru Helle Thorning-Schmidt.

Næste spørger er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 13:14

Spm. nr. US 20**Morten Messerschmidt (DF):**

Tak for det, formand. Jeg er jo næsten ked af at skulle skifte emne og afbryde en så spændende snak, som statsministeren her har fået lejlighed til at indlade sig på.

Men det, der har fået mig til at melde mig til at stille spørgsmål til statsministeren, nu hvor lejligheden bød sig, er selvfølgelig de ret interessante udmeldinger, som statsministerens partispidskandidat til det kommende europaparlamentsvalg er kommet med. Det er nemlig sådan, at vi inden for de sidste par dage har hørt Jens Rohde være ude med det ret opsigtsvækkende synspunkt, at den nuværende og tidligere regeringer sådan gennem tiden simpelt hen har slugt for meget fra EU, altså at man har sagt for meget ja og for lidt nej. Man må sige, at det jo er synspunkter, som lyder utrolig godt i mine ører og i Dansk Folkepartis ører. Vi har haft indvendinger, hver gang regeringen er kommet i Europaudvalget og har ønsket at få mere og mere flyttet over til EU.

Men det, der selvfølgelig er interessant at få spurgt ind til, er, om det her simpelt hen er et linjeskift i forhold til Venstres og regeringens politik. Der tænker jeg selvfølgelig særligt på, at da den nye vicestatsminister trådte til som formand for Det Konservative Folkeparti for et par måneder siden, var hun ude at sige, at nu skulle man føre en mere ærlig EU-politik, altså underforstået, at man tidligere har ført en uærlig EU-politik.

Så på alle fronter ser det ud til, at der i hvert fald er en imødekommelse af Dansk Folkepartis

kritik af EU. Derfor er det selvfølgelig højaktuelt og superspændende at høre, om statsministeren deler den opfattelse, som bl.a. hans egen spidskandidat, Jens Rohde, er kommet med, nemlig at EU ganske enkelt blander sig i for meget, og at vi i Danmark har været for dårlige til at sige nej over for den indblanding.

Kl. 13:16

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:16

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu kunne hr. Morten Messerschmidt jo nok med fordel føre den drøftelse direkte med Jens Rohde. Men som jeg forstår Jens Rohde, er det et synspunkt, som jeg i øvrigt deler, at EU-politik, om jeg så må sige, skal gøres til ganske normal politik, altså at man siger ja til de ting, som man synes er fornuftige, og at man siger nej til de ting, som man synes er ufornuftige. Og det forhold, at noget kommer fra Bruxelles, kan ikke i sig selv begrunde, at man så bare siger ja og måske tilmed amen. Man forholder sig til det, akkurat som hvis der kom noget fra den danske regering: Det, man er tilhænger af, siger man ja til; det, man er modstander af, siger man nej til. Og det synes jeg egentlig grundlæggende er et meget fornuftigt standpunkt.

Kl. 13:17

Formanden:

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:17

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Det er også den tilgang, jeg og mit parti har til politik. Men det, der jo er interessant, er, at der tilsyneladende er tale om en ny erkendelse. Altså, når en spidskandidat, som vel alt andet lige må forventes at flugte med den samme linje som landets statsminister og formanden for det pågældende parti, siger, at man har slugt for meget, altså har sagt ja til for meget, og når vicestatsministeren, statsministerens suppleant på posten så at sige, er ude at sige, at man nu skal være mere ærlig om sin EU-politik, må det jo være et udtryk for, at man tidligere har slugt for meget, og at man tidligere har været uærlig i sin politik.

Jens Rohde peger så på et direktiv tilbage fra slutningen af 1990'erne, nemlig direktivet om »TV uden grænser«, som han mener er et eksempel på, at man har slugt for meget, og at man skulle have sagt nej. Der kunne det være interessant at høre, om statsministeren er enig i den vurdering, og om statsministeren kan komme

med andre eksempler på området, hvor man sådan i efterrationaliseringens lys gerne ville have sagt nej i stedet for ja.

Kl. 13:18

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:18

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det tror jeg i meget høj grad også afhænger af, hvem regeringen er i Danmark. Jeg kan nævne som et enkelt eksempel, at da vi i sin tid var i opposition og vi havde en socialdemokratisk ledet regering, sagde den daværende socialdemokratiske ledede regering f.eks. ja til en regulering af børns muligheder for at gå med aviser. Og der må jeg sige, at det synes jeg er overdreven regulering, og jeg mener også, at det var en forkert tolkning af det direktiv, der var besluttet i EU. Men det er altså et eksempel på, at man også kan have regeringer i de enkelte lande, der går videre end det, nogle af os andre egentlig synes der er baggrund for.

Jeg kan da godt komme på nogle eksempler, men jeg tror, at mange af eksemplerne vil være begrundet i, at vi i Danmark – eller at man i andre lande – har haft eller har en regering, som ønsker at regulere på et eller andet område, og så bliver det jo en ganske almindelig politisk kamp, og det er også det, Jens Rohde giver udtryk for. Det synes jeg egentlig er meget fornuftigt.

Kl. 13:19

Formanden:

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 13:19

Morten Messerschmidt (DF):

Statsministeren svarer fuldstændig udenom. Jeg er godt bekendt med, at får man et rødt flertal i Danmark, får man mere regulering. Det er der ikke noget nyt i, sådan har det altid været. Men det, der er interessant, er at vide, hvad Venstres position er. Hvad er statsministerens position? Er statsministeren enig i, at EU blander sig for meget? Er statsministeren enig med sin egen spidskandidat i, at man har sagt ja for mange gange, altså at statsministeren som statsminister fra partiet Venstre for Danmark har sagt ja for mange gange, og at man gerne ville have sagt nej? Det er det ganske enkle spørgsmål, vi skal have svar på. Er statsministeren enig i, at vi har slugt for meget, er han enig med sin spidskandidat, eller er det kun ren snak for at få en stemmeoptimering frem til den 7. juni? Det er det, det er vigtigt at få klarhed over. Er det her en ny

linje i Venstre, at man angrrer; at man ikke har sagt nej noget oftere, og kan vi forvente, at det kommer i fremtiden?

Kl. 13:20

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:20

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, jeg kan forsikre hr. Morten Messerschmidt om, at regeringen ikke har sagt ja til mere, end hvad vi synes er rimeligt at sige ja til. Vi har sagt ja til de ting, vi synes er fornuftige.

Nu ved hr. Morten Messerschmidt jo godt, at den danske regering er en mindretalsregering. Det vil sige, at den skal i Folketingets Europaudvalg og have mandat til sin stemmeafgivning i EU. I den forbindelse hænder det så, at der bliver dannet nogle flertal uden om regeringen, der gør, at regeringen så må føre en lidt anden linje end den, der måske er regeringens egen opfattelse. Jeg må selvfølgelig tage det forbehold, at en mindretalsregering jo kan blive tvunget til at sige ja til et eller andet, som måske inderst inde ikke rigtig er regeringens politik, eller nej til noget andet. Men det er jo vilkårene i et demokrati, hvor vi ikke har vores eget flertal, men hvor partier kan gå uden om regeringen og danne flertal, somme tider sådan lidt underligt på kryds og på tværs. Jeg tror, hr. Morten Messerschmidt godt er klar over, hvad jeg tænker på.

Kl. 13:21

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Hermed sluttede spørgsmålet.

Det næste spørgsmål er til statsministeren af hr. Villy Søvndal. Hr. Villy Søvndal, værsgo.

Kl. 13:21

Spm. nr. US 21

Villy Søvndal (SF):

Tak. Statsministeren fremlagde jo sin grønne plan for godt en uge siden, og i dag fremlagde han den så her i Folketinget. Jeg vil godt kvittere for statsministerens omvendelse til grøn mand, det synes jeg er perspektivfyldt efter 7 spildte år.

Men så sad jeg og læste lidt tilbage, og undskyld, hvis jeg virker sådan en lille smule forbeholden alligevel. Hvis man læser statsministerens åbningstale fra 2006, kan man se, at det grønne fylder en del i talen fra dengang med ord som f.eks., at regeringen vil sætte ambitiøse mål om at sikre Danmark en fremtidig selvforsyning med miljørigtig energi.

Hvis nu man er optaget af statsministerens renommé og eftermæle, er det jo vigtigt, at statsministeren ikke efterlader det indtryk i offentligheden, at statsministeren bare er en, der siger de her ting, men at der ikke sker noget, ligesom der ikke skete noget efter 2006.

Jeg får mange henvendelser fra de der bekymrede folk, der spørger: Snakker han nu bare igen, eller er der noget i det her? Og der er jeg så nødt til at spørge statsministeren: Hvad skal jeg sige til de folk, når de ringer?

Jeg spørger af stor interesse både for statsministerens renommé og for hans eftermæle.

Kl. 13:22

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:22

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen som vanlig er jeg jo dybt rørt over den omsorg, som hr. Villy Søvndal viser for mit velbefindende. Jeg har jo også noteret mig hr. Villy Søvndals omsorg for mit eftermæle, men jeg er nødt til at sige til hr. Villy Søvndal: Det er meget tidligt, at hr. Villy Søvndal – også for tidligt – begynder at beskæftige sig med mit eftermæle. Hr. Villy Søvndal må trækkes med mig et stykke tid endnu.

Svaret til hr. Villy Søvndals spørgende vælger er jo, at der ikke er ret langt fra snak til handling, når det gælder statsministeren i Danmark, for vi indgik jo en stor, meget ambitiøs energitale, som sætter meget ambitiøse mål for, hvad vi vil med udbygning af vedvarende energi, hvad vi vil med energibesparelser, og hvad vi vil på en række områder, når det gælder en ambitiøs klima- og energipolitik. Hvis ikke jeg husker meget galt, var SF selv med i den aftale. Så det er jo et eksempel på, at der ikke er langt fra tale til handling.

Kl. 13:23

Formanden:

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:23

Villy Søvndal (SF):

Vi synes nu, at det vil være en stor jysk overdrivelse at kalde den ambitiøs. En af grundene til, at det kun blev en 4-årig aftale, er, at når den kommende regering tager over, har vi planer om at lave noget, der er noget mere ambitiøst. Derfor var vi i modsætning til regeringen optaget af at få en aftale, der havde en så kort løbetid som muligt, så vi kunne tage fat med et andet flertal.

Nogle af de steder, hvor vi for alvor smider energi ud af vinduet – man kan måske sige, at

varmen næsten fosser ud af bygningerne – er mange af de offentlige bygninger, som er dårligt vedligeholdt. Der ligger en række ansøgninger fra kommuner med projekter, der vil have en meget hurtig løbetid, fordi de simpelt hen vil finansiere sig selv meget hurtigt, fordi man kan spare penge på energiforbrug og dermed spare penge. De sparede penge er jo nogle af de nemmeste penge overhovedet.

Derfor vil jeg spørge statsministeren: Vil statsministeren være med til at lempe det anlægsloft, der i øjeblikket i kommunerne umuliggør, at man laver den her fornuftige investering, som også ville hjælpe statsministerens grønne plan på vej?

Kl. 13:24

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:24

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det må være vores fælles jyske baggrund, der gør, at hr. Villy Søvndal og jeg kan forenes i det standpunkt, at hvad der er sparet, er fjent. Det er så sandt, som det er sagt. Derfor er energibesparelser også en rigtig god ting, dels er der god økonomi i det, dels er der godt miljø i det. Vi er fuldstændig enige.

Jeg er også enig med hr. Villy Søvndal i, at der bestemt er offentlige bygninger, der kunne trænge til en kærlig hånd for at nedbringe energiforbruget. Vi finder os i øvrigt selv i en af dem.

Det næste, jeg så vil sige, er, at der ikke er noget i det loft over anlægsudgifter, regeringen har aftalt med kommunerne, som forhindrer kommunerne i at gennemføre energibesparelser. Det er alt sammen en prioriteringssag. Det kan kommunerne gøre inden for den ramme. Det er jo ikke et anlægsstop, det er bare en aftale om, at de holder de anlægsbudgetter, de har vedtaget.

Kl. 13:25

Formanden:

Hr. Villy Søvndal.

Kl. 13:25

Villy Søvndal (SF):

Men nu er det så, at man bliver lidt skuffet, for jeg troede faktisk, at det, statsministeren sagde, var et udtryk for, at der skulle ske noget nyt, som ikke var sket før. Nu siger statsministeren i forhold til energibesparelser på bygningsmassen, at der ikke kommer til at ske noget nyt, fordi der er et anlægsloft. Enhver, der kender kommunernes situation, ved, at der ikke er penge til de her ting, og at de ikke vil blive gennemført i stor skala.

Derfor må jeg så melde tilbage til de skeptiske folk, der ringer og spørger, at statsministeren blev uklar i dag, uld i mund, der var ikke nogen som helst løfter om, at nu skulle der ske et ryk.

Jeg må sige, at jeg slet ikke forstår det. Vi er i en situation, hvor beskæftigelsen inden for byggefagene er faldet med 8.000 mand fra sidste år og til i år. Forventningerne i Dansk Byggeri, arbejdsgiverorganisationen inden for området, er, at den vil falde med yderligere 13.000 næste år.

Det vil sige, at vi står i en situation, hvor vi kunne slå to fluer med et smæk: Vi kunne lave de langsigtede investeringer i vores bygninger og bygningsmasse, der sikrede energi- og klimamålsætninger. Vi kunne samtidig sikre, at vi ikke kommer til at opleve en eksplosiv stigning af arbejdsløsheden blandt bygningsarbejdere.

Så jeg vil sige til statsministeren, at det ikke var godt nok svaret, hvis der er tale om en virkelig omvendelse. Det må statsministeren kunne gøre bedre.

Kl. 13:26

Formanden:

Selv om man dækker den røde lampe med sine papirer, lyser den stadig. Det er statsministeren.

Kl. 13:26

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen som hr. Villy Søvndal ved, gik jeg til valg sidste gang på, at vi kunne gøre det endnu bedre, så det har hr. Villy Søvndal fuldstændig ret i. Vi stiller os aldrig tilfredse med det, der er opnået, selv om det er gode resultater. Vi er hele tiden optaget af, at vi kan gøre det endnu bedre. Det gælder også på det her område.

Jeg kan sige til hr. Villy Søvndal, at regeringen selvfølgelig nøje vil følge udviklingen, og vi vil tage de skridt, der skal til for at sikre en fortsat høj beskæftigelse og en lav ledighed. Jeg vil også sige, at jeg jo er enig i, at hele filosofien bag regeringens plan om en grøn vækst netop er at sætte streg under ordet vækst. Kan man slå to fluer med ét smæk, både sørge for en langsigtet, holdbar økonomisk vækst og forbedre miljøet, er det simpelt hen alle tiders forretning i mere end én forstand. Det kan vi sagtens forenes om. Men en ansvarlig regering skal jo hele tiden sørge for at afstemme sin finanspolitik og konjunkturpolitik efter situationen på arbejdsmarkedet, og det er lige præcis, hvad regeringen gør.

Kl. 13:27

Formanden:

Tak til hr. Villy Søvndal.

Så er det hr. Morten Østergaard som spørger, værsgo.

Kl. 13:28

Spm. nr. US 22**Morten Østergaard (RV):**

For 14 dages tid siden havde statsministeren flyttet sit pressemøde ud på en frokostrestaurant i det københavnske, og ved den lejlighed var der en ordveksling med en journalist fra Berlingske Tidende, som blev gengivet i avisen dagen efter, hvor statsministeren blev spurgt om udlændingesagen, og statsministeren svarede så: Hvilken udlændingesag? Det må jeg sige at jeg godt forstår, der vil jeg gerne komme statsministeren lidt til undsætning, for der har jo været mange udlændingesager. Det kunne jo dreje sig om en hel del ting.

Det kunne dreje sig om kampen mod terror, hvor regeringen tilsyneladende er meget optaget af, at hvis man får fingre i terrorister, så skal de udvises eller parkeres på tålt ophold i stedet for at retsforfølges. Det kunne også dreje sig om den interne diskussion, der har været ført i regeringen om, hvorvidt Politiets Efterretningstjeneste selv må bestemme, hvem de taler med, og om der skal føres dialog med folk, som man er uenig med, eller om man kun skal tale med dem, man er enig med. Endelig kunne det jo være Ombudsmandens meget hårde kritik af hele administrationen af EU-reglerne på udlændingeområdet.

Det var egentlig der, jeg gerne ville tage fat, fordi det netop var den sag, der blev omtalt. Her siger statsministeren:

»Det siger sig selv, at offentlige myndigheder skal give borgerne retvisende oplysninger. Det har ombudsmanden så følt ikke har været tilfældet i en række sager.«

Jeg vil gerne sige, at jeg tror, at der er en almen interesse for, hvad statsministeren føler, men til gengæld næsten ingen interesse for, hvad ombudsmanden føler, for det er jo ikke ombudsmandens følelser, der er på spil, men derimod nøgterne juridiske vurderinger. Jeg vil spørge statsministeren, om ikke det giver anledning til alvorlige overvejelser, når man får så grundlæggende og skelsættende en kritik ikke af enkeltssager, men helt generelt af administrationens praksis med at fortolke domme, omsætte dem til praksis og vejlede borgerne i, hvordan reglerne i virkeligheden stiller dem.

Kl. 13:29

Formanden:

Statsministeren:

Kl. 13:29

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, selvfølgelig må det give anledning til overvejelser. Det har det også gjort. Det er jo netop kerne i det her, at Integrationsministeriet og integrationsministeren jo har rettet sig efter de henstillinger, der er kommet fra Ombudsmanden. Det har jeg forstået at Ombudsmanden i sin endelige rapport har udtrykt tilfredshed med.

Kl. 13:29

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:29

Morten Østergaard (RV):

Nu var det jo statsministeren, som, da han vendte hjem fra sin sommerferie, sagde, at der ingen som helst grund var til at tro, at borgerne havde fået forkert vejledning. Det må vi jo så nu sige at der var – og jeg håber i hvert fald også, at statsministeren vil erkende det og måske endda række hånden ud til nogle af de borgere, som måske på helt falsk grundlag har taget ophold i andre lande, fordi den udlændingepolitik, der er blevet ført i Danmark, har gjort, at de ikke kunne få lov til at vende hjem til deres eget land og bo med deres ægtefælle. Og der er så nogle erstatningssager på vej, som man kan forholde sig til.

Statsministeren sagde vist også i åbningsdebatten, at der slet ikke var fejlet noget ind under gulvtæppet i den her sag. Der synes jeg også at man må spørge sig selv – når nu det kommer frem, at Justitsministeriet tilsyneladende har haft en holdning til det store spørgsmål om, hvor længe man skulle arbejde i et andet land for at kunne bruge EU-reglerne, mens Integrationsministeriet har haft en helt anden holdning – om der ikke er grund til nærmere at undersøge, hvad regeringens praksis på det her område egentlig har været, for Ombudsmandens undersøgelse er selvfølgelig kun at kradse i overfladen. Var der ikke behov for, hvis man tog det alvorligt, helt fundamentalt at undersøge tilbage fra regeringens tiltrædelse med Bertel Haarder, som får en særlig kritik, om ikke der er behov for at rydde mere op i vejledningssagen?

Kl. 13:31

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:31

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg ser ikke nogen anledning til at foretage mig mere end det, Ombudsmanden efter sin undersøgelse har henstillet. Sagen er jo den, at Ombudsmanden har klarlagt en række ting, og Inte-

grationsministeriet har rettet sig efter henstillingerne, har ændret sin praksis og sine procedurer. Det har Ombudsmanden udtrykt tilfredshed med, og det synes jeg er en fornuftig udgang på det.

Jeg vil gerne sige til hr. Morten Østergaard, at da jeg blev konfronteret med denne sag lige efter sommerferien, var min kommentar, at jeg ikke havde noget at sige om det, før Ombudsmanden kom med sin redegørelse. Nu er Ombudsmanden kommet med sin redegørelse, og det her er min kommentar i dag, nemlig at når det har vist sig, at der har været tale om en administration af reglerne, som Ombudsmanden ikke finder korrekt, så retter man sig efter det. Og det har man gjort, og det er Ombudsmanden tilfreds med.

Kl. 13:32

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:32

Morten Østergaard (RV):

Der er jo tale om nogle meget principielle problemstillinger, som handler om borgerens tillid til det offentlige, om man kan regne med de svar, man har fået, og forvaltningslovens vejledningspligt. Og der synes jeg måske, hvis man var i statsministerens situation, at det trods alt på en eller anden måde var rimeligt at indskærpe vejledningspligten eller ekstra udmønte den i forhold til alle andre ministerier. Der har også været andre sager, hvor EU-rettinghederne tilsyneladende er blevet trådt under føde. I hvert fald synes jeg, jeg savner at høre, at statsministeren over for de mennesker, som har fået en forkert vejledning, og som har truffet nogle forkerte valg på den baggrund, her beklager, at regeringens administration har været så kritisabel, som Ombudsmanden nu har dokumenteret.

Men mit sidste spørgsmål skal så gå på det her værn, der er opstillet mod EU og EU-reglerne. Og der vil jeg bare spørge statsministeren, om det er statsministerens opfattelse, at regeringen kan levere det, den har lovet i en aftale med Dansk Folkeparti, nemlig at opholdsdirektivet bliver ændret inden udgangen af 2009.

Kl. 13:33

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:33

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til hr. Morten Østergaard, at der ikke er tale om at etablere et værn mod EU-reglerne. Vi føler ikke nogen trang til at stille et

værn op mod EU-reglerne. Men vi har stillet et værn op mod misbrug af den retstilstand, der er opstået efter Metockdommen. Det er noget helt andet, og det mener vi er berettiget, for vi ønsker en håndfast indsats mod illegal indvandring i EU. Det håber jeg i øvrigt hr. Morten Østergaard er enig i, nemlig at man skal bekæmpe illegal indvandring. Og derfor ønsker vi ikke, at de i øvrigt fornuftige regler om fri bevægelighed over landegrænserne og muligheden for at tage sin familie med over landegrænserne skal misbruges til, at man så ad bagvejen kan få legaliseret ulovligt ophold i EU. Det er det, det drejer sig om, og det er det, det nationale værn, om jeg så må sige, sigter på.

Vi ønsker så også i EU-sammenhæng at få ændret EU-regelsættet. Vi har på intet tidspunkt sagt noget om, hvornår det *kan* lade sig gøre, fordi vi er afhængige af så mange. Vi har et mål om, at det skal være så hurtigt som muligt, men vi er afhængige af Kommissionen, af Rådet, af Parlamentet. Så der er rigtig mange, der skal tages i ed, før de regler kan være ændret.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard.

Den næste spørger er hr. Per Clausen, værsgo.

Kl. 13:34

Spm. nr. US 23:**Per Clausen (EL):**

Jeg bemærkede ligesom statsministeren, at hr. Villy Søvnald har overskud til at tage sig af statsministerens eftermæle. Jeg må erkende, at mine evner ikke er så store, at jeg vil påtage mig den opgave. Men jeg synes alligevel, det er værd at hæfte sig en lille smule ved statsministerens tale på Venstres landsmøde, ikke fordi statsministeren sagde noget nyt – jo, han sagde én ting, der var noget nyt, nemlig at der nok var begået fejl, og det er jo sådan set en god ting at erkende, at man kan begå fejl. Jeg opfattede det så sådan, at det var en konsekvens af, at statsministeren jo havde set, hvad der var sket, siden han i 2006 for første gang sprang ud som grøn, nemlig at CO₂-udslippet er steget i Danmark, at energiforbruget er steget, altså at det sådan set var den situation, hvorom statsministeren ligesom sagde: Ja, det må vi gøre noget ved.

Statsministeren har en vis evne til at få sine egne partifæller til at indrømme fejl, men tilsyneladende kun, når han selv er til stede. For ef-

terfølgende har jeg da ved en række behandlinger af forslag her i Folketingssalen om, hvordan vi kunne sætte gang i energirenovering, i energibesparelser, kunnet konstatere, at Venstres ordfører har afvist det og sagt, at vi bare skal fortsætte den positive udvikling. Og derfor er mit spørgsmål til statsministeren: Er det også statsministerens opfattelse, at den udvikling, der har været siden 2006, med stigende CO₂-udslip, stigende energiforbrug, er en positiv udvikling, der bare skal fortsætte? For så kan det jo godt tage lang tid, før statsministeren får det samfund, der er uafhængigt af fossile brændstoffer.

Kl. 13:35

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej. Vi skal sikre den reduktion af udledningen af CO₂, som vi har sat som mål. Det er jo sådan, at Danmark inden for rammerne af Kyotoaftalen har forpligtet sig til at reducere udledningen af CO₂ med 21 pct. frem til 2012, og der kan jeg sige til hr. Per Clausen, at det er min klare opfattelse, at vi når det mål.

Det er ikke rimeligt af hr. Per Clausen at tage udsving i de enkelte år som udtryk for, om det nu går op eller ned, for der vil altid være store udsving fra det ene år til det næste. Det, man skal se på, er udviklingen over en årrække. Der er vi på rette spor, og det er min klare forventning, at vi vil opfylde målet, når vi når frem til 2012.

En af grundene til, at der i 2006, efter det, jeg har fået oplyst, var en stigning, er, at Danmark lige præcis i det år eksporterede en masse elektricitet til nabolandene. Det betyder så, at produktionen ligger hos os, og at der kommer større udledning hos os. Året efter så det måske anderledes ud. Derfor er det, at hr. Per Clausen skal se udviklingen over en årrække, og set over en årrække er vi på rette spor.

Kl. 13:37

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:37

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er en lille smule bekymrende, at statsministeren fastholder, at vi er på rette spor, når tallene sådan set viser, at det går den forkerte vej. Jeg har set, at der er lavet en plan, og at regeringen har et mål, men det interessante er, hvad regeringen vil gøre for at nå dette mål, når vi kan konstatere, at det går i den forkerte ret-

ning. Det er jo ikke sådan, at det er ét år, der har vist et udsving; det er sådan, at der nu i 2-3 år har været en stigning i CO₂-udslippet og også i energiforbruget. Det er også sådan, at de internationale organer, der interesserer sig for det her, jo er temmelig bekymrede over udviklingen i Danmark, men de tror selvfølgelig på, at det vil lykkes, når regeringen kommer og siger, at den har en plan.

Mit stiltfærdige spørgsmål til statsministeren er bare: Hvilke planer har man? Hvad nyt har man tænkt at foreslå i forhold til f.eks. at sikre, at der sker energirenovering af de danske bygninger?

Kl. 13:38

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:38

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Et af de effektive politiske instrumenter er jo den energipolitiske aftale, som et meget bredt flertal her i Folketinget står bag, og som jo indebærer en fortsat udbygning af den vedvarende energi og skærpede krav til energibesparelser – det gælder bl.a. også i bygninger. Så vi vil selvfølgelig tage en række skridt.

Jeg vil da gerne understrege over for hr. Per Clausen, at vi ønsker, at der skal ske en nedbringelse af udslippet af CO₂; vi ønsker, at vi når målet på de 21 pct.

Jeg vil gerne gøre hr. Per Clausen opmærksom på, at Danmark faktisk er et af de lande i verden, der har påtaget sig de skrappeste krav til nedbringelse af CO₂-udslippet, og det er vores klare opfattelse, at vi med de instrumenter, der er planlagt, også nok skal nå målet i 2012. Men hr. Per Clausen kan ikke måle det på, om der er et udsving fra det ene år til det andet, for det afhænger meget af, om man i det ene år importerer eller eksporterer bl.a. elektricitet.

Kl. 13:39

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:39

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er flot, at statsministeren nævner, at Danmark har påtaget sig store forpligtelser. Det synes jeg nu nok statsministeren i sin tid som oppositionsleder var noget kritisk over for, men vi glemmer fortidens synder.

Det, der står tilbage her, er, at statsministeren siger, at man ikke skal lade sig gå på af, at tallene går i den forkerte retning, for det er tilfældigheder. Så må vi håbe, at tilfældighederne retter

sig inden 2012, for ellers får statsministeren måske svært ved at fastholde, at der er tale om tilfældigheder.

Det andet, jeg synes er bemærkelsesværdigt, er, at statsministeren fører sig frem som grøn forkæmper og på trods af det ikke kan sige andet, end at der vil blive taget en række initiativer. Det er så konkret, statsministeren kan blive i en situation, hvor vi ved, at der er brug for en massiv indsats i forhold til boliger og bygninger, og vi ved, at arbejdsløsheden blandt bygningsarbejdere er vokset. I den situation er det mest konkrete, statsministeren kan sige, at man vil tage nogle initiativer.

Kl. 13:40

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, vil tage, men har bestemt også taget initiativer. Jeg er altså nødt til at gentage, at et fald i CO₂-udslippet på 21 pct., som skal være nået, når vi når frem til 2012, er en af de allermost ambitiøse målsætninger, noget land har påtaget sig. Det er det faktisk. Der er ikke mange lande, der skal nå det samme. Der er gjort meget, der vil blive gjort meget, og det er klart regeringens opfattelse, at vi skal nå det mål.

Så vil jeg sige til hr. Per Clausen, at skulle det så være nødvendigt at iværksætte yderligere foranstaltninger for at nå målet, jamen så vil regeringen ikke tøve med det, for det er vores klare opfattelse, at det er rigtigt og vigtigt at nå det mål.

Kl. 13:41

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Så er det hr. Henrik Dam Kristensen som spørger.

Kl. 13:41

Spm. nr. US 24

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne tilbage til den diskussion, som hr. Morten Østergaard rejste for et øjeblik siden. Sent fredag eftermiddag fik vi Ombudsmandens længe ventede rapport, efter hvad man vel godt kunne tillade sig at kalde en turbulent sommer og et turbulent efterår. Jeg synes, det var godt, at vi fik rapporten. Det, man så kan læse i rapporten, er ord som kritisabel, utilstrækkelig, misvisende, i strid med god forvaltningsskik og særdeles beklagelig. Det er altså en Ombudsmand,

som har været igennem en lille bid af de sager, der har været ovre i ministeriet og i Udlændingeservice, og for den lille bid af sager, som Ombudsmanden har været igennem, kommer der altså sådan nogle meget skræppe ord frem.

Derfor vil jeg gerne i forlængelse af hr. Morten Østergaards spørgsmål spørge statsministeren: I et ordentligt demokrati som vores undersøger man så ikke sådan nogle ting til bunds? Nøjes man bare med at sige, at man kigger på det fremadrettet, og så er man lidt ligeglad med, at der rent faktisk er mange mennesker, som har oplevet, at deres rettigheder er blevet krænket, fordi de ikke har fået en ordentlig, fyldestgørende behandling af offentlige myndigheder, hvilket så fører til, at Ombudsmanden kommer med så stærke ord, som der rent faktisk er tale om her? I et ordentligt og sundt demokrati skal man så ikke stille offentlige forvaltninger til ansvar for ikke at have givet borgerne deres rettigheder?

Kl. 13:42

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:42

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

I et velfungerende demokrati som det danske har vi jo netop en uafhængig Ombudsmand, der har til opgave at kigge forvaltningen kritisk efter i sømmene. Det synes jeg faktisk er en rigtig god ting at have. Det har Ombudsmanden så gjort her. Det vil sige, at der altså er iværksat en undersøgelse. Det har Ombudsmanden gjort. Han har påpeget en række ting, som han syntes ikke har været tilfredsstillende. Integrationsministeriet retter sig efter det, iværksætter ny praksis, og Ombudsmanden udtaler sin tilfredshed med det. Det synes jeg faktisk er godt og ordentligt i et velfungerende demokrati. Så ville det efter min opfattelse være totalt spild af ressourcer at begynde at lave yderligere undersøgelser ud over det grundige arbejde, som Ombudsmanden allerede har gjort.

Kl. 13:43

Formanden:

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:43

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg er meget enig med statsministeren i, at vi har en velfungerende ombudsmandsinstitution. Jeg er meget enig med statsministeren i, at det er godt, at vi har en institution, som kan kigge myndighederne efter i kortene. Vi har så en sådan institution, som kigger myndighederne ef-

ter i kortene, og som efter at have undersøgt tingene til bunds kommer med ord som kritisabel, utilstrækkelig, misvisende og i strid med god forvaltningsskik. Altså, det er den slags ord, som Ombudsmanden anvender. Det, statsministeren, så siger nu, er: Ja, det er jo sådan set beklageligt, jeg beklager, at der var mennesker i det her land, som fra 2002 og frem til for ganske få uger siden ikke blev behandlet, som de burde i forhold til gældende lov og ret, men nu skal vi nok sørge for, at det sker fremadrettet. Der er ingen, der skal stilles til ansvar for, at rigtig mange mennesker ikke har fået den rettighed, som rent faktisk tilkom dem.

Derfor må jeg sige, at jeg er enig i, at det fremadrettet selvfølgelig skal være i orden. Men jeg synes ikke, det er fair, at det ikke kan lade sig gøre, og derfor jeg vil spørge statsministeren, om regeringen vil stemme imod det, hvis der i Folketinget bliver fremsat et forslag om en sådan undersøgelse.

Kl. 13:44

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, for det er aldeles spild af ressourcer. Men det er typisk oppositionspolitik, at hvis oppositionen ikke kan få sin vilje med et flertal i Folketinget, skal man til at banke hinanden oven i hovedet med alle mulige undersøgelser her og der og alle vegne. Altså, det drejer sig om at løse de opgaver og de problemer, der er, og når Ombudsmanden påpeger, at forvaltningen burde være anderledes, retter man sig efter det, og det er det, der er sket. Hvis der er nogen, der føler, at de er blevet urimeligt behandlet, hjælper det jo ikke dem, at hr. Henrik Dam Kristensen iværksætter en eller anden yderligere undersøgelse ud over det, som Ombudsmanden har gjort.

Jeg vil gerne sige, at det jo ikke er sådan, i hvert fald som jeg læser Ombudsmandens rapport, at der dér peges på, at der er nogen, som har foretaget sig stærkt ansvarspådragende handlinger ovre i Integrationsministeriet. Det er min klare opfattelse, at embedsmændene har forvaltet og administreret i bedste mening og i god tro, og så kommer Ombudsmanden, hvad der somme tider sker, og påpeger, at han synes, forvaltningen skulle være anderledes, og det retter man sig så efter. Det er jo sådan, vores demokrati fungerer.

Kl. 13:45

Formanden:

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:45

Henrik Dam Kristensen (S):

Selvfølger man sig efter det. Alt andet ville jo også være mere end mærkeligt og særdeles utilfredsstillende. Men det, statsministeren jo ikke forholder sig til, er, at der har været en årække, hvor skiftende ministre i et ministerium ikke har sørget for, at folk fik de rettigheder, som de havde krav på. Og det forekommer, synes jeg, også set med demokratiske øjne, lidt mærkeligt, at man bare vifter det til side og siger, at man i hvert fald nu sørger for det i det fremadrettede. Jeg synes da, at man i et ordentligt og sundt demokrati må stille sig selv spørgsmålet: Er der nogen her undervejs, som bør drages til ansvar? Det ved jeg ikke om der er, for det har vi sådan set ikke gode beviser nok til at kunne sige. Ombudsmanden gør jo også gældende, at han ikke har haft kræfter til at undersøge det her til bunds. Det gælder nogle – ikke mere eller mindre tilfældige, sager, men i hvert fald sager, som der måske ligger meget mere i.

Så et sidste spørgsmål til statsministeren vil være: Hvad ville statsministeren sige til, hvis vi udvidede vores demokrati og på mange måder kom til at ligne lande, vi kender og sammenligner os med, ved at et mindretal får en eller anden beskyttelse til at kunne vedtage, at en sådan undersøgelse sættes i værk, at f.eks. to femtedeles mindretal i Folketinget kunne sikre, at vi fik sådan nogle ting undersøgt til bunds?

Kl. 13:46

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:46

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det sidste, hr. Henrik Dam Kristensen spørger om, viser jo bare, hvad det hele går ud på, nemlig at når hr. Henrik Dam Kristensen ikke kan få sin vilje med et flertal i Folketinget, så vil hr. Henrik Dam Kristensen forfølge regeringen ved så at iværksætte en stribe juridiske undersøgelser om alt muligt, som jo vil koste skatteyderne millioner og atter millioner af kroner, uden at hr. Henrik Dam Kristensen får noget som helst ud af det, andet end at han kan drille regeringen.

Jeg vil sige til hr. Henrik Dam Kristensen, at jeg jo er enig i, at forvaltningen skal foregå retssikkerhedsmæssigt betryggende. Det kan vi være fuldstændig enige om. Og når Ombudsmanden påpeger, at forvaltningen her og der

skal indrettes på en anden måde, synes jeg også, det er rigtigt af myndighederne så at rette sig efter det. Men jeg kan ikke frigøre mig fra et indtryk af, at når hr. Henrik Dam Kristensen og andre går så højt op i det her, kan det måske også dække over, at hr. Henrik Dam Kristensen måske i virkeligheden hellere så en lempeligere udlændingepolitik, og det synes jeg er beklageligt.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til hr. Henrik Dam Kristensen. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som spørger.

Kl. 13:47

Spm. nr. US 25**Anne Grete Holmsgaard (SF):**

Statsministeren har meldt ud, at Danmark skal gøres helt frit for kul, olie og naturgas. Det kan jeg kun forstå sådan, at det sidste kulkraftværk er bygget i Danmark. Det vil jeg gerne have statsministeren til at bekræfte.

Kl. 13:48

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:48

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at mit mål er, at Danmark skal være et fossilfrit samfund, og dvs. fri af både olie og gas og kul.

Når vi så bevæger os i den virkelige verden, ved vi jo godt, at det ikke er noget, man lige opfylder fra den ene dag til den anden, og derfor må fru Anne Grete Holmsgaard såvel som jeg være indstillet på, at i en periode vil vi stadig væk være afhængige af både olie og gas og kul. Men bestræbelsen må være at finde flere og flere andre vedvarende energikilder, så vi kan blive fri af det. I den mellemliggende periode må vi så sørge for, at produktion af energi og forbrug af f.eks. kul sker på en så ren måde som muligt. Og der tror jeg faktisk at Danmark kan bidrage med noget, fordi vi er et af de førende lande, når det gælder ren kulteknologi, og det kan vi bruge til, at de lande i verden, der bruger meget mere kul end os, får gavn af en teknologi, der betyder mindre skadevirkninger ved brug af kul. Derfor synes jeg, at fru Anne Grete Holmsgaard i stedet for at bevæge sig helt op i den blå luft skulle holde benene på jorden og sige, at vi har et fælles

mål om at blive fri af alt det der, men i den mellemliggende periode må vi så gøre, hvad vi kan for at gøre den fossile teknologi så ren som overhovedet muligt.

Kl. 13:49

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 13:49

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det var sådan set ikke det, jeg spurgte statsministeren om. Jeg spurgte meget konkret og helt jordnært: Er statsministeren enig i, at det sidste kulkraftværk er bygget i Danmark?

Kl. 13:49

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:49

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har i hvert fald ingen planer om at bygge nye kulkraftværker.

Kl. 13:49

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 13:49

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er det jo ikke statsministeren, der bygger dem. Vil statsministeren bekræfte, at der ikke kommer nye kulkraftværker i Danmark? Vil statsministeren lave en plan for, at det sikres?

Kl. 13:50

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:50

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som fru Anne Grete Holmsgaard rigtigt påpeger, er det selvfølgelig ikke regeringen, der sidder og putter kul eller olie eller gas ind i fyrene rundt omkring, men fru Anne Grete Holmsgaard behøver ikke være i tvivl om, hvad der er regeringens målsætning, nemlig at vi skal være fri af kul, og det er det, vores bestræbelser vil gå ud på, ligesom vi skal være fri af olie og gas. Men fru Anne Grete Holmsgaard er altså nødt til at indrette sig på, at i en periode vil vi jo stadig væk være afhængige af det, og i den periode må vi så gøre det så rent som overhovedet muligt.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard.

Den næste spørger er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:50

Spm. nr. US 26**Simon Emil Ammitzbøll (UFG):**

Tak, hr. formand. Fredag eftermiddag havde vi en meget, meget lang debat her i Folketingssalen om L 69 og tålt ophold, og hvad ved jeg. Så prøvede jeg sådan set at få et svar ud af integrationsministeren, og det svar vil jeg nu også prøve at få ud af statsministeren:

Hvad er regeringens begrundelse for, at man i forbindelse med L 69 har valgt ikke at følge Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet?

Kl. 13:51

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:51

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som udgangspunkt følger regeringen de regler, der gælder om lovkvalitet. De bygger jo på aftaler, vi selv har med Folketinget. Det er vores klare udgangspunkt. Så er der sager, som vi af den ene eller den anden grund synes bør fremmes mest muligt, og i den situation varetager vi så lovkvaliteten efter alle kunstens regler inden for mere snævre tidsrammer, end vi er vant til. Det gør vi også her, og derfor må jeg afvise hr. Simon Emil Ammitzbølls antydning af, at der ikke skulle være tale om god lovkvalitet. Det er regeringens klare opfattelse, at også når det gælder L 69, er der tale om ordentlig lovkvalitet.

Kl. 13:52

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:52

Simon Emil Ammitzbøll (UFG):

Statsministeren roste integrationsministeren for korrekt at have oplyst om højesteretsdommen i forbindelse med førstebehandlingen. Burde statsministeren ikke have påtalt over for integrationsministeren, at ifølge den her vejledning om god lovkvalitet handler det ikke alene om tidsfrister, men det handler også om, at man fortæller, hvorfor man ikke overholder dem, i den tale, man holder, inden debatten går i gang, og det handler også om, at man faktisk ifølge regeringens egne regler om god lovkvalitet opfordres til at bede Folketinget om at udsætte behandlingen. Det afviste ministeren at gøre, men der er reglerne faktisk ret klare, nemlig at det opfordrer man faktisk til at ministeren selv bør tage initiativ til. Så burde der ikke dér have været en påtale til integrationsministeren?

Kl. 13:52

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det synes jeg ærlig talt ikke. Jeg mener, at integrationsministeren har grebet sagen korrekt an. Det, integrationsministeren gjorde, var at indlede Folketingets forhandlinger med korrekt at gøre rede for en kendelse afsagt af Højesteret, som måske ikke har en direkte betydning for lovforslaget, men som dog indirekte kan have betydning for fortolkningen af dele af lovforslaget. Jeg synes, at integrationsministeren gjorde ret i at indlede debatten med det. Derimod synes jeg ikke, at det forhold, som integrationsministeren redegjorde for, havde en tyngde, som gjorde, at man behøvede at udsætte behandlingen. Det er en sag, der kan klares under den efterfølgende udvalgsbehandling.

Kl. 13:53

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:53

Simon Emil Ammitzbøll (UFG):

Det skal jeg ikke gøre mig til dommer over. Der er rigtig mange andre, der er kommet med synspunkter i den anledning. Men det, der er det interessante, er jo, om den her 30 siders vejledning, som regeringen har lavet og endda opdateret under den nuværende statsminister, gælder eller ikke gælder. Er den det papir, den er skrevet på, værd, eller er den ikke? Nu skal jeg under hensyntagen til Folketingets værdighed sørge for, at jeg ikke skal behandle den her vejledning, som en tidligere statsminister behandlede den nuværende statsministers bog, men det virker jo, som om respekten for den her vejledning næsten er sit eget mindre end statsministerens respekt for sit eget tidligere ideologiske udgangspunkt.

Gælder den vejledning, og har den overhovedet nogen betydning? Den har jo kun betydning, når mindretallet synes, at den er interessant, og ikke, når flertallet bare tromler noget igennem.

Kl. 13:54

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:54

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at regeringen fuldt ud vedstår de principper om lovkvalitet, som vi selv har været med til at aftale, og det er min klare opfattelse, at de også er op-

fyldt med den behandling, der finder sted af L 69.

Kl. 13:54

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Så når vi hr. Morten Bødskov som den sidste spørger, værsgo.

Kl. 13:54

Spm. nr. US 27

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Jeg forstår, at regeringen som alle os andre er meget overrasket over effekterne af finanskrisen og udviklingen af finanskrisen. Jeg forstår også, som statsministeren sagde til Socialdemokratiets leder, fru Helle Thorning-Schmidt, at man er bekymret for konsekvenserne for væksten og beskæftigelsen i det danske samfund. Så er det bære, at jeg gerne vil have statsministerens forklaring på, hvorfor man så næste år reducerer de kommunale anlægsbudgetter med 600 mio. kr.

Kl. 13:55

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Samlet er der tale om, at regeringens økonomiske politik, altså finanspolitikken, giver et puf til dansk økonomi næste år, den giver en stimulans. Det gjorde den i forvejen, og nu giver vi den oven i købet yderligere en stimulans, ved at den skattelettelse, vi havde lovet, også slår fuldt igennem næste år.

Kl. 13:55

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:55

Morten Bødskov (S):

Det kan godt være, at statsministeren ikke hørte mit spørgsmål, men så gentager jeg det; Hvis man er bekymret for effekterne af finanskrisen og effekterne og konsekvenserne for væksten og beskæftigelsen i det danske samfund, hvorfor reducerer man så de kommunale anlægsbudgetter med 600 mio. kr. næste år?

Det var det, jeg spurgte om, og det vil jeg gerne have statsministerens svar på.

Kl. 13:56

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:56

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men lad mig så sige det på en anden måde til hr. Morten Bødskov. Når man skal se på, hvordan den økonomiske politik påvirker beskæftigelsen i samfundet, skal man jo ikke kun se på en enkelt post; man skal ikke kun se på anlægsudgifter, man skal ikke kun se på driftsudgifter, man skal ikke kun se på skat, man skal se på det hele. Og det er det, jeg gør, når jeg siger, at som helhed giver regeringens økonomiske politik en stimulan til økonomien og dermed en positiv virkning på beskæftigelsen i 2009. Og de rammer, der er aftalt for kommunale anlæg, er aftalt med kommunerne.

Kl. 13:56

Formanden:

Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:56

Morten Bødskov (S):

Men det giver stadig ikke noget svar på, hvorfor regeringen reducerer de kommunale anlægsbudgetter med 600 mio. kr.

Jeg spørger, fordi jeg tror, der er utrolig mange, som har svært ved at forstå, at statsministeren lægger navn til en sådan aftale, mindre end et år efter at han har stået og lovet den danske befolkning en kvalitetsreform, som skulle bringe vores velfærdssamfund ind i det 21. århundrede. Vi skulle have et megaløft i velfærden, sagde den nuværende formand for Folketinget og tidligere finansminister. Nu skulle det være slut med de uhumske toiletter til skoleeleverne, de skulle ikke længere komme hjem til forældrene med ondt i maven, fordi de ikke ville benytte toiletterne. Alt det har statsministeren stået og lovet, og man må bare konstatere, at på bundlinjen får kommunerne 600 mio. kr. mindre til at foretage de investeringer, som kunne være nødvendige.

Det er et meget klart, direkte spørgsmål. Statsministeren må kunne forklare, hvordan det hænger sammen, og hvorfor han reducerer kommunernes muligheder for at indfri regeringens løfter med 600 mio. kr. næste år.

Kl. 13:58

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen hr. Morten Bødskovs oplysninger er heller ikke korrekte. Det er sådan, at det, vi lovede i sidste valgkamp, nemlig at afsætte 25 mia. kr. til byggeri af nye sygehuse, 25 mia. kr. til byggeri

af skoler, ældreboliger og daginstitutioner, bliver gennemført, det bliver udmøntet. Der er tale om en gradvis stigning i de investeringer fra år til år, og der er også tale om en stigning fra 2008 til 2009, og det ved hr. Morten Bødskov også godt.

Det, der er det interessante i den her sammenhæng, er jo ikke hr. Morten Bødskov forkerte oplysninger, men den samlede finanspolitik, og den er ekspansiv i 2009.

Kl. 13:58

Formanden:

Tak til hr. Morten Bødskov, og tak til statsministeren.

Hermed sluttede spørgetimen.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:58

Udgåede spørgsmål

Formanden:

Jeg skal meddele, at de af Mogens Jensen (S), Flemming Møller Mortensen (S) og Leif Lahn Jensen (S) under nr. 10-15 opførte spørgsmål til kulturministeren (spørgsmål nr. S 482, spørgsmål nr. S 484, spørgsmål nr. S 485, spørgsmål nr. S 488, spørgsmål nr. S 486 og spørgsmål nr. S 489) udsættes til næste spørgetid, da kulturministeren er blevet syg.

Det betyder, at vi nu kl. 14 fortsætter med oversendte spørgsmål til ministrene. Hvis vi retter os efter atomuret fra Frankfurt, så er der præcis her 33 sek., til klokken er 14, så man kan nå at komme ind på pladserne.

Det første spørgsmål er til fødevareministeren, og første spørger er hr. Henrik Brodersen.

Kl. 13:59

Spm. nr. S 333

1) Til fødevareministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Vil ministeren oplyse, hvorvidt regeringen agter at følge beslutningen fra Nordisk Råds 60. session, der anbefaler landene at holde Norden fri for genmodificerede produkter (gmo), og herun-

der i bekræftende fald oplyse, hvordan regeringen agter at udføre beslutningen i praksis?

Skriftlig begrundelse

På Nordisk Råds 60. session den 29. oktober 2008 blev der truffet en principiel beslutning, der anbefaler landene at holde Norden fri for genmodificerede produkter. Spørgeren finder beslutningen rigtig, da der stadig ikke er tilstrækkelig viden om, hvilke konsekvenser genmodificerede produkter på lang sigt kan få for borgernes sundhed.

Formanden:

Det er ministeren, der lægger ud med at svare på det stillede spørgsmål. Værsgo, minister.

Kl. 14:00

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Tak. Nordisk Råds anbefaling af 29. oktober opfordrer de nordiske regeringer til at arbejde for, at EU skal godkende etablering af gmo-fri zoner samt bakke op om sådanne gmo-fri zoner i de nordiske lande, bl.a. gennem frivillige aftaler.

Nu er anbefalingen fra Nordisk Råd henvendt til de nordiske landes regeringer, og det er det siddende formandskab for Nordisk Ministerråd, der vurderer, hvordan de her anbefalinger skal håndteres. Det forventes, at rekommandationen vil blive behandlet i forbindelse med den næste samling i Ministerrådet i 2009, og regeringen vil afvente en eventuel henvendelse fra formandskabets side.

Kl. 14:00

Formanden:

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 14:00

Henrik Brodersen (DF):

Jeg tænker bare, at man som dansk regering kunne tage et skridt i den rigtige retning netop ved at tage initiativ til at præge udviklingen, sådan at man i det mindste fik gjort Danmark til et gmo-frit område. Jeg tænker på, om ikke det gør indtryk på ministeren, at der verden over er tusinder af såkaldte eksperter, som ikke kan anbefale, at man bruger gmo, netop fordi man ikke kender konsekvenserne af det endnu af den simple grund, at man ved for lidt om, hvorvidt det på længere sigt giver misdannelser eller misvækst, måske oven i købet af forplantningsorganerne.

Formanden:

Fødevarerministeren.

Kl. 14:01

i bestemte områder så ikke vil have gmo-afgrøder.

Som jeg var inde på, synes jeg faktisk, vi har været langt fremme i Danmark ved at lave nogle fornuftige regler om, hvordan de her afgrøder kan sameksistere, og vi vil tage aktivt del i debatten, især i EU-sammenhæng, for at sikre netop muligheden for frivillige aftaler, men også for at komme videre i forhold til, hvad værdien kan være af overhovedet at bruge gmo-afgrøder.

Kl. 14:04

Formanden:

Før der kommer et yderligere spørgsmål fra hr. Henrik Brodersen, har hr. Kristen Touborg bedt om at være medspørger, og det er muligt. Man har to gange 1 minut – det foregår også her fra pulsten til ministeren. Man kan changere lidt – det er ikke »Vild med dans«, men der er da mulighed for at træde lidt til side.

Hr. Kristen Touborg, værsgo.

Kl. 14:04

Kristen Touborg (SF):

Ministerens udsagn om, at brug af gmo ofte indebærer, at man får et reduceret pesticidforbrug, sidder jeg sådan og forundres lidt over, for der er vel nogle gmo'er, som giver et stærkt forøget pesticidforbrug, bl.a. dem, hvor man bruger Roundup, og som er roundupresistente.

Kl. 14:04

Formanden:

Fødevarerministeren.

Kl. 14:04

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg ønskede blot at give udtryk for, at vi har brug for at snakke noget mere om effekten, nytteværdien af gmo'er, fordi man lige så vel kan finde afgrøder, hvor det netop kan reducere brugen af pesticider, eller der kan være afgrøder, hvor man kan optimere udbyttet. Men der kan også være et ønske – det oplevede jeg der var fra hr. Henrik Brodersens side – om at beskytte nogle planter mod, at man får en sammenblanding af afgrøderne.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi tager det hele med ind, og der kan jo også – som hr. Kristen Touborg gør opmærksom på – være gmo-afgrøder, der ligefrem medfører et øget forbrug af pesticider. Og så synes jeg jo, at nytteværdien i virkeligheden er negativ, medmindre der er andre hensyn, der bliver taget med ind.

Men jeg synes, det er vigtigt, at vi får den her diskussion om, hvorfor man overhovedet skulle tage gmo'er i anvendelse, og hvad de kan gøre af gavn.

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Altså, som sagt afventer vi nu, hvad der sker i formandskabets regi, men jeg kan sige, at det er regeringens holdning, at det inden for den nu gældende EU-lovgivning faktisk er muligt at tage nogle særlige skridt for at sikre sårbare naturområder. Det, vi jo bør overveje, er, hvordan vi kan udnytte de muligheder bedre, bl.a. ved at gøre det muligt at holde særligt følsomme økosystemer fri for dyrkning af gmo'er. Vi er jo allerede meget langt i Danmark, vi har de såkaldte sameksistensregler, der sikrer en sameksistensmulighed mellem gmo-afgrøder og konventionelle afgrøder og økologiske afgrøder, men jeg synes også, at det her bør være en mulighed, og vi mener som sagt, at det er en mulighed, der allerede er inden for de gældende EU-regler.

Kl. 14:02

Formanden:

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 14:02

Henrik Brodersen (DF):

Jeg tænker på, om ikke det gør indtryk på ministeren, at sådan et stort, moderne højteknologisk land som Japan har gjort deres nation til gmo-frit område netop ved at forbyde det. Jeg tænker også på, at ministerens kollega fru Connie Hedegaard gav en af verdens største gmo-producenter tilladelse til forsøg her i landet uden den nødvendige viden på området. Det er rent faktisk sådan, at de ansatte nægter at få gmo-produkter i deres kantine. Det må da gøre et vist indtryk.

Kl. 14:03

Formanden:

Fødevarerministeren.

Kl. 14:03

Fødevarerministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg lytter altid til de forskellige berørte parter og de synspunkter, der er på området, og jeg synes, at vi f.eks. har gjort for lidt ud af at diskutere nytteværdien af gmo'er. Hvad er det, de skal til for, hvad er det, der kan hentes af gevinster? Jeg synes jo, det er vigtigt, at vi får det med ind i debatten, både med hensyn til, hvordan gmo-afgrøder kan være med til at reducere forbruget af pesticider, og også med hensyn til, at der kan være nogle bestemte planter, man gerne vil beskytte gennem f.eks. frivillige aftaler om, at man

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:05

ville være meget kede af, altså hvis man allerede nu giver mulighed for at åbne op for det, når man ikke er hundrede procent sikker på, hvad det får af virkninger på længere sigt.

Kristen Touborg (SF):

Det synspunkt er jeg fuldstændig enig i, altså at det er meget vigtigt at få klarlagt nytteværdigebrevet. Det er jo så også lidt det, der var anledningen til, at jeg faldt over ministerens udsagn om det med pesticiderne, som bliver reduceret.

Jeg har et andet spørgsmål, som jeg gerne vil have ministeren til at svare på. I forrige uge havde vi en stor debat om gmo, og der fremgik det jo bl.a. af regeringens mødepapirer i Europaudvalget, at der her i Europa ville opstå en fodersituation, hvis man undlod at bruge gmo, hvor vi faktisk ikke kunne producere foder til vores husdyr, sådan som vi plejede. Jeg vil godt have ministerens udsagn om, hvorvidt det stadig væk er regeringens opfattelse, at det er så stort et problem.

Kl. 14:05

Kl. 14:06

Formanden:

Fødevareministeren.

Kl. 14:06

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Den diskussion, jeg har været involveret i, har været om omkostningerne i forhold til foder. For det, der jo er aktuelt i diskussionen, er spørgsmålet om import af gmo-foder. Vi importerer allerede noget i dag, men der er en langsommelighed i beslutningsprocessen i EU i forhold til at få godkendt nye gmo-afgrøder. Og det er der, det kan spille en meget væsentlig rolle i forhold til omkostningsniveauet for de europæiske landmænd, og altså også for de danske landmænd, hvis man ikke har samme adgang til gmo-foder, som andre landmænd har. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi ser på, hvad der er af muligheder, og om vi f.eks. kan speede vores sagsbehandlingsproces op og få den reduceret fra de nuværende ca. 30 måneder til måske 12-15 måneder.

Kl. 14:07

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Og så får hr. Henrik Brodersen det sidste spørgsmål til fødevareministeren, værsgo.

Kl. 14:07

Henrik Brodersen (DF):

Jeg tænker den tanke, at det lyder, som om ministeren måske har lovet landbruget allerede nu at åbne op for det her, og jeg vil bare sige, at det ville være noget, som vi fra Dansk Folkeparti

Formanden:

Fødevareministeren.

Kl. 14:08

Kl. 14:08

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Altså, »at åbne op for« er nok den forkerte formulering, for allerede i dag bliver der jo anvendt en hel del foder i dansk landbrug, som er gmo-foder, ligesom vi jo anvender genmodificerede ting i medicinalindustrien. Det gør vi i meget stort omfang, og der er det jo bredt accepteret. Det er jo spøjst nok, at lige netop i forbindelse med foder har vi en større diskussion om det. Men der bliver allerede importeret nok så meget foder med gmo, og spørgsmålet er, hvordan vi sikrer adgang til nye afgrøder baseret på gmoteknikken. Og der har vi problemer med, at der er en meget lang sagsbehandlingstid i EU, og den håber jeg på at vi kan få speedet op.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak til hr. Henrik Brodersen og tak til fødevareministeren.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren af hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:08

Spm. nr. S 472

2) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Støtter ministeren sin partifælle, Venstres socialordfører, Ellen Trane Nørby, i det synspunkt, at socialt udsatte kontanthjælpsmodtagere i dag har et for lille incitament til at arbejde, når de kun har lov til at beholde 7 kr. i timen af en arbejds løn, og hvor meget mener regeringen i givet fald en sådan kontanthjælpsmodtager skal have lov til at beholde af en arbejds løn pr. time uden modregning i kontanthjælpen?

Skriftlig begrundelse

Rådet for Socialt Udsatte, Det Økonomiske Råds formandskab og Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere har givet udtryk for, at kontanthjælpsmodtagere bør have mindre modregning i deres kontanthjælp, når de har arbejdstimer. Nu siger Venstres socialordfører i DR's udsendelse

»Deadline« tirsdag den 18. november kl. 17.00 glædeligvis det samme om socialt udsatte grupper på kontanthjælp. I dag får de kun lov til at beholde 7 kr. efter skat – 13,38 kr. før skat – af en times arbejds løn. Spørgeren mener, at det er på høje tid, hvis det omsider kommer til at kunne betale sig at arbejde, også for kontanthjælpsmodtagere.

Formanden:

Det er ministeren, der starter med at svare, værsgo.

Kl. 10:09

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det, der sker, når man som kontanthjælpsmodtager får arbejde, er, at man får reduceret sin kontanthjælp. Kontanthjælp er jo en ydelse, man får, når man ikke kan forsørge sig selv, og derfor skal arbejdsindtægter fratrækkes i kontanthjælpen.

Men vi har også et system, der skal sikre, at der er en gevinst ved at arbejde. Ved beregning af kontanthjælpen undlader man derfor at fratække et bestemt beløb pr. arbejdstime, og det er det, der kaldes timefradraget. Ægtepar med reduceret kontanthjælp og personer på start-hjælp har et timefradrag på godt 32 kr. for hver udstøttet arbejdstime, mens andre kan holde godt 13 kr. pr. time i støttet eller udstøttet arbejde.

Der er fra forskellig side kommet forslag om at hæve timefradraget for socialt udsatte, og umiddelbart kan det da også opleves som en fordel, at han eller hun kan beholde en større del af en arbejdsindtægt ved siden af kontanthjælpen, men for regeringen er det et vigtigt grundlæggende princip, at det kan betale sig at arbejde. Hvis vi forhøjer timefradraget, risikerer vi, at deltidsarbejde med kontanthjælp ved siden af bliver mere attraktivt end at passe et lavtlønnet fuldtidsjob, og det er ikke fair over for de mange lavtlønnede. Samfundsøkonomisk ville det også være mærkværdigt, hvis vi indrettede vores system sådan, at det bedre kunne betale sig at arbejde på deltid sammen med en offentlig ydelse frem for på fuld kraft. Derfor har regeringen ikke til hensigt at foreslå, at timefradraget forhøjes for særlige grupper.

Kl. 14:10

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Eigil Andersen (SF):

Nu må man jo sige, at der i denne tid er en meget blomstrende debat inden for partiet Venstre; det gælder også ministrene indbyrdes, som det er fremgået af de seneste dages begivenheder og udtalelser. Det gælder altså også dette emne.

Her er der den meget heldige situation, at Vestres socialordfører, fru Ellen Trane Nørby, har udtalt i DR 2's »Deadline«, at hun mener, det vil være en god idé, hvis kontanthjælpsmodtagere får en større økonomisk motivation til at gå i gang med et stykke arbejde. For som ministeren siger, får de pågældende før skat 13,38 kr., som de kan beholde oven i kontanthjælpen, så bliver der trukket skat fra, og derefter er de så nede på 7 kr.

Jeg har altid opfattet det sådan, at man netop fra borgerlig side har et synspunkt om, at det skal kunne betale sig at arbejde, at det skal kunne betale sig at gøre en indsats. Disse kontanthjælpsmodtagere, hvoraf nogle er i en meget vanskelig situation, f.eks. som hjemløse, gør jo så rent faktisk en indsats for at have et arbejde i hvert fald visse dage om ugen. Og derfor må jeg sige, at det undrer mig meget grundlæggende, at man fra ministerens side ikke kan støtte partifællen fru Ellen Trane Nørby i synspunktet om, at kontanthjælpsmodtagere skal have lov til at beholde mere end 7 kr. efter skat. Om det så skal være 30 kr. eller 40 kr., eller hvad det skal være, ved jeg ikke. Men det undrer mig såre, at ministeren fastholder, at man skal spises af med 7 kr., for det er ikke en tilstrækkelig motivation til, at mennesker vil arbejde i den situation.

Kl. 14:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:12

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der er ikke noget, jeg hellere vil, end at hjælpe de udsatte grupper til at få en tættere kontakt til arbejdsmarkedet. Jeg tror bare ikke på de metoder, som SF foreslår. I hele min ministertid har jeg arbejdet for, at vi skal give de udsatte en chance for et liv med arbejde, både af menneskelige og af samfundsøkonomiske grunde. Siden 2004 har vi glædeligvis også set et fald på 31.000 i gruppen af ikkearbejdsmarkedsparete, der får kontanthjælp eller start-hjælp. Tager vi flere ydelser med, ser på antallet af mennesker på kanten af arbejdsmarkedet, kan vi se, at det er faldet med 42.000 på 3 år. Jeg har sagt det før, og

jeg siger det nu gerne igen: Det er det største socialpolitiske fremskridt i årtier. Og det er jo ikke kommet af sig selv. Det er kommet som en kombination af vækst og en aktiv politik, og vi har målrettet arbejdet for begge dele; lad mig bare henvise til de to initiativer »Ny chance til alle« og »Alle i gang«. Her undersøger vi, om vi kan hjælpe langtidsledige kontanthjælpsmodtagere gennem et tættere kontaktføreløb.

Kl. 14:13

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:13

Eigil Andersen (SF):

Der har været en udmærket udvikling med hensyn til beskæftigelsen hidtil, og det skyldes jo i høj grad de gunstige konjunkturer, der er, og ikke så meget regeringens indsats.

Jeg vil gerne referere et konkret eksempel fra Horsens, hvor man har haft et projekt, der hedder »Hyr en hjemløse«. Her har virksomheder givet til kende, at de egentlig gerne vil engagere hjemløse på enkelte dage til et stykke arbejde og udbetale dem en løn. Aftalen var så, at de pågældende hjemløse kunne beholde 60 kr. pr. arbejdstime oven i kontanthjælpen. Arbejdsmarkedets parter lokalt i Horsens havde sagt ja til den ordning; den blev ikke betragtet som konkurrenceforvridende. Og jeg må sige, at jeg generelt også tror, at befolkningens forståelse for, at en kontanthjælpsmodtager, som f.eks. er hjemløs, skal have lov til at beholde noget mere end de 7 kr., er væsentlig større, end ministeren tror. Er det ikke utrolig dumt, at de på grund af en firkantet lovregel er nødt til at indstille et konstruktivt beskæftigelsesprojekt i Horsens for hjemløse, fordi man bliver spist af med 7 kr. mere i timen?

Kl. 14:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:14

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

SF og jeg er jo sådan set enige om målet: Vi skal gøre noget for at hjælpe de svageste ud på arbejdsmarkedet. Men jeg mener som sagt ikke, at en forhøjelse af timefradraget er vejen frem. Og jeg mener heller ikke, at forslaget bliver bedre af, at vi kun gennemfører det for én gruppe, nemlig de allersvageste. Regeringen vil ikke indrette systemet sådan, at det for de svageste bedre kan betale sig at få kontanthjælp og arbejde på deltid ved siden af end at tage et lavtlønsarbejde. Her-

til kommer jo så, at forslaget vil betyde, at vi belønner folk, når de får det dårligere, og straffer dem, når de får det bedre eller kommer tættere på arbejdsmarkedet.

Kl. 14:15

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:15

Eigil Andersen (SF):

Jeg må sige, at jeg sætter spørgsmålstegn ved, om der kan opstilles regneeksempler, som vil vise, at et lavtlønnet job er dårligere end det, der er tale om her. Jeg tror ikke, at mennesker i Danmark misunder hjemløse deres liv uden en fast bolig. Når danskerne ser hjemløse på gader og stræder, tror jeg ikke, at de misunder dem, og jeg tror, at de gerne under de hjemløse, at de tjener 30-40 kr. i timen.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne, at mange af os f.eks. foran jernbanestationer – og på offentlige pladser i øvrigt – møder hjemløse, som sælger den såkaldte hjemløseavis, som er et glimrende blad. Den, der sælger avisen, får en del af fortjenesten, og en undersøgelse har vist, at 38 pct. af dem, der sælger hjemløseavisen, gør det, samtidig med at de får kontanthjælp eller pension.

Igen må jeg sige, at jeg synes, det er udtryk for initiativ, jeg synes, det bør belønnes, og jeg forstår ikke, at man i virkeligheden ønsker et system, hvor det, der sker her, er ulovligt. Jeg håber, det kan få lov til at fortsætte. Det ønsker jeg. Men jeg undrer mig fortsat over ministerens svar.

Kl. 14:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:16

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har i min tid som beskæftigelsesminister gjort utrolig meget for mennesker, der lever uden for eller på kanten af arbejdsmarkedet.

Tag nu »Ny chance til alle«, som jeg nævnte før. Det har gjort en meget stor forskel, at mange flere er kommet tættere på arbejdsmarkedet på grund af den indsats, og som jeg nævnte før, viser tallene også, at de svageste griber chancen, når de får den. Så er der »Alle i gang«, hvor vi som sagt undersøger, om vi kan hjælpe langtidsledige kontanthjælpsmodtagere gennem et tættere kontaktføreløb. Vi laver også forsøg med virksomhedscentre, hvor aktiveringen af de svageste kontanthjælpsmodtagere foregår på en rig-

tig arbejdsplads. Samtidig får de støtte, kostvejledning, psykologhjælp og andet, som er nødvendigt for at få hverdagen til at fungere.

Jeg tror som sagt ikke, at det er vejen frem, at vi laver et system, hvor det kan betale sig at indrette sig på en blanding af kontanthjælp og deltidssarbejde.

Kl. 14:17

Formanden:

Hermed sluttede spørgsmål nr. 2.

Spørgsmål nr. 3 er også til beskæftigelsesministeren, og det er også stillet af hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:18

Spm. nr. S 492

3) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Selv om der nok snart skal en lastvogn til at transportere ansøgninger til en arbejdsgiver med bare et enkelt ledigt job, vil regeringen så fastholde retningslinjen om mindst fire ansøgninger pr. uge i en tid, hvor man må forvente at flere og flere arbejdsløse skal søge fire job ugentligt – blandt færre og færre ledige stillinger?

Skriftlig begrundelse

Regeringens meget bureaukratiske retningslinje om mindst fire ansøgninger fra hver arbejdsløs pr. uge udløser en masse unødvendigt ekstraarbejde, også for arbejdsgiverne. Samtidig er antallet af ledige stillinger faldet meget. På jobnet.dk var der i begyndelsen af februar i år 23.661 ledige stillinger. Antallet var mere end halveret til 11.081 ledige job den 20. november. Dansk Jobindeks oplyser, at jobannonceringen i Danmark på det største medie – internettet – er gået 43 pct. tilbage i første del af november sammenlignet med samme periode året før.

Formanden:

Det er ministeren for at svare.

Kl. 14:18

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Der er fra starten meldt ud, at hvis en ledig har søgt fire realistiske job om ugen, så anses den ledige for at være på den sikre side i forhold til den del af rådighedsforpligtelsen, som handler om jobsøgning. Heri ligger selvfølgelig et signal om, hvad der som udgangspunkt er et rimeligt

niveau at kræve for lediges jobsøgning, men omvendt betyder det ikke, at den ledige automatisk anses for ikke at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis den pågældende har søgt færre end fire job pr. uge. Hvis en ledig har søgt færre end fire job pr. uge, så skal a-kassen ganske som før foretage en konkret vurdering af, om den lediges jobsøgning er tilstrækkelig, og i den forbindelse skal udbuddet af arbejde, som den ledige kan bestride, jo indgå som et væsentligt moment. Der ligger således allerede indbygget i udmeldingen, at hvis udbuddet af relevant arbejde bliver mindre, så bliver kravet til den lediges jobsøgning også mindre. Det kræver blot, at a-kassen foretager en konkret vurdering.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:19

Eigil Andersen (SF):

Nu er beskæftigelsesministeren jo en autoritet i det danske samfund. Jeg så gerne en anden beskæftigelsesminister, men sådan er det altså. Når ministeren siger, at hvis man vil være sikker på at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, så skal man søge mindst fire job om ugen, så gør det indtryk på mennesker – selvfølgelig – og der bliver sendt et hav af ansøgninger. Som det er med den arbejdsløshed, vi har nu, skal der sendes 8½ million ansøgninger om året, og så har jeg fratrukket ferieperioder. Hvis arbejdsløsheden stiger til næste år, som man forventer, til 90.000, så skal der altså sendes 17 millioner ansøgninger i det danske samfund.

Jeg må sige en ting, og det er, at jeg har ondt af både de arbejdsløse, der skal sende unødvendige ansøgninger, og de arbejdsgivere, der skal læse dem igennem. Jeg kan i øvrigt fortælle ministeren, at de ansøgninger, som bliver sendt, og som er unødvendige, har fået et tilnavn. Blandt arbejdsgivere kaldes disse ansøgninger for Claus Hjort'erne. Det er et helt nyt begreb i det danske sprog. I dag siger man i landets største rekrutteringsfirma, Adecco, at man er dødtræt af alle de unødvendige ansøgninger, fordi det er spild af tid. Når arbejdsløsheden nu er på vej til at stige og antallet af udbudte job er faldende til omkring det halve af, hvad det var for et år siden, har ministeren så ikke en tanke om at melde ud, at det nu ikke længere er fire job, der skal søges om ugen, men at man enten kunne overlade det til a-kasserne eller fastsætte et mindre antal?

Formanden:

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:20

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er jo nødt til at sige, at jeg har en tro på, at muligheden for at få et job stiger, hvis man søger job, og det er sådan set baggrunden for den her ting. Det tror jeg i og for sig vil være en meget god leveregel, nemlig at hvis man selv aktivt søger job, så er muligheden for at få et job større.

Historien bag de fire jobsøgninger kender hr. Eigil Andersen en også. Rigsrevisionen havde jo undersøgt en række a-kasser og set, hvilke krav de stillede til jobsøgning, for at det kunne siges, at man stod til rådighed. Og der var der nogle a-kasser, som havde et meget, meget lavt krav med hensyn til at søge job. Der synes jeg jo, at man kunne sige til de ledige, at hvis de søgte fire job om ugen, ville de i hvert fald være på den sikre side.

Men det ændrer jo ikke ved, hvordan lovgivningen er i dag i Danmark. Lovgivningen er sådan, at det ikke er beskæftigelsesministeren, at det ikke er jobcenteret, der foretager rådighedsvurderingen, det er den pågældendes egen a-kasse, som foretager den her vurdering. Og i den vurdering indgår alder, erhvervs erfaring, geografi osv., ligesom det altid har gjort, og sådan tror jeg det er rigtigt det fortsætter.

Kl. 14:22

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:22

Eigil Andersen (SF):

De ting, som ministeren ridser op, rører jo altså ikke ved, at ministeren fastholder, at der som udgangspunkt skal sendes fire ansøgninger pr. uge som en retningslinje. Det bliver jo fastholdt her.

I SF mener vi, at den retningslinje bør fjernes, og at man skal overlade til a-kasserne at vurdere, hvor mange job den enkelte arbejdsløse skal søge. Hvorfor det? Fordi a-kasserne kender de arbejdsløse, a-kasserne kender det regionale arbejdsmarked, virksomheder og institutioner. Og så kan det godt være, at nogle a-kasser vil sige: Jamen den arbejdsløse her skal søge fire job.

Men der kan også være andre a-kasser, der vil sige: Vedkommende kan nøjes med et. Eller hvis den pågældende skal begynde på et job om en måned eller halvanden, så er det ikke sikkert, at der skal sendes nogen ansøgninger, for der vil

være andre arbejdsløse til stede, som har et større behov for at få et arbejde.

Så vi opfordrer til tillid til, at det kan vurderes af a-kassernes medarbejdere, og jeg opfordrer ministeren til at udvise tillid til mennesker.

Kl. 14:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:23

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu vil jeg igen erindre hr. Eigil Andersen om forhistorien. Forhistorien er, at Rigsrevisionen undersøgte en række a-kasser, og at der var en række a-kasser, der ikke stillede det krav om jobsøgning, og derfor blev beskæftigelsesministeren spurgt. Hvis a-kasserne drev på og hele tiden sørgede for, at der blev søgt, havde vi måske heller ikke så mange, som har gået ledige, også på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft, og hvor man kan sige, at der sådan set ingen begrundelse er for, at folk skulle gå ledige.

Men jeg vil bare sige til hr. Eigil Andersen, at det ikke er beskæftigelsesministeren eller jobcentrene, men at det er den pågældendes egen a-kasse, der skal vurdere, om den pågældende har gjort, hvad man kan kræve for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Når vi ser på a-kasserne, synes jeg, at man jo også i a-kasserne skal være opmærksom på, at folk skal søge job, der ligger uden for a-kassens område, hvis der ikke er et job inden for a-kassens område. Der er motivationen fra a-kassernes side i dag måske for ringe.

Kl. 14:24

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:24

Eigil Andersen (SF):

Det er jo netop de ansøgninger, som ofte udløser, at arbejdsgiverne føler sig besværet over det, fordi kvalifikationerne, som de pågældende arbejdsløse har, ikke svarer til det job, der bliver søgt. For man skal søge bredt, som ministeren siger. Jeg tror, at a-kasserne vil være opgaven meget voksen. Det må jeg sige. De firkantede og meget bureaukratiske regler, der er nu, er jo en plage for utrolig mange mennesker.

Jeg kan fortælle, at på jobnet.dk i februar i år var der 23.000 ledige job. I dag er der 9.000 ledige job. Det er en voldsom nedgang. Den nedgang skyldes selvfølgelig, at vi står i en begyndende økonomisk krise – desværre. Men den skyldes også noget andet, nemlig at der nu er ar-

bejdsgivere, som ikke længere vil lægge stillingerne på jobnet.dk, fordi det så vælter ind med ansøgninger, der nærmest skal en hel lastbil til at transportere, bare på grund af et enkelt job. Jeg vil gerne høre, om ministeren ikke finder det højest tragisk og særdeles u hensigtsmæssigt, at denne regel i virkeligheden medfører, at der bliver færre job for de arbejdsløse at søge.

Kl. 14:25

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:25

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det, ledige skal søge, er relevante job. Det er det krav, der er, og hvis man søger ikke relevante job, opfylder det heller ikke de krav, der skal stilles til, hvad man skal gøre for at være aktivt jobsøgende. Jeg har da også set ansøgninger, hvori man søger jobbet som Folketingets ombudsmand eller job som hofmarskal osv. Men jeg kan bare sige, at i arbejdsløshedslovens forstand er det ikke en relevant ansøgning. Så der vil jeg da opfordre de arbejdsgivere, der føler sig meget ramt af det, til, at de sender de pågældende breve til a-kassen og gør opmærksom på, at de betragter det som en ren proformaansøgning.

Kl. 14:26

Formanden:

Tak til hr. Eigil Andersen. Her sluttede spørgsmål 3.

Spørgsmål 4 er også stillet til beskæftigelsesministeren, og det er af fru Line Barfod.

Kl. 14:26

Spm. nr. S 509

4) Til beskæftigelsesministeren af:

Line Barfod (EL):

Mener ministeren stadig, at det var rimeligt at indskrænke de supplerende dagpenge, nu hvor konsekvenserne er begyndt at vise sig, og hvor f.eks. en kvinde, der allerede har seks arbejdsgivere med tilsammen 21,5 timers arbejde om ugen, mister supplerende dagpenge og derfor formentlig helt må ophøre med at arbejde for at få fuldtidsdagpenge?

Formanden:

Det er ministeren, der starter med at svare.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Forårets justering af reglerne om supplerende dagpenge var både rigtig og rimelig. Justeringen var en del af aftalen om jobplanen, og her begrænsede vi retten til supplerende dagpenge til en periode på 30 uger inden for 104 uger, og det var der forskellige grunde til. Der var bl.a. en undersøgelse af supplerende dagpenge, som viste, at hver femte, som modtog supplerende dagpenge, ikke ønskede andet end deltidsarbejde. Kun hver tredje, der modtog supplerende dagpenge, var aktivt jobsøgende mod otte ud af ti fuldt ledige.

Undersøgelsen påpegede det vigtige i, at vi må holde fast i, at dagpenge er en forsikring mod manglende arbejde. Som følge heraf er det en betingelse for at få dagpenge, herunder supplerende dagpenge, at man som fuldtidsforsikret står fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er eksempler på, at arbejdsgivere og ansatte indretter sig på, at man kan arbejde permanent på deltid med supplerende dagpenge, og det er ikke formålet med de supplerende dagpenge. Tværtimod er formålet at hjælpe personer ud på arbejdsmarkedet, og hvis de arbejder på deltid, hjælpe dem til fuldtidsarbejde. Jeg mener, at reglerne om supplerende dagpenge understøtter denne målsætning.

Kl. 14:27

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 14:27

Line Barfod (EL):

Det er jo den samme sang, som vi hørte fra ministeren i foråret, da vi diskuterede lovforslaget. Nu begynder folk jo at blive ramt, og vi begynder at kunne se konsekvenserne. En af de sager, der har været fremme, er Birgit fra Sæby, der gør rent hos seks forskellige arbejdsgivere. Det giver hende så tilsammen 21½ times arbejde om ugen, og det kan hun lige få til at hænge sammen med de supplerende dagpenge. Men de forsvinder nu, og så er det altså 900 kr., som hun mister om ugen efter skat. Det kan hendes økonomi ikke klare, og det vil sige, at hun nu har valget mellem at blive fuldtidsledig eller ikke at kunne få økonomien til at hænge sammen længere.

Jeg vil gerne høre, om beskæftigelsesministeren mener, at det er bedre, at en kvinde, der har kunnet stykke timer sammen ved at have seks forskellige arbejdsgivere, bliver fuldtidsarbejdsløs, end at hun prøver at gå ud og arbejde så me-

get, som hun nu kan, hos de arbejdsgivere, der vil ansætte hende.

Kl. 14:28

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:28

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Formålet med ændringerne har været at sikre, at supplerende dagpenge opfylder formålet om at være en midlertidig ydelse, som ledige kan modtage i forbindelse med kortvarig ledighed eller som indgang til arbejdsmarkedet på fuld tid, og derfor er det jo stadig muligt i 30 uger inden for 104 uger at modtage supplerende dagpenge.

Jeg har hele tiden sagt – og det gør fru Line Barfod jo ret i at fremhæve, for det er jo rart, at der er sammenhæng i tingene – at der findes brancher, hvor man spekulerer i de supplerende dagpenge, at der findes arbejdsgivere, der kræver, at medarbejderne står til rådighed for deres virksomhed, og at der findes kvinder, der bliver fastholdt i systemet med supplerende dagpenge, som vi har det i dag, og det har jeg gerne villet gøre op med.

Men jeg vil gerne sige, at man jo stadig kan modtage supplerende dagpenge i 30 uger inden for en referenceperiode på 104 uger.

Kl. 14:30

Formanden:
Fru Line Barfod.

Kl. 14:30

Line Barfod (EL):

Jo, men ministerens gentagne beskyldninger om, at der er nogle arbejdsgivere, der tilrettelægger deres arbejdsforhold ud fra at udnytte dagpengesystemet, hjælper jo altså ikke Birgit fra Sæby eller andre, som står med det konkrete problem nu. Hun har valget mellem at blive fuldtidsarbejdsløs som den ene mulighed – hvis man er i slutningen af halvtredserne, er udsigten til at komme i arbejde, især nu hvor vi på vej ind i en krise, ikke særlig stor – og som den anden mulighed at fortsætte med sine seks forskellige job og så mangle 900 kr. om ugen i et i forvejen stramt budget.

Jeg vil gerne høre, hvad ministeren synes at Birgit fra Sæby skal gøre. Og mener ministeren ikke, at vi faktisk har brug for mennesker, der er så villige til at arbejde, at de faktisk går ud og arbejder seks forskellige steder og bruger masser af transporttid mellem de forskellige arbejds-

pladser for dog at arbejde så meget, som man nu har mulighed for at få arbejdsgivere til?

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:31

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror, det er vigtigt, at hvis vi vil ændre og gøre op med den adfærd, der er mange steder – og desværre, må jeg jo erkende, inden for kommunerne – at man ligesom udbyder mange deltidsstillinger, så er vi jo nødt til ligesom at begrænse, at man kan gå permanent på supplerende dagpenge. Jeg nævnte jo i forbindelse med behandlingen i foråret som eksempel, at hvis man var tjener og præsterede 13 timers ugentligt arbejde og arbejdede på et område uden opsigelsesregler, kunne man fortsætte hele livet på supplerende dagpenge, og det mener jeg ikke er en hensigtsmæssig måde at indrette sig på.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 14:31

Line Barfod (EL):

Hvis ministeren ønsker, at kommunerne skal holde op med at have deltidsjob og – som ministeren siger – misbruge dagpengereglerne, kunne ministeren jo gå efter kommunerne. Så kunne ministeren jo gå forrest med at sige, at man skal tilbyde fuldtidsjob til de ansatte. Det kunne ministeren jo sagtens gøre, det er jo ikke så svært, når vi snakker om det offentlige område, så det har ministeren alle muligheder for. Men hvorfor skal det gå ud over Birgit fra Sæby, der virkelig prøver alt, hvad hun kan, at arbejde, og som har skrabet sammen at have seks forskellige arbejdsgivere? Hvorfor skal hun straffes for det og nu ud i valget mellem, om hun vil klare sig for 900 kr. mindre om ugen, hvad hun slet ikke kan se hvordan skulle hænge sammen, eller om hun vil blive fuldtidsarbejdsløs og dermed ikke komme ud og bidrage, som hun faktisk gerne vil?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:32

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen indgik i juni 2007 en trepartsaftale med Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, LO og AC med henblik på at understøtte en øget overgang fra deltid til fuldtid. Regerin-

gen, KL og Danske Regioner forpligtede sig som arbejdsgivere til at arbejde for, at deltidsansatte, der ønskede det, fik mulighed for at arbejde mere. Og i en aftale i juli 2007 har regeringen, KL, Danske Regioner og FTF tilsluttet sig dette initiativ, så vi følger i høj grad op på det ønske, vi har, nemlig at man skal kunne få en fuldtidsstilling.

Region Midtjylland indgik jo også den aftale for sine sygeplejersker, at alle, der måtte ønske fuldtidsbeskæftigelse, kunne få fuldtidsbeskæftigelse, og det synes jeg er en rigtig, rigtig god udvikling.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til beskæftigelsesministeren og også af fru Line Barfod.

Kl. 14:34

Spm. nr. S 510

5) Til beskæftigelsesministeren af:

Line Barfod (EL):

Mener ministeren stadig, at det var rimeligt at indskrænke de supplerende dagpenge, nu hvor konsekvenserne er begyndt at vise sig, og hvor f.eks. en fiskefabrik må lukke, og ville det således ikke være bedre at sikre, at folk kan blive i arbejde, selv om de indimellem må blive hjemme, fordi der ikke er fisk?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 14:35

Line Barfod (EL):

Beskæftigelsesministeren rejser jo jævnlige rundt og priser det danske system med flexicurity og fortæller om, hvor rigtig godt det er for erhvervslivet, at vi har et system med dagpenge, hvor folk kan få dagpenge, når de i kortere eller længere perioder ikke er i arbejde.

Det virker jo ret hult, når ministeren så samtidigt er med til hele tiden at skære stykker af dagpengesystemet. Særlig nu, hvor vi står midt i en stor krise og alle regner med, at der også kommer til at være stigende arbejdsløshed i Danmark, at vi ikke kan undgå at blive ramt af den krise, der også rammer resten af verden, virker det mærkeligt, at ministeren så synes, det er fuldstændig rimeligt at skære stykker af dagpengesystemet og dermed forhindre, at folk kan have arbejde.

Når vi snakker om fiskeindustrien og nogle af de andre erhverv, hvor man indimellem er nødt til at sende folk hjem, fordi der er mangel på fisk, fordi det for byggeindustrien er dårligt vejr, eller hvad der ellers kan være, det gør, at man ikke har arbejde til folk, har det hidtil fungeret fint med dagpengene. Det har været det samspil, som ministeren ellers elsker at fortælle om rundt om i verden.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:34

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Justeringen af de supplerende dagpenge er både rigtig og rimelig. Jeg skal lige indledningsvis gøre opmærksom på, at reglerne endnu ikke er slået fuldt ud igennem, og at det derfor er for tidligt at udtale sig om, hvorvidt en fiskefabrik er lukket som følge af de ændrede regler.

Partierne bag aftalen om jobplanen har aftalt at følge udviklingen i deltids- og fuldtidsbeskæftigelsen samt ledigheden for forskellige grupper, hvilket vi naturligvis vil gøre, ligesom vi også senere vil gøre status for de samlede initiativer.

Særligt om hjemsendelsesområdet vil jeg bemærke, at de nye regler fortsat giver mulighed for at hjemsende medarbejdere i brancher, hvor der indimellem mangler råvarer, f.eks. fisk. Jeg henviser til, at man efter de nye regler kan mod-

Hvorfor vil ministeren afskaffe en væsentlig del af det dagpengesystem, som ministeren ellers roser, når han er ude i verden?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:37

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Supplerende dagpenge er en midlertidig ydelse. Man kan få den i 30 uger inden for en 2-årig periode. Det synes jeg er en rimelig periode. Igenem årene har der i øvrigt været gjort bestræbelser på at afkorte den periode, man kunne få supplerende dagpenge i, og med stor virkning, fordi virksomhederne naturligvis indretter sig efter, at det er bekvemt at have mange deltidsansatte, der bare kan få supplerende dagpenge ved siden af. Derfor har det jo så også vist sig, at virksomhederne indretter sig efter de nye regler, og det håber jeg også de vil gøre med den her 30-ugersperiode. For det er jo meningen, at mennesker, der skal have arbejde, skal kunne få fuldtidsarbejde.

Jeg nævnte før eksemplet med, at en tjener, der arbejder 13 timer om ugen på et område, hvor der ikke er et opsigelsesvarsel, kan få fyldt op til 37 timer resten af livet. Det tror jeg ikke er en hensigtsmæssig måde at indrette dagpengesystemet på.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 14:38

Line Barfod (EL):

Nu er der jo altså nogle brancher, hvor der indimellem ikke er arbejde. Hvis der ikke er fisk, er det lidt svært at se, hvad man så skal sætte arbejderne i fiskeindustrien i arbejde med. Hvis det er elendigt vejr, så man ikke kan bygge på et hus, er det svært at se, hvad man så skal sætte bygningsarbejderne i arbejde med. Det er jo ikke noget med, at man tager folk ind på deltid, det er et spørgsmål om, at de er fuldtidsansatte, men så bliver hjemsendt, når der ikke er arbejde til dem, og så kommer de tilbage igen, når der er arbejde.

Problemet er jo, at vi nu står med foreløbig en fiskefabrik, vi kender til, oppe i Thyborøn, der er lukket, hvor de siger, at de lukker, fordi medarbejderne er nødt til at holde op, fordi de ikke har råd til at gå så meget ned i indtægt, som de vil gøre, når de ikke kan få supplerende dagpenge længere. Så kunne virksomheden selvfølgelig

tage nogle nye ind og lære dem op. Det tager tid og koster penge at lære nye folk op, og de ville jo så blive ramt af det samme, nemlig at de også på et tidspunkt, inden der var gået to år, ville være nødt til at holde op på fabrikken igen, fordi de så ville blive ramt af reglerne om supplerende dagpenge.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:39

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi anerkender jo fuldt ud, at virksomheder kan blive ramt af råvaremangel, eller at der kan være vejrligsdage inden for byggeriet, eller at der kan være andre ting, der gør, at man ikke kan producere.

Det er jo også derfor, at reglerne er sådan, at man kan få supplerende dagpenge i 30 uger. Det anser vi som en rimelig periode til at imødegå disse midlertidige ting, som kan komme – enten en hård vinter, der gør, at man ikke kan arbejde på stilladser, eller at der er en storm, der gør, at fiskerne ikke kan lande fisk. Selvfølgelig. Det er jo også derfor, vi har 30 ugers supplerende dagpenge.

Det, vi ikke synes er godt, er, at man år ud og år ind med nogle timers arbejde hver uge kan indrette sig som virksomhed sådan, at man har en stab af medarbejdere gående på supplerende dagpenge. Det synes vi faktisk er uhensigtsmæssigt.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 14:40

Line Barfod (EL):

Jeg forstår ikke helt ministerens melding om, at ministeren på den ene side synes, at det er godt, at fiskeindustri og byggeindustri osv. kan indrette sig på, at man kan sende folk hjem, når det er dårligt vejr eller der ikke er nogen fisk. På den anden side siger ministeren, at arbejdsgiverne ikke må indrette sig på det, og at vi skal have reglerne om supplerende dagpenge strammet sådan op, som man har gjort, så folk ikke kan blive ved med at arbejde på de vilkår. Konkret betyder det, at mange af dem, der arbejder i fiskeindustrien, mister deres arbejde, for fiskefabrikkerne lukker.

Jeg vil bare høre, om ministeren synes, at det er godt, når vi står midt i en krise, at den politik, regeringen så har gennemført, fører til, at der er

endnu flere, der bliver fuldtidsarbejdsløse, i stedet for at folk er i arbejde det meste af tiden og så kun får supplerende dagpenge en gang imellem.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:41

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil godt lige gentage: Hvis man arbejdede inden for et område, hvor der ingen opsigelsesvarsel var, kunne man ved at præstere 13 timers arbejde om ugen hver uge resten af livet på arbejdsmarkedet få suppleret op til 37 timer. Det synes jeg ikke er en rigtig måde at indrette sig på, og derfor har vi sagt, at vi synes, at det kan man gøre i 30 uger inden for en 2-årig periode. Og det synes jeg er en rimelig tid til at imødegå det, som de supplerende dagpenge var tænkt som, nemlig at man, hvis der kom en storm, hvis der udeblev råvarer, så måtte stoppe i en periode. Der synes jeg 30 uger er rigtig. Men at en 21-årig tjener ved at præstere 13 timers ugentligt arbejde, indtil den pågældende bliver 67, kan få suppleret op til 37 timer ugentligt, synes jeg ikke er rigtig, og derfor ændrede vi reglerne.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til klima- og energiministeren af hr. Per Clausen.

Kl. 14:42

Spm. nr. S 478

6) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Vil regeringen tage nye klimapolitiske initiativer på baggrund af statsministerens tale på Venstres landsmøde?

Kl. 14:42

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg bliver spurgt, om regeringen vil tage nye klimapolitiske initiativer på baggrund af statsministerens tale på Venstres landsmøde, og der kan jeg jo så starte med at sige: Ja, det vil vi naturligvis, ligesom vi hele tiden har gjort det.

Vi har lavet en bred energiaftale tilbage i 2004. Vi indgik en bred energispareaftale i 2005.

Vi har yderligere lavet en bred energiaftale her i år med alle Folketingets partier undtagen det, som hr. Per Clausen repræsenterer. Der er sat ambitiøse mål for udbygningen af vedvarende energi. Den var, da regeringen kom til, på 11 pct. I dag har vi 17 pct. vedvarende energi i Danmark. Vi har så sat et mål sammen med alle de andre partier om, at det skal være 20 pct. allerede i 2011, og så bliver det ifølge EU's klima- og energipakke 30 pct. i 2020.

Der er mål for energibesparelser, der er mål for energieffektivisering. Der bliver lavet et videncenter. Det er faktisk ved at være oprettet. Vi er i gang med energimærkning af samtlige offentlige bygninger. På det her års finanslov ligger det, at alle statslige bygninger skal reducere deres energiforbrug med 10 pct. inden 2011. Vi har lavet registreringsafgiften om, sådan at vi har fået antallet af solgte firehjulstrækkere mere end halveret i kongeriget, og til gengæld køber folk miljøvenlige og energivenlige biler som aldrig før osv. osv. Der er nye afregningsregler, energisparemål til energiselskaber, strammede kvoter til energiselskaberne og andre store virksomheder. Jeg kunne fortsætte. Men det gør regeringen i øvrigt også.

Der er grøn vækst omkring hele indsatsen over for landbruget med fokus på emissioner og landbrugets klimapåvirkning. Der er transportudspillet, som kommer i løbet af kort tid, hvor det også er en forudsætning i kommissoriet, at det adresserer CO₂-udfordringen, og endelig er der jo et kommissorium for en skattekommission, hvor det klart bliver sagt, at vi skal have en langt mere grøn måde at beskatte danskerne på.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:44

Per Clausen (EL):

Jeg kan vel så konstatere, at det, klimaministeren siger, er, at statsministerens tale ikke repræsenterede noget nyt, for alt vil fortsætte med at gå præcis så godt, som det har gjort indtil nu. Det er så ifølge ministeren jo ubeskrivelig godt. Det har jeg også hørt andre fortælle om. CO₂-udslippet stiger, energiforbruget stiger – det er ufatteligt godt.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om klimaministeren ikke mener, at det ville være en idé, hvis den danske regering forsøgte at udnytte den stigning i arbejdsløsheden, som vi ser inden for byggefagene i de her dage, til for alvor at

få sat gang i f.eks. renoveringen af boliger og andre bygninger. Det kunne jo f.eks. være sådan, at man lod kommunerne bruge de penge, som de gerne vil bruge, på energirenoveringer. Det kunne være sådan, at man skærpede de krav, der ligger i bygningsreglementet. Det kunne være sådan, at man lavede nogle låneordninger, som gjorde det attraktivt at investere i renovering af boliger, som tog særlig hensyn til energi.

Der er jo masser af ting, man kunne sætte i værk nu, og som man så kunne sige måske faktisk kunne medvirke til at vende den jo i virkeligheden lidt kedelige udvikling, som der har været i Danmark i de senere år.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:45

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg tror næsten ikke, at jeg orker at gå ind i en stor polemik med hr. Per Clausen, for det er det, der bliver lagt op til. Det er en polemisk måde at fremstille situationen på.

Det, der en kendsgerning, er, at regeringen har fat i de helt store drej: Transport, landbrug – og i øvrigt er en af de ting, der bliver nævnt her, et strammet bygningsreglement, som jo er under forberedelse, og det ved hr. Per Clausen også godt – og så hele måden, vi beskatter både private og erhvervslivet på. Aldrig har en regering haft fat i så mange af de store drej på én gang.

Må jeg bare minde om, at hr. Per Clausen og Enhedslisten sammen med SF og Det Radikale Venstre tilbage i 1999 under den tidligere regering var med til at beslutte, at Danmark skulle vælge dieseltog i stedet for elektriske tog. Det var så langt, man var nået i 1999, og jeg tror rolig, man kan sige, at en regering jo ikke ville tage den beslutning i dag.

Nu sidder vi faktisk og prøver på at komme med et ambitiøst udspil om, hvordan vi kan knække transportens stigende CO₂-udledning, for som hr. Per Clausen ved, er det en af akilleshælene – det er det verden over, det er det i alle europæiske lande, jeg lige kan komme i tanker om. Derfor har regeringen nu sat det arbejde i gang med at få den kurve knækket.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:46

Per Clausen (EL):

Ministeren har jo ret i, at det at få en ny regering ikke løser alle problemer. Vi har lige set et trafikudspil fra Socialdemokraternes side, som, så vidt jeg kan vurdere, jo mildt sagt ikke har det ambitionsniveau, som er nødvendigt i forhold til at reducere CO₂-udslippet. Så det er jo rigtigt. Og jeg kan forsikre ministeren om, at tilbage i 1999 var det at få Socialdemokraterne til at acceptere, at man skulle investere i andet end motorveje, en meget, meget vanskelig øvelse, og derfor blev resultatet heller ikke bedre, end det blev.

Men det, der står tilbage, er jo, at når ministeren ikke orker at gå i polemik, så er det måske også, fordi hun ikke rigtig forholder sig til det, der er mit spørgsmål, nemlig hvorfor det er, at regeringen hellere vil bruge nye energiafgifter til at indføre skattelettelse end til at sætte yderligere gang i energibesparelser, yderligere gang i vedvarende energi, og hvorfor det er, at man ikke vil udnytte den mulighed, der nu er med den stigende arbejdsløshed, til at fremrykke nogle af de planer, regeringen måske kommer med om et år eller to.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:48

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Altså, nu kan hr. Per Clausen jo ikke klandre mig for, at jeg ikke har svaret på hans spørgsmål, før han har stillet det. I det tidligere spørgsmål og det spørgsmål, der er stillet her, spørger hr. Per Clausen faktisk ikke om det, han spørger om nu, nemlig om, hvorfor man foretrækker skattelettelse frem for at få yderligere gang i energien. Jeg ser det ikke som en modsætning. Det er jo det, der ligger i hele kommissoriet til Skattekommissionen: Find ud af, hvordan danskerne kan komme til at betale mindre skat på deres indkomst og så til gengæld betale mere for de ressourcer, vi bruger.

Det er da noget, som hr. Per Clausen burde om ikke ligefrem rose, men så være glad for og sige, at det da egentlig går i den rigtige retning. Det er da i den retning, vi skal – at det, vi har for lidt af i samfundet, og som vi gerne vil sørge for at folk ikke bruger unødigt, nemlig ressourcer og energi, skal beskattes forholdsvis højere. Det burde da være et budskab, som Enhedslisten og hr. Per Clausen var enige i.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:48

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo et høfligt menneske, men jeg vil alligevel være forsigtig med at tage hatten af, før manden er kommet, om man så må sige. Det, ministeren beskriver nu, er jo kommissionsarbejde, planer osv., og vi har endnu til gode at se, hvad der kommer ud af det.

Det, vi ved, er, at regeringen i 2009 forsømmer en enestående mulighed for at udnytte den stigende arbejdsløshed til at få taget fat på renovering af boliger og andre bygninger. Man forsømmer en enestående mulighed for at stille nogle nye, skrappe krav til byggeriet, der gør, at man lever op til det niveau, som dansk byggeri i dag er i stand til at leve op til. Altså, man forsømmer at gøre noget aktivt, og på den måde fortsætter man med at skyde de resultater, som vi har brug for her og nu, ud i fremtiden, for det er jo en kendsgerning, at det CO₂-udslip, som vi har i år og næste år, jo er et CO₂-udslip, som vi i hvert fald så skal reducere yderligere med henblik på fremtiden.

Kl. 14:49

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 14:50

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Igen må jeg bare sige, at det jo ikke er rigtigt. I det energiforlig, der blev indgået tilbage i februar, er lige præcis energirenoveringerne kommet med. Hidtil har partierne ofte fokuseret på, hvad vi gør ved de nye bygninger, og det er også vigtigt, og derfor strammer vi endnu en gang bygningsreglementet. Vi har også sagt, hvordan det skal strammes ganske markant, nemlig 25 pct. bedre end nu, 25 pct. yderligere i 2015 og 25 pct. yderligere i 2020.

Det er vigtigt, men det er kun ca. 1 pct. af bygningsmassen, der bliver bygget nyt hvert år, og derfor er det rigtig vigtigt at få energirenoveringen med, og det har vi jo lagt op til i energiforliget. Der kommer nu en evaluering af, hvordan det, vi hidtil har gjort, har virket. Der kommer inden den 1. marts et samlet bud til energiforligskredsen – det diskuterede vi så sent som i går her i Folketinget, som hr. Per Clausen ved.

Desuden har vi indgået et partnerskab med byggeriet, hvor vi har spurgt, hvor der er nogle

barrierer, hvorfor der ikke sker mere derude, end der gør, og samtidig har vi jo altså også taget fat i den almene sektor. Alle de mennesker, der bor til leje, har hidtil stået uden for det her område, men dem har regeringen i samarbejde med de andre partier bag energiaftalen faktisk nu taget med ind.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til klima- og energiministeren af hr. Per Clausen.

Kl. 14:51

Spm. nr. S 480

7) Til klima- og energiministeren af:

Per Clausen (EL):

Hvornår forventer ministeren at Danmark kan være uafhængig af fossile brændstoffer?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Klima- og energiministeren.

Kl. 14:51

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Spørgsmålet går på, hvornår jeg forventer at Danmark kan være uafhængigt af fossile brændstoffer. Som hr. Per Clausen ved, har regeringen jo nedsat en klimakommission, og så kan man jo tænke, at det nok er sådan noget med at sylte tingene, så begravnes det der. Nej, det er det faktisk ikke. Det er nogle af Danmarks allerdygtigste forskere på det her felt, som har fået stillet den opgave, at mens vi andre nu kigger meget på, hvad der skal ske i den nærmeste fremtid, i de nærmeste år i Danmark og også på EU-plan frem mod 2020, så skal de komme med et bud på, hvornår ude i fremtiden Danmark kan blive helt uafhængigt af fossile brændsler, og hvad der i givet fald skal til. Med det, de ved om de teknologier, som allerede er der nu, og om dem, de sådan kan se i horisonten, og den måde, vi sådan har tingene skruet sammen på i Danmark, så skal de komme med et bud på, hvornår vi kan være 100 pct. uafhængige af fossile brændsler. Det synes jeg faktisk er en seriøs måde at gøre det på. Jeg tror ikke, at jeg kan komme i tanke om noget andet land på kloden, der har stillet nogle sagkyndige den opgave: Kom med et bud på, ikke hvornår vi kan være 30, 40 eller 50 pct. uafhængige, men hvornår vi kan være 100 pct. uafhængige.

Kl. 14:52
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Nej, ministeren kan være fuldstændig tryk ved det. Jeg vil ikke anklage regeringen for at sylte ting, fordi man nu er nået til den konklusion, at det der med at spørge folk uden for regeringen og uden for regeringspartierne godt kan være klogt, og at man kan få bedre svar, hvis man spørger udenfor, end hvis man spørger indenfor. Det synes jeg er klogt. Det skulle man have startet på for lang tid siden, f.eks. i 2006, hvor statsministeren første gang nævnte, at det var det, der var målsætningen. Måske kunne man også have gjort det tidligere, for efter min mening har det været oplagt i mange år, at det var den vej, man skulle gå.

Noget andet er så: Hvad gør vi så frem til, at denne kommission kommer med sin rapport? Fortsætter vi f.eks. med at øge udbygningen med kulraft? Altså, der kan man jo konstatere, at i hvert fald tidligere i dag havde statsministeren ikke noget klart svar på, om vi skal have flere kulraftværker i Danmark end dem, vi i forvejen har.

Kl. 14:53
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:53
Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg kan kun sige, at jeg havde været minister for det her område i mindre end 2 uger, tror jeg, da vi ligesom satte den her klimakommission på dagsordenen. Hr. Per Clausen ved udmærket, at jeg ikke har noget som helst problem med at spørge eksperter. Det er faktisk en del af min arbejdsfacon, så det er vi ikke uenige om.

Men der er flere veje til det her, for det første energieffektivisering. Det har noget at gøre med det, som vi talte om under det tidligere spørgsmål. Dernæst er der den kontinuerlige udbygning af vedvarende energi. Derfor er det selvfølgelig vigtigt hele tiden at holde fast i, at 3 pct. af vores energi i Danmark i 1980 kom fra vedvarende energi, det voksede så til i 2001 at være 11 pct. Nu er det i perioden 2001-2007 vokset til 17 pct. Energiforligskredsen har sagt, at det skal være 20 pct. allerede i 2011 og så 30 pct. i 2020. Det er faktisk en vej, man skal bevæge sig ad, hvis man skal nå i retning af målet, så det er jo ikke sådan, at vi bare passivt sidder og venter

på, at der er nogle, der siger, hvordan vi kan nå visionen med de 100 pct. Vi går allerede ad de spor, der alligevel skal betrædes.

Kl. 14:54
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:54
Per Clausen (EL):

Jeg går så ud fra, at det, som er klimaministerens synspunkt her, er, at den uafhængighed af fossile brændstoffer, som statsministeren nu i nogle år har nævnt som en målsætning, uden at vi er kommet tæt på, hvornår det ville ske, skal ske så hurtigt som muligt. Men så må det vel også være forholdsvis nemt for klimaministeren at sige, at selvfølgelig skal der ikke bygges flere kulraftværker i Danmark, for det må da være at gå i den forkerte retning, hvis man udbygger inden for et område, som jo i hvert fald helt sikkert vil medvirke til at fastholde afhængigheden af fossile brændstoffer.

Kl. 14:55
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:55
Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Nu er det ikke en problemstilling, der overhovedet er aktuel. Vi står ikke og skal bygge flere kulraftværker eller for den sags skyld andre kraftværker i Danmark. Det hænger jo bl.a. også sammen med, at vi for det første har sat os det mål, at vi ikke bare skal holde energiforbruget stabilt, men at energiforligspartierne altså nu har sagt, at vi oven i købet skal have mindsket energiforbruget med 2 pct. inden 2011. Samtidig med at vi for det andet mindsker energiforbruget, og det er det, vi arbejder på, får vi også en stadig større komponent af vedvarende energi, og derfor siger det jo lidt sig selv, at der så ikke er behov for at bygge nye kraftværker på den måde, som hr. Per Clausen nævner der. Så det er slet ikke i spil.

Nej, tværtimod bevæger vi os jo hele tiden i retning af større uafhængighed af fossile brændsler. F.eks. er hele spørgsmålet om elbiler og det med at holde investorer, der er interesserede i at udbrede elbiler i Danmark og gå i partnerskab med DONG om at udvikle batterierne, så biler kan køre på lagret vindenergi, jo også noget, der bringer os i den her retning. Jeg tror faktisk, at netop det at finde på alternative transportformer er noget af det, der kan bringe os nogle store skridt i retning af visionen om så snart som mu-

ligt at være 100 pct. uafhængige af fossile brændsler.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:56

Per Clausen (EL):

Jeg er selvfølgelig glad for, at ministeren kan bekræfte, at det skal gå så hurtigt som muligt. Jeg er også tilfreds med, at ministeren siger, at der vil blive taget de nødvendige skridt for at sikre den fornødne effektivisering af energiforbruget i bygninger i Danmark. Jeg går så ud fra, at ministeren i den sammenhæng også er villig til f.eks. at fremskynde en skærpelse af bygningsreglementet, hvilket mange i byggebranchen jo har sagt ville være et rigtig, rigtig godt initiativ, og at ministeren også vil være villig til at overveje, hvordan man nu kan øge incitamentet til at investere i renoveringer, som sikrer mindre energiforbrug. Jeg forlanger jo ikke eller har nogen illusioner om, at klimaministeren skulle kigge i Enhedslistens lille pose med julegaver, men så må man jo finde på noget andet, som har den tilsvarende effekt. Det forventer jeg da i hvert fald at ministeren nu vil sige at hun vil sikre.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:57

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg har det bestemt ikke sådan, at jeg tror, at nogle fra andre partier aldrig kan komme med gode ideer, og det ved hr. Per Clausen også. Så hr. Per Clausen skal være velkommen med alle sine gode ideer.

Lige det der i går med, at staten skulle betale alle renterne på folks lån, kunne vi så ikke lige blive enige om, men mange af de andre ting skal være hjertelig velkomne. Hr. Per Clausen skal ikke holde sig tilbage.

Ja, vi skal have et markant skærpet bygningsreglement, og det er jo allerede under forberedelse. Og som sagt har vi også lavet et partnerskab med byggebranchen, hvor bl.a. en af de ting, vi lige sidder med nu og prøver at se om vi kan gøre noget ved, er at styrke uddannelserne på det her område. For det hjælper jo ikke noget, hvis hr. Per Clausen eller jeg hjemme i vores bolig gerne vil have lavet noget og den håndværker, som vi ringer til, så ikke lige er ajourført

med de nyeste teknologier. Så der har vi altså også en stor udfordring i at skærpe uddannelsesindsatsen.

Så jeg vil altså hævde, at vi er i gang med alle de store klodser. Det er næsten ærgerligt, at hr. Per Clausen ikke er med i energiforliget.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for denne afsluttende bemærkning til spørgsmålet. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til klima- og energiministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:58

Spm. nr. S 507

8) Til klima- og energiministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Mener ministeren, at regeringens nye, grønne klimapolitik skal baseres på videnskabelige principper om eksempelvis reproducerbarhed og falsificerbarhed eller som et resultat af politisk forhåndsbestemte konklusioner og afstemninger, som det er tilfældet i FN's klimapanel?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 14:58

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg bliver spurgt, om jeg mener, at regeringens nye, grønne klimapolitik skal baseres på videnskabelige principper om f.eks. reproducerbarhed og falsificerbarhed eller som et resultat af politisk forhåndsbestemte konklusioner og afstemninger, som det er tilfældet i FN's klimapanel.

Der må jeg bare meget klart sige to ting: Regeringen baserer sin klimapolitik på den viden, der er tilgængelig. Det skal der ikke være tvivl om. Det er det, man som politiker må i det 21. århundrede efter bedste evne. Men når det så er sagt, må jeg selvfølgelig sige – og det ved spørgeren også godt – at jeg overhovedet ikke deler præmissen for spørgsmålet, nemlig at konklusionerne fra FN's klimapanel skulle være et resultat af politisk forhåndsbestemte konklusioner. Jeg mener simpelt hen, at det er en urimelig insinuation.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:59

Morten Messerschmidt (DF):

Spørgsmålet er, om det er en insinuation. Det, man kunne starte med at gøre, var finde ud af, hvad forkortelsen IPCC står for. Der er nogle, der tror, det står for international panel of climate change. Det gør det jo ikke. I'et står for inter-governmental. Det vil sige, at det er et panel, som er nedsat af regeringer, og de fleste regeringer har jo det tilfælles, at de har en politik, de gerne vil fremme.

Derfor kunne det være interessant at høre, om ikke klimaministeren i hvert fald vil bekræfte, at det resumé, som bliver lavet, hver gang klimapanelet har lavet en stor rapport, er et produkt af, at embedsmænd og udpegede politikere sidder og stemmer om, hvilke af forskernes resultater man synes skal med i resumeet, altså det, som de fleste beslutningstagere, herunder tror jeg både ministeren og undertegnede selv, læser. Det er altså et produkt, ikke af forskningen i IPCC, men et produkt af de afstemninger, som finder sted ud fra rapporten og så bliver skrevet ind i konklusionerne.

Det er jo ud fra en rationel Karl Popper-tilgang til sagen, at jeg spørger, om klimaministeren mener, at den tilgang, som vi skal have til klimaproblemerne, skal hvile på de almindelige videnskabelige krav og kriterier, som vi stiller til forskning i sundhedssektoren og socialpolitik og alle andre steder, nemlig at først hvis noget ikke kan falsificeres, er det acceptabel viden. Eller mener ministeren, at det er helt i orden, at IPCC, det her regeringsorgan, er blevet udråbt til at have den endegyldige viden om, hvad der forårsager klimaforandringerne, og hvordan vi løser udfordringen?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:01

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Nu tror jeg ikke, at hr. Morten Messerschmidt kommer ret langt med at antyde, at klimapolitikken skulle være mindre baseret på viden end samtlige andre politikområder. Jeg mener faktisk, at det forholder sig fuldstændig modsat. Der er formentlig ikke noget politikområde, man overhovedet kan komme i tanker om i den moderne verden, der i den grad forsøger at basere sig på viden. Ja, til sidst er der nogle politiske valg, der skal træffes, men jeg må altså sta-

dig væk holde fast i, at præmissen simpelt hen er gal.

Der sidder mange, mange hundreder af den verdens mest kyndige mennesker på det her område. De sidder i en overordentlig åben og transparent proces og ser, hvad hinanden har lavet, indsamler viden fra hele verden og prøver at få det stykket sammen til et samlet billede. Det er jo det, der er styrken ved det, nemlig at hver enkelt forsker ikke bare sidder med sit, men at man prøver at se, hvilket billede der tegner sig, hvis man lægger alt det sammen.

Det betyder jo altså også, da alle data er lagt åbent frem, at de mange sidens videnskabelig tekst – og det er f.eks. for den sidste rapport's vedkommende et par tusind sider – er blevet gransket nøje og i flere omgange, og at de er blevet gransket overordentlig grundigt af totalt uafhængige forskere, som i øvrigt ikke har noget med noget at gøre. Så jeg synes altså, man skal passe på med, fordi man er uenig med det, der kommer ud af panelet, at sige, at så er det nok, fordi der er noget galt med panelet. Sådan behøver logikken jo ikke at være.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:03

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Det, der er problemet, er den totale ensidighed, som præger klimadebatten. Man kunne jo fristes til at spørge, om ministeren kan huske, hvilke andre kilder inden for klimaforskningen og klimadebatten hun nogen sinde har refereret til ud over medlemmer af IPCC. Man kan jo også undre sig over, at nogle af de ting, vi tidligere har hørt klimaministeren og sandelig også andre, altså fupmagere som Al Gore og andre, tale om, f.eks. er, at afsmeltningen af Kilimanjaro skulle have noget med CO₂-udslippet at gøre. Nu ved vi så, at det har det ikke. Nej, det var et skift i luftfugtigheden. Her forleden dag var ministeren nødt til i et skriftligt svar til mig at indrømme, at isafsmeltningen i Jakobshavn vist heller ikke havde noget med CO₂-udslippet at gøre, for det viste sig rent faktisk, at det var forårsaget af øgede understrømme af mere varmt vand. Det er jo mærkeligt, at alle de undersøgelser, som hele tiden siger, at det måske ikke er så galt igen, som vi får at vide, og at man måske ikke ligefrem skal male fanden på væggen hele tiden, er der ingen, der taler om.

Kl. 15:04
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Kl. 15:04
Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):
 Det sidste er jo simpelt hen ikke rigtigt. Altså, hr. Morten Messerschmidt taler f.eks. stort set ikke om andet, og det er der nu rigtig mange andre, der heller ikke gør. Jeg kan da læse alle mulige læserbrevsskribenter, der har alle mulige andre teorier, som de har fundet et eller andet sted. Og det er da vigtigt, det er godt, og sådan skal det da være i åbne samfund. Det er jo simpelt hen noget vrøvl, når hr. Morten Messerschmidt siger, at det er, som om der er nogle, der mener, at der findes en endegyldig sandhed. Det mener jo ikke engang FN's klimapanel. De er jo meget omhyggelige, når de siger, at med ca. 90 pct. sikkerhed tror de dét, og med måske 95 pct. sikkerhed tror de dét. Det er jo netop det, de gør. De anerkender, at de ikke besidder den endegyldige sandhed. Der er mange andre forskere, der har forskellige teorier, som også har deres plads i debatten. Det er der da ikke nogen der benægter, heller ikke med hensyn til afsmeltningen af en konkret gletsjer. Der har vi altid til alle de internationale gæster, til forskere, der har været deroppe, sagt, at der er mange ting, vi ikke ved nok om endnu. Det her er en af de ting, som vores modeller ikke kan forklare. Det er jo derfor, vi forsker i det.

Kl. 15:05
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:05
Morten Messerschmidt (DF):
 Ja, det er interessant. Man har en udvikling, hvor vi får mere og mere besked om, at CO₂ er den store synder, og IPCC har mere og mere ret, samtidig med at de eksempler, som IPCC, klimaministeren, Al Gore og alle andre i den her vækkelse, er kommet med, falder fra hinanden. I 1980'erne fik vi at vide, at hvis vi ikke gjorde noget ved CO₂-udslippet, ville vi få vandstandsstigninger på flere meter. I 1990'ernes rapporter kom IPCC så frem til, at det vistnok kun drejede sig om 67 cm. Og i den seneste rapport, som ministeren lige nævner, er det nu altså nede på 29 cm. Så forudsigelserne bliver faktisk mindre og mindre faretruende, så at sige, jo mere viden, vi får. Og der er det da mærkeligt, at man så tillægger det organ, som altså ikke har bestilt andet

end at tage fejl de sidste 20 år, mere og mere indflydelse. Det er jo det, der ikke hænger sammen. Kl. 15:06

Kl. 15:06
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Ministeren.

Kl. 15:06
Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):
 Altså, hr. Morten Messerschmidt og jeg bliver jo ikke enige om det her, og det ved hr. Morten Messerschmidt. Jeg kan somme tider undre mig over, at et så ungt menneske alligevel kan være så sorgløst, fordi det jo simpelt hen er lodret forkert, at de, der siger, at der er noget, vi skal tage bestik af, får mindre og mindre ret. Det uhyggelige er jo sådan set, at de får mere og mere ret. Så sent som i sidste uge kom Det Internationale Energiagentur, som jeg tror normalt vil være et organ, som hr. Morten Messerschmidt ikke vil beskyldte for alle mulige grimme ting, og sagde, at de faktisk tror, at FN's klimapanel undervurderer, hvad vi er på vej mod. De tror ikke på det der med, at vi kan holde det på 2, 3, 4 grader. Nej, de tror – og det er altså baseret på olie og atomkraft og sådan noget, som nu engang var det, der var grunden til, at IEA blev skabt i sin tid – at vi er på vej mod 6 graders temperaturstigning. Og derfor tror de, at verden har brug for en revolution.

Det er da ikke hver dag, IEA, Det Internationale Energiagentur, ligefrem beder om en revolution. Så det er ikke korrekt, når hr. Morten Messerschmidt siger, at problemerne bliver mindre. Den frygtelige sandhed er, at gang på gang bliver forskerne overrasket over, at tingene bevæger sig med endnu større hast i den forkerte retning.

Kl. 15:07
Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
 Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til klima- og energiministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:07
Spm. nr. S 508

9) Til klima- og energiministeren af:
Morten Messerschmidt (DF):
 Finder ministeren, at FN's klimapanel er et brugbart forum i forbindelse med fastlæggelsen af fremtidens klimapolitik, eller vil ministeren overveje alternativer og i givet fald hvilke?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:07

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg er blevet spurgt, om jeg finder, at FN's klimapanel er et brugbart forum i forbindelse med fastlæggelsen af fremtidens klimapolitik, eller om jeg vil overveje alternativer og i givet fald hvilke.

Jamen det er da ikke FN's klimapanel, der fastlægger fremtidens klimapolitik. Det er da også en fuldstændig grundlæggende misforståelse.

FN's klimapanel er en institution, og det, som den her enormt store gruppe af forskere og verdenssamfundet, alle verdens lande, har sagt, er, at vi er nødt til at have et sted, hvor vi samler den her viden. Den stiller de så til rådighed. Hvad der så skal ske, er jo op til landene, det er op til regeringerne, det er op til politikere som hr. Morten Messerschmidt og jeg. Så det er en fuldstændig forkert præmis. De fastlægger ikke noget som helst.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:08

Morten Messerschmidt (DF):

Ministeren svarede ikke på, hvilke andre eksperter som regeringen modtager råd fra i forhold til klimaindsatsen. Altså, hvis vi læser FN's klimarapporter, ligger det sådan, at hvis alle lande i hele verden – hvad der jo ikke er ret meget der tyder på – valgte at følge de rekommandationer, som FN's klimapanel kommer med, ville man frem til 2050 forhindre den globale opvarmning med 0,5 grader, altså cirka en halv grad, celsius. Det er jo ikke et udtryk for, at vi kan stoppe den globale opvarmning. Og det er altså FN's klimapanel helt egen sobre vurdering. Det er jo ikke ligefrem noget, der burde give næring til den her bevægelse, som tror, at hvis bare man gør alt det, som FN's klimapanel siger, er den hellige grav vel forvaret. Hvis vi bruger alle pengene på det, som FN's klimapanel siger, er vi sikre på, at vi ikke får vandstandsstigninger, at vi ikke får øget tørke og alle de ting, som ministeren ellers taler om.

Problemet er jo bare, at flere og flere forskere siger, at det, som FN kommer frem til her, ikke passer. Det er cirka et års tid siden, at 100 anerkendte professorer, nobelprismodtagere, eksperter inden for klimavurdering, skrev til Ban Ki-

moon, FN's generalsekretær, og sagde meget entydigt: Prøv nu at høre, I er på gal vej. Vi kan ikke leve med, at verden bliver misvejledt i så vigtigt et spørgsmål, som vi bruger så mange ressourcer på.

I forhold til Kilimanjaro, i forhold til Jakobs-havn, i forhold til indlandsisen og alle de ting, som ministeren og Al Gore og andre velmenende mennesker tidligere har udtalt sig om, har de sagt: Her kan I se eksemplerne på, hvad der sker, hvis ikke vi reducerer CO₂-udslippet. Der er det bare jeg spørger: Når vi ser, at alle de eksempler nu falder fra hinanden, kunne det så ikke godt være, at ministeren skulle overveje nogle andre venner end IPCC? Hun siger, at hun allerede har nogle af dem. Så lad os høre, hvem det er ud over IPCC, som ministeren lader sig rådgive af.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:10

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Ministeren forsøger efter bedste evne at lade sig rådgive af al den viden, der er til rådighed for verdenssamfundet. Det synes jeg egentlig også at hr. Morten Messerschmidt skulle gøre, for det er jo, som om hr. Morten Messerschmidt som en af de eneste, jeg sådan lige kan komme i tanker om i det politiske landskab, har bestemt sig for, at der bare er et sted, han helt sikkert ikke vil høre noget fra, og det er fra dem, om hvem verdenssamfundet har sagt, at de alligevel nok repræsenterer en ret bred vifte af forskere. Sådan har vi andre det altså ikke, jeg har i hvert fald ikke.

Jeg lytter til alle de forskere, der kommer med nye bidrag. Jeg er nysgerrig, hver gang der er ny viden. Og jeg synes, det er fint, at der indimellem er viden, der går i modsat retning og siger noget andet eller kommer med en eller anden ny brik. Det er fint.

Det, der nok grundlæggende skiller hr. Morten Messerschmidt og mig, er, at hr. Morten Messerschmidt siger: Ja, men det går nok over, og spørger: Laver I i øvrigt også sådan noget med, at alle pengene bliver brugt?

Jeg ved ikke, hvad det er for alle penge, og der er heller ingen, der hævder, at der sker ingenting. Vi er for længst forbi scenarier, hvor det, at der sker ingenting, er en mulighed. Der sker forandringer, det gør der hele tiden. Forskellen på hr. Morten Messerschmidt og mig er,

at når det kommer til stykket, vil jeg ikke turde løbe den risiko, som summen af det, mange, mange forskere verden over siger, udgør, og det er: Hvis I ikke gør noget, kan det her få så voldsomme konsekvenser, at det går overordentlig voldsomt ud over kommende generationers muligheder for også at få del i et anstændigt liv.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:11

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror lidt, at ministeren ramte en guldåre, for det er ikke sådan, at jeg ikke vil høre på IPCC, tværtimod har jeg faktisk gjort mig den ulejlighed at bruge en hel ferie på at læse det igennem. Nu nævnte ministeren selv rapporternes omfang, og det er ikke – slet ikke for en lægmand som mig – særlig let stof. Det er jo ikke dér, problemet ligger. Problemet ligger i, at det resumé, der bliver lavet for policy takers, folk som os, er skrevet af politikere. Det er ikke skrevet af forskere.

En række uafhængige forskere har jo sat sig ned og forsøgt at lave deres eget resumé, som har nogle langt mindre drastiske konklusioner end dem, som IPCC-resumeet kommer frem til, og det, som FN-resumeet kommer frem til.

Man kan f.eks. tage forudsigelserne om vandstandsstigninger. Vi har altså over de sidste 20 år bevæget os fra forudsigelser om 1 m til forudsigelser om 29 cm, som vi er nede på nu. Det er jo den samme vandstandsstigning, som vi i Danmark har oplevet fra 1860 frem til begyndelsen af årtusindskiftet. Altså det, som vi har oplevet fra 1860 til år 2000, er det samme, som vi vil opleve fra 2000 til slutningen af det her århundrede. Det er jo ikke ligefrem vandstandsstigning, der har præget historieskrivningen siden 1860.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:13

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg er nødt til at sige det sådan lidt direkte, for jeg mener, at hr. Morten Messerschmidt manipulerer. For det er jo ikke rigtigt, det er jo simpelt hen ikke rigtigt.

Afsmeltningen af Arktis tager fart. Når man ser på satellitfotos – og det handler ikke om, om de er taget af den ene eller den anden forsker, der er ansat det ene eller det andet sted eller har forsket i det ene eller det andet regi eller putter

resultaterne ind i den ene eller den anden organisation – kan man se, at der afsmelter stadig voldsommere dele af det arktiske område.

Det er ikke noget, som nogle finder på af politiske grunde, det er et faktum. Og der er det, at jeg egentlig ikke forstår, hvad der er hr. Morten Messerschmidts dybeste bevæggrund for at stille sig så mistænksomt an over for dem, der prøver at sige: Prøv lige at se venner, det skal I altså være opmærksomme på, for hvis ikke I håndterer det i tide, så accelererer det; så er der risiko for, at det accelererer på en måde, hvor det vil blive meget, meget dyrt for verdenssamfundet og for verdenssamfundets muligheder for vækst i de kommende mange, mange årtier, ja, måske århundreder, og derfor skal I handle nu.

Der tager hr. Morten Messerschmidt chancen og siger: Jeg tager chancen, for der sker nok ingenting. Jeg siger: Nej, vi må prøve at basere os på det, når så meget af forskningen siger, at der med 90-95 pct sikkerhed er en sandsynlighed for, at det ellers kan gå galt.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:14

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg kunne aldrig finde på at påstå, at der ikke sker nogen ting. Hele pointen er, at det her er sket i millioner af år, hundredvis af millioner af år – altså, mennesket anslås at have været på kloden i, tror jeg, titusinder af år, og Arktis har været smeltet bort masser af gange. Pointen er jo sådan set, at mens Arktis forsvinder, bliver isen tykkere og tykkere på Sydpolen. Det er jo et forhold, som ministeren ikke taler særlig ofte om.

Det, som jeg angriber, er sådan set ikke IPCC: som sådan; der er mange dygtige og lødige forskere der, og det er fint. Nej, det, jeg angriber, er den politiske – jeg kender ikke det danske ord, undskyld, formand – hijack, der sker af IPCC, når politikere og embedsmænd går ud og tager patent på sandheden og skriver deres politik ind i et resumé, som alle vi politikere så får lov til at læse, og hvor vi siger: Det var søreme spændende, det er den høje sagkundskab, der er kommet til udtryk her. For det er det ikke. Masser af forskere kommer frem til langt mindre rædselsvækkende scenarier. Og hvad er det så, vi spiller? Ja, hvad er det egentlig, vi spiller?

Hvis ministeren ville gå ind og læse de opgørelser, der findes over, hvad det koster at nedbringe CO₂'en i tabt produktion og i manglende gevinst, ville hun komme frem til, at det er milli-

arder af dollars, som kunne være brugt på at afhjælpe hungersnød, på at kunne skabe bedre erhvervsbetingelser i de fattige lande osv. osv. Men pengene kan kun bruges én gang.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg tror, at det for alles skyld er en fordel, at vi taler dansk her i det danske Folketing. Formanden kendte ikke det pågældende engelske udtryk, det må han indrømme, men det finder vi ud af efterfølgende, forhåbentlig.

Ministereren.

Kl. 15:16

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Jeg tror, det betyder at kapre eller sådan noget.

Jeg vil sige til hr. Morten Messerschmidt, at der jo ikke er nogen, der tager patent på sandheden. Som forsker sidder man til sidst, når man har lavet al sin forskning og lavet alle baggrundspapirerne, med flere tusinde siders koncentreret forskning. Så hiver man nogle repræsentanter ind, der ikke er politikere, det er forskert, men det er folk, der er ansat i regeringerne rundt omkring, som har forstand på det, og som kan se, hvordan det her kan skrives på en måde, så det også kan forstås af sådan nogle som hr. Morten Messerschmidt og mig.

Det er altså demagogisk at sige, at det betyder, at nogle tager patent på sandheden. Altså, folk må jo se det for sig. Der sidder politikerne og siger: Jeg tager til møde dernede, og så sidder jeg sådan og retter til i forskningen. Det er på ingen måde det, der er tale om, og det er simpelt hen usandt.

Så er det rigtigt, at klimaet altid har varieret, ja, men det, der jo er pointen, og det, som forskerne råber vagt i gevær om, er, at det nu sker hurtigere end nogen sinde. Men lad nu det være, for det bliver hr. Morten Messerschmidt og jeg aldrig nogen sinde enige om.

Det, jeg undrer mig over, er, at vi ikke kan være enige om, at det – eftersom vi skal være 9 milliarder mennesker på kloden i dette århundredes midte; det siger forskerne, og det tror jeg vi kan være enige om – selv med hr. Morten Messerschmidts tilgang ville være en rigtig god idé, at vi fandt på mere energieffektive løsninger, mere ressourceeffektive løsninger. Er det ikke lige præcis det, klimadiskussionen går ud på? Er det ikke lige præcis de løsninger, der er i spil?

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det er sådan, at spørgsmålene 10, 11, 12, 13, 14 og 15 udgår af denne spørgetid, med henblik på at de bliver besvaret i næste uge.

Kl. 15:17

Spm. nr. S 482

10) Til kulturministeren af:

Mogens Jensen (S):

Hvad vil ministeren gøre for at sikre, at Den Frie Udstillingsbygning ikke lukker i februar 2009?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Kl. 15:18

Spm. nr. S 484

11) Til kulturministeren af:

Mogens Jensen (S):

Er ministeren enig i, at Den Frie Udstillingsbygning har en historisk rolle i dansk kunstformidling, og at det vil være et stort kulturelt tab for Danmark, hvis udstillingsbygningen må lukke?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Kl. 15:18

Spm. nr. S 485

12) Til kulturministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Vil ministeren tage initiativ til sammen med undervisningsministeren at finde en løsning, der sikrer, at Dansk Skolemuseum ikke lukker?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Kl. 15:18

Spm. nr. S 488

13) Til kulturministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Mener kulturministeren, at Dansk Skolemuseum spiller en vigtig rolle i indsamling, bevaring og formidling af den danske kulturarv, når det gælder dansk undervisnings- og skolehistorie?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Spm. nr. S 486

Kl. 15:18

14) Til kulturministeren af:

Leif Lahn Jensen (S):

Kan ministeren bekræfte, at regeringen afskriver sig et medansvar for kulturen i regionerne grundet de store besparelser, der er lagt op til i finansloven over for egnsteatrene i 2009?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Spm. nr. S 489

Kl. 15:18

15) Til kulturministeren af:

Leif Lahn Jensen (S):

Hvad vil ministeren gøre for at sikre de små egnsteatre fremover?

(Spørgsmålet udsættes til næste spørgetid).

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Kl. 15:18

Vi er nu ved dagsordenens spørgsmål 16, og det er et spørgsmål til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Jens Peter Vernersen.

Spm. nr. S 499

Kl. 15:18

16) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Jens Peter Vernersen (S):

Vil ministeren oplyse årsagen til, at der ikke blev taget initiativer fra ministerens side, da det blev kendt i 2005, at Voltaren voldsomt forøger risikoen for blodpropper, og finder ministeren de manglende initiativer acceptable?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Kl. 15:18

Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Som følge af en konkret sag fra 2004, hvor et lægemiddel blev trukket tilbage fra markedet på grund af alvorlige hjerte-kar-bivirkninger, har der været rettet meget stor opmærksomhed på de såkaldte NSAID-lægemidler, dvs. smertestillende lægemidler, der indeholder betændelsesdæmpende stoffer. Det gælder bl.a. stoffet Diclofenac, som er det aktive stof i lægemidlet Voltaren, som der spørges til.

Jeg kan oplyse, at der i 2005 blev holdt flere møder i EU-regi om bl.a. stoffet Diclofenac. Man konkluderede fra EU's side i 2005, at der ikke på baggrund af de tilgængelige data var grundlag for at stille skærpede krav til sikkerhedsoplysningerne for Diclofenac.

I 2006 gennemgik man i EU-regi igen hjerte-kar-sikkerheden ved en lang række NSAID-lægemidler, bl.a. lægemidler med Diclofenac. Det gjorde man, fordi der var gennemført nye studier. Konklusionen blev, at der var en lille forøget risiko for hjerte-kar-bivirkninger ved længerevarende indtagelse af høje doser af bl.a. Diclofenac. EU anbefalede derfor forsigtig anvendelse af disse lægemidler efter grundig vurdering af den enkelte patient, dvs. lavest mulig dosis og så kort tid som muligt. Det blev samtidig besluttet, dvs. også i 2006, at man indsatte advarsler om den lille forøgede risiko for hjerte-kar-bivirkninger i produktresumeerne for bl.a. produkter, der indeholder Diclofenac. Det gjorde man også i Danmark. Lægemiddelstyrelsen har med andre ord fulgt EU's anbefalinger.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:19

Jens Peter Vernersen (S):

Der er jo ikke nogen som helst tvivl om, at der har været en viden om, at der er overdødelighed. Der blev faktisk skrevet ret meget om det, også tilbage i 2005 og også i lægefaglige tidsskrifter, så der var en viden om, at der var noget galt. Man kan vel ikke tale om, at der er en lille forøget risiko, når man faktisk kan se, at risikoen egentlig er ganske betydelig for, at mange raske vil dø på grund af brug af det her lægemiddel.

Når så ministeren siger, at man skal bruge en forsigtig anvendelse – det var ligesom konklusionen, kunne jeg høre – kan man så overlade det til borgeren selv, i og med at man kan købe f.eks. Voltaren på apoteket uden recept, som jeg har forstået det? Er det forsigtigt nok, at man på indlægssedlen kan se, hvad bivirkningerne er? Burde det ikke i den situation og med den overdødelighed, vi ved der er, være på recept, sådan at vi havde sikkerhed for, at lægen tog stilling til udlevering og tog stilling til den enkelte patient? For det, der er sket, er jo, at der er borgere, der er døde i utide, fordi de har brugt det her middel, og det synes jeg i hvert fald ikke man skal tage let, og det tror jeg heller ikke ministeren gør.

Når det nu er tilfældet, tror jeg også, at ministeren måske skulle spørge en ekstra gang i

Sundhedsstyrelsen, hvem der har haft ansvaret, for det er jo ikke bare lige nu, man finder ud af den her overdødelighed. Det har man faktisk vidst på et tidligere tidspunkt.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:21

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Nu kommer hr. Jens Peter Vernersen også ind på den debat, der har været de seneste dage. Jeg kan derfor oplyse, at Lægemedelstyrelsen i juli 2007 efter anbefaling fra Registreringsnævnet besluttede at acceptere et ønske fra et firma om at gøre den ellers receptpligtige Voltaren til håndkøbsmedicin. Det drejer sig om lægemidlet Voltaren Dolo. Det skete, fordi Voltaren Dolo indeholder lavere doser af Diclofenac og kun må indtages efter doseringen højst 75 mg i døgnet i højst 3 dage. Og der var på det tidspunkt ikke data, der pegede på, at der skulle være et problem i forhold til hjerte-kar-bivirkninger ved den lave dosis af Diclofenac.

I den her måned, altså 5. november, er resultaterne så kommet af en ny dansk undersøgelse. Undersøgelsen viser bl.a. som noget helt, helt nyt, at der er en øget risiko for død eller blodprop i hjertet allerede ved lavere doser af bl.a. Diclofenac – og i øvrigt også for hjerteriske yngre personer. Lægemedelstyrelsen gik derfor meget hurtigt ud og opfordrede både læger til at ordinere med omtanke og apoteker til at rådgive med omtanke, når det gælder de her NSAID-lægemedler.

Derudover har Lægemedelstyrelsen – for det er altså Lægemedelstyrelsen og ikke Sundhedsstyrelsen – straks taget affære. De har taget sagen op i EU på det første møde efter offentliggørelsen af undersøgelsen, og samtidig har styrelsen bedt Registreringsnævnet om på ny at vurdere, om det fortsat skal være muligt at købe de her lægemidler med Diclofenac i håndkøb. Det sker allerede den 4. december, og jeg mener derfor, de har handlet korrekt og hurtigt på baggrund af de data.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:23

Jens Peter Vernersen (S):

Der er jo ikke nogen tvivl om efter de oplysninger, som jeg har, at der altså er en betydelig overdødelighed. Dødeligheden kan, som det også

har været vist, sættes til 1,0 for alle raske over 10 år, som ikke har taget de her Voltaren smertestillende piller. Men med pillen ville der være en overdødelighed på 1,8 – altså næsten en fordobling. Det er i hvert fald de oplysninger, der foreligger for mig. Hvis det er tilfældet, er det jo dybt alvorligt. Så var det vel også et spørgsmål, om man ikke sådan endda meget hurtigt skulle sige: Det her går simpelt hen ikke.

Vi har jo tidligere diskuteret medicin, som gav bivirkninger, og vi har også besluttet at gøre disse medicyntyper receptpligtige. Vi har jo haft en sag for ikke så forfærdelig lang tid siden med hostemidler. Så derfor tror jeg, at man faktisk hurtigere skulle sætte noget i gang her for at sikre, at borgerne nu altså ikke bliver udsat for en risiko, der helt åbenbart er. For det fremgår jo, sådan som jeg har forstået det, at det kun er ganske kortvarigt, man skal tage disse Voltaren, før det kan have den virkning, at man får en blodprop.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Sundhedsministeren.

Kl. 15:24

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal tage det her meget alvorligt, men hr. Jens Peter Vernersen må også medgive, at det er meget nye oplysninger, der viser, at selv lave doser hos i øvrigt raske mennesker kan være så farlige, som de er. Det er også derfor, at vi skal have Lægemedelstyrelsen til hurtigst muligt at kigge på, om det her skal være håndkøbsmedicin. Noget kunne jo tyde på – og det siger jeg som lægmand i den her sammenhæng – at det ikke skulle være tilfældet.

Men Lægemedelstyrelsen har jo også meddelt landets læger og apotekere, at man skal ordinere med meget stor omtanke på det her område, så jeg mener i virkeligheden, at der er en meget fornuftig proces i gang i forhold til den her nye viden, vi har fået, om, hvor farligt det her produkt kan være.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen som medspørger.

Kl. 15:25

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil godt prøve at skruer tiden en lille smule tilbage, altså ikke tage de allernyeste data her fra denne måned med ind i det, men

stille spørgsmålet til ministeren, om man ikke fra Lægemiddelstyrelsens side har gjort sig overvejelser, om man måske fra dansk side skulle henvende sig til EU om en eventuel skærpelse. For som ministeren også siger i sin besvarelse af spørgsmålet, lå der tilbage i 2006 klare indikationer på, at der var en forhøjet risiko ved det.

Det, jeg efterspørger, er, om vi fra dansk side blot skal efterleve det, man beslutter i EU, eller om vi en gang imellem fra dansk side måske skal være lidt proaktive i forhold til at sætte en lidt højere barre for at få elimineret den patientrisiko, som helt klart er ved et præparat som det her, en risiko, som producenten af præparatet også har vedkendt sig hele vejen igennem. Men producenterne går naturligvis ikke ud og trækker et præparat tilbage, som ikke får kritik fra en officiel myndighed, altså enten EU eller en national sundhedsstyrelse.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:26

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det skal være myndighederne, der er de proaktive, vi skal ikke overlade et så alvorligt problem til producenterne. Selvfølgelig skal Lægemiddelstyrelsen være proaktiv, selvfølgelig skal Lægemiddelstyrelsen også være udfarende, når de får ny viden, og det mener jeg også at de har været ved, straks efter at de har fået den her viden, at tage det op i EU-regi. Og de mødes altså den 4. december om den her sag.

Men selvfølgelig skal vores Lægemiddelstyrelse være proaktiv, naturligvis.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil godt rette blikket lidt mod det, som ministeren svarede hr. Jens Peter Vernersen i forhold til det sidste spørgsmål, nemlig det her med, at man har sendt signaler fra Lægemiddelstyrelsen om, at de praktiserende læger i Danmark skal ordinere med omtanke. Der er bare det skisma indlejret med hensyn til det her produkt, at det ikke er et receptpligtigt produkt, som det er. Vi ved naturligvis godt, at de praktiserende læger ordinerer det, fordi det er et godt produkt, men styre forbruget derude, når det er et håndkøbspræparat, kan de praktiserende læger ikke.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:27

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er rigtigt. I forhold til håndkøbsmedicin kan man ikke bede de praktiserende læger om at styre det, og det er også derfor, at man har taget apotekerne med og sørget for, at de rådgiver med meget stor omtanke.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:27

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg forstår ikke, at ministeren ikke tager det her med langt større alvor, altså når risikoen er den dobbelte, hvis man har taget den her medicin, Voltaren. Hvis risikoen er den dobbelte, er det altså flere hundrede årlige dødsfald, det drejer sig om. Det er faktisk det, det drejer sig om.

Nu kommer der et møde, men jeg synes, at der må tages hurtige skridt i den her sag. Vi kan jo ikke have, at man kan få udleveret medicin nede på apoteket og gå til et andet apotek og få udleveret mere af samme medicin – det bliver ikke registreret eller noget, man får det lige over disken – og så er der altså en dødsrisiko på det dobbelte. Som sagt er flere hundrede sikkert døde af det her, fordi der jo åbenbart er omkring 800.000-900.000 mennesker, der har taget den her medicin. 800.000-900.000 mennesker har gjort brug af det her.

Jeg forstår ikke, at ministeren ikke sætter sine folk til at være meget mere proaktive og sørge for, at det her bliver receptpligtigt omgående. Vi kan ikke have den her situation, vil jeg sige til ministeren.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Ministeren.

Kl. 15:28

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg mener ikke, at hr. Jens Peter Vernersen har nogen form for belæg for at kunne påstå, at jeg ikke tager det her ekstremt alvorligt, for jeg tager det meget alvorligt. Men jeg mener også, at vi helt generelt skal fastholde, at det ikke er en politisk vurdering, om et produkt skal være håndkøbsmedicin eller det skal være receptpligtig medicin, og der vil jeg gerne have, at jeg er på lægefagligt meget sikker, fast grund, og der-

for støtter jeg mig til Lægemiddelstyrelsens vurderinger i forhold til, hvilken proces der skal være for det her produkt.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:29

Spm. nr. S 503

17) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Jens Peter Vernersen (S):

Vil ministeren oplyse, om han finder en overbelægning på en række af landets medicinske afdelinger acceptabel, samt oplyse, hvilke initiativer ministeren vil tage for at sikre, at medicinske patienter ikke ligger på hospitalsgangene?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:29

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Belægningsprocenten på det medicinske område var 95 i 2007, hvilket er relativt højt set i forhold til det kirurgiske område, der har en gennemsnitlig belægningsprocent på 83. Med høje belægningsprocenter kan forekomme periodevis overbelægning. Det medicinske område har gennem de seneste 10 år haft en stort set konstant belægningsprocent. Perioder med overbelægning er derfor ikke et nyt problem.

En af årsagerne til, at belægningsprocenten på det medicinske område er så høj og i perioder for høj, er, at der er færdigbehandlede patienter, som det ikke er muligt at udskrive, fordi de har behov for kommunal hjælp og/eller pleje.

Med kommunalreformen blev finansieringen af sundhedsvæsenet ændret, så kommunerne fik mulighed for at påvirke deres bidrag til det regionale sundhedsvæsen. For borgere, der er færdigbehandlede på sygehus, men som kommunerne ikke er klar til at modtage, opkræves der desuden en færdigbehandlingstakst. Nogle kommuner gør det godt, de sørger for den fornødne hjælp og pleje, så færdigbehandlede patienter kan udskrives, og de forebygger, at borgere unødigt indlægges på sygehus. Andre kommuner gør det knap så godt, hvilket medfø-

rer flere patienter på de medicinske afdelinger og dermed risiko for overbelægning.

Derfor har vi i aftalen om finansloven for 2009 aftalt at igangsætte et arbejde, der skal belyse spørgsmålet om udskrivningsforløb for ældre medicinske patienter, herunder sammenligne regioners og kommuners indsats på området. Aftalepartierne vil drøfte analyserne i foråret 2009.

Løsningen på perioder med overbelægning på de medicinske afdelinger er ikke flere sengepladser. Der, hvor fokus er og skal rettes, er mod kommunernes indsats, dels for at hjemsende færdigbehandlede patienter, dels for at forebygge unødige indlæggelser. Koordination, samarbejde og forståelse for indsatsen er vejen frem, det mener jeg, for at sikre en sammenhængende indsats i sundhedsvæsenet.

Sundhedsaftaler, der skal indgås mellem regionsrådet og de enkelte kommunalbestyrelser i regionen, skal være med til at sikre det. Jeg vil have vedvarende fokus på sundhedsaftalerne, også i henhold til anden generation af sundhedsaftalerne, der skal indgås i 2010.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:31

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg kan godt forstå, at ministeren meget omhyggeligt sagde, at gennemsnittet var 95 pct. belægning i 2007. Problemet er jo, at belægningen i visse regioner er langt højere. Sådan som jeg har fået det oplyst, er belægningen i Region Sjælland jo helt oppe på 100 pct. og i Region Hovedstaden også i nærheden af 100 pct. Det er jo så høj en belægningsprocent, at vi har set disse konsekvenser: at medicinske patienter ligger på gangene, at medicinske patienter på den måde bliver andenrangs patienter i forhold til, hvad der ellers sker på hospitalerne. Det er da ikke ordentligt over for ældre, svage, medicinske patienter at udsætte dem for at ligge på gangene, at skulle have deres mad derude, at skulle gøre deres toilette på gangene og gøre alle disse ting, som man nu engang gør på et hospital; det er da ikke anstændigt over for disse mennesker.

Det kan godt ske, ministeren mener, at der er senge nok, og det kan godt ske, at kommunerne kunne gøre det anderledes, men når jeg stiller spørgsmålet, er det jo med udgangspunkt i den enkelte borger: Hvad betyder det for den medicinske patient? Den medicinske patient kan jo ikke bruge det til noget, at man ikke kan få or-

dentlige aftaler regioner og kommuner imellem, og at der er nogle, der ikke bliver udskrevet. Det kan de ikke bruge til noget som helst. De har oplevelsen af at ligge på disse gange, jeg har selv set det, og det er naturligvis ikke godt nok. Om det er flere senge, der skal til, skal jeg ikke kunne sige, men der er jo ikke nogen som helst tvivl om, at med den prioritering, der sker i sundhedsvæsenet, også med hensyn til det udvidede frie valg, så er det netop de medicinske patienter, der betaler prisen, fordi andre har et udvidet frit valg. De har nemlig ikke noget udvidet frit valg. De kommer ind akut, langt de fleste af dem. Jeg tror, det er 85 pct., som kommer akut ind og så bliver bragt i den her situation. Det er altså vigtigt, at man får nogle prioriteringer, så disse patienter også bliver tilgodeset.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:33

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Jens Peter Vernersen i, at borgeren ikke interesserer sig for, om kommunerne får lavet nogle sundhedsaftaler med regionerne. Det, der interesserer borgeren, er, at man ikke skal ligge på gangen, og jeg indrømmer, at det er uværdigt at ligge på gangene, det er også uværdigt for vores personale, at det skal pleje mennesker på gangene.

95 pct. er et gennemsnitstal. Det betyder, at der nogle steder kan være en højere belægning. Det betyder også, at der inden for de samme regioner kan være steder, hvor der er en lavere belægning, og derfor er det altså også regionens ansvar at sørge for at have et samlet overblik over, hvor de ledige kapaciteter er. Det skal regionen sørge for, så de bruger deres kapacitet mest optimalt. Derudover skal man i hele forebyggelsesindsatsen sørge for, at der ikke sker nogen unødige indlæggelser, fordi man skal sørge for at behandle vores ældre medicinske patienter på en sådan måde, at de ikke bliver indlagt unødigt. Deres diabetes skal være under kontrol, der må ikke ske dehydrering osv. osv.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:34

Jens Peter Vernersen (S):

Det er altså ikke i orden, når ministeren på den måde prøver at tegne et billede af, at det er 95 pct., og at det så nok er i orden. Det, som jeg har

fået oplyst, er, at man i Region Sjælland har en belægningsprocent på 100. Det er altså hele regionen. Så kan patienter jo ikke flytte fra det ene hospital til det andet, hvis man i forvejen har belagt alle sengene. Det giver naturligvis store gener for de borgere, der er indlagt; det er en frygtelig dårlig oplevelse. Og det er også urimeligt, for vi skal jo huske på, at de borgere, der her drejer sig om, meget ofte ikke har ressourcerne til at sige: Det her er ikke godt nok, det er jeg utilfreds med:

Det er ældre folk, som måske endda fortsat er meget, meget autoritetstro over for hospitalsvæsenet, og som er dybt, dybt taknemlige stort set for hvad som helst. Det er jo ikke godt nok, at man byder disse mennesker, som har den autoritetstro, de vilkår, at man f.eks. i Region Sjælland har en belægning på 100 pct., hvilket jo giver overbelægning. Jeg har selv ude på et hospital her i området set, hvordan det så ud. Det var ikke i orden, vil jeg sige til ministeren.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:35

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er aldrig i orden, at patienter, uanset om de er autoritetstro eller ikke er autoritetstro, skal ligge ude på gangene – det er aldrig i orden!

Men hvis Region Sjælland har fyldt hele deres kapacitet op, så kunne noget tyde på, at kommunerne i Region Sjælland skal blive meget bedre til at hjemtage de færdigbehandlede patienter, for sengene ude på de medicinske afdelinger skal gå til de syge, ikke til mennesker, der er raske – i den forstand, at et sygehus ikke kan gøre mere for dem. De skal hjemtages, og det skal kommunerne sørge for. Det er også derfor, vi har lavet en incitamentsstruktur, sådan at kommunerne er med til at finansiere patienternes ophold ud på regionernes sygehussenge. Så der er god forretning for kommunerne i at få hjemtaget deres patienter.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen som medspørger.

Kl. 15:36

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil lige parallelisere en lillebitte smule. Om det er 95 pct. eller 98 pct. eller 100 pct., er faktisk fuldstændig bedøvende ligegyldigt, når vi taler om det her emne, hvorimod det

var rigtig godt at have en høj belægningsprocent, hvis vi havde talt om en belægningsprocent i et teater eller i en biograf. Men her drejer det sig altså om, at vi har med landets mange gange mest syge og i hvert fald mange gange ældste og mest sårbare patienter at gøre, og derfor må vi sige, at billedet jo meget hurtigt kommer frem på nethinden, når man kan se en belægningsprocent så tæt på 100, for så ved vi godt, at patienterne står i kø. Og det er jo det, vi ser, ikke bare ned ad gangene, måske endda også uden for sygehuset.

Jeg vil tage fat i noget af det, OECD har sagt om dansk sundhedsvæsen, nemlig at vi er rigtig dygtige til at styre økonomien herhjemme, og at vi får meget sundhed for pengene. Det siger de, men de siger også, at kvaliteten af den sundhedsydelse, som ydes i Danmark, ikke er i verdensklasse, sådan som VK-regeringen står frem og siger at den skal være – nemlig et førsteklasses sundhedsvæsen. Men det her er jo med al tydelighed et tegn på, at vi ikke har et førsteklasses sundhedsvæsen eller et sundhedsvæsen i verdensklasse.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Sundhedsministeren.

Kl. 15:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg synes nu ikke, det er ligeegyldigt, om tallet hedder 95 pct. eller 100 pct., al den stund at hvis det er under 100, så er der på hospitalet mulighed for at disponere sådan, at mennesker kan få et værdigt sted at ligge, nemlig inde på stuerne og ikke ude på gangene. Hvis tallet er over 100, så foreligger den mulighed ikke, og det er derfor, at det så er kommunerne, der skal hjemtage de færdigbehandlede. De skal selvfølgelig også hjemtage deres patienter, hvis belægningsprocenten hedder 95. Men det er nu altså interessant, om tallet er over 100, eller om det ikke er over 100, for det giver nogle muligheder.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:38

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg mener nu altså, at sundhedsministeren har et forkert billede af det, hvis sundhedsministerens billede af det er, at der er kapacitet på sygehuset, så længe belægningsprocenten er under 100. Dertil vil jeg bare sige, at hverdagen ikke er sådan ude på sygehusene, og den kender jeg en

hel del til. Det er ikke sådan, man planlægger derude, og det er ikke et spørgsmål om, at man på den måde vurderer, hvor mange senge man har.

Jeg vil sige, at vi fra socialdemokratisk side har sagt, at vi vil have en national handlingsplan i forhold til de medicinske patienter, netop fordi de mange gange ikke har en talsmand på samme måde, som andre sygdomsgrupper her. Vi har lavet pakked løsninger på rigtig mange af de andre store sygdomsområder, og det skal vi naturligvis også have gjort på det medicinske område.

Så vil jeg bare sige, at i morgen, torsdag, jo er en utrolig spændende dag for hele Danmark, for det er her, visionen for det fremtidige sundhedsvæsen i høj grad skal tegnes. Erik Juhl-udvalget skal udtale sig, og regeringens mange, mange milliarder kroner – eller hvor mange eller få det nu er – skal nu fordeles. Det er her, vi får et billede af, hvordan regionernes kapacitet i fremtiden skal være, og der hersker ingen tvivl om, at på det medicinske område skal kapaciteten skrues op. Regionerne er presset på både bygninger og mandskab derude, og det kommer ikke de medicinske patienter til gode, som det er i øjeblikket.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:39

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg tror godt, at hr. Flemming Møller Mortensen kan forstå, at jeg ikke kan kommentere, hvordan den plan, der kommer i morgen, kan se ud.

Jeg er simpelt hen ikke enig i, at vi ikke har et rigtig godt sundhedsvæsen. Der er problemer, men vi har et fantastisk godt sundhedsvæsen. Nu hiver hr. Flemming Møller Mortensen det eksempel frem, at OECD har sagt, at der er noget, der ikke er i verdensklasse. Men der er masser af undersøgelser, der siger, at vi er rigtig, rigtig gode til at give vores patienter patientrettigheder og til at have fokus på patienten. Vi har fokus på patienten.

Det er også derfor, det er med fokus på patienten, at vi skal sikre, at patienten ikke ligger på gangen, for det er uværdigt, og det har jeg efterhånden sagt mange gange. Det er også derfor, at patienter, der er færdigbehandlet ud fra en sygehusoptik, selvfølgelig skal hjemtages og derudover have en korrekt medicinering og korrekt pleje, så de ikke risikerer inden for ganske kort

tid at blive genindlagt. Det er også en måde at få tingene til at passe sammen på.

Men jeg siger også, at vi har haft belægningsprocenter svingende mellem 93 og 95 siden 1997, så det har været det samme hele tiden. Nu er der kommet et ekstra værktøj, nemlig at kommunerne har et incitament til at tage dem hjem, samt at vi laver udskrivningsaftaler, så der er koordinering mellem det at blive udskrevet af regionen, altså fra sygehuset, og det, at man kommer under kommunens vinger.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Peter Vernersen.

Kl. 15:40

Jens Peter Vernersen (S):

Det afgørende, når man har været igennem alle ordene, som vi har hørt gang på gang fra regeringen, er, hvornår det her virker for patienterne. Hvornår kan patienterne regne med, at de kan komme ind på en medicinsk afdeling og ikke skal ligge på gangene eller i baderummene? Hvornår kan patienterne regne med, at de ikke bliver sendt hjem, før de er klar til at blive sendt hjem? Det er jo også et problem, at når man har belægninger på 95 pct., kan den svinge op over 100 pct., for det er jo gennemsnit, vi taler om, og så ser vi jo desværre, at patienter bliver sendt hjem, før de er klar til at blive sendt hjem. Det er et langt større problem, end at der er nogle, der bliver liggende 1 eller 2 dage ekstra. Det er måske sådan, som jeg har set en udtalelse om, at man kan være nødt til at sende patienter hjem om natten, fordi der pludselig kommer akutte medicinske patienter og man ikke har flere sengepladser, selv ikke på gangene.

Det afgørende spørgsmål til ministeren er: Hvornår sker der noget? Kan jeg spørge, om det her er bragt i orden om et halvt år? Det tror jeg ikke at jeg kan, men jeg ville gerne have en sikring for, at det var bragt i orden.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:41

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg må sige til hr. Jens Peter Vernersen, at utrolig mange patienter hver dag kan regne med at få en god og anstændig behandling. Det kan utrolig mange patienter regne med hver dag takket være et fantastisk personale, der gør det godt hver eneste dag. Men der er også nogle, som får

en behandling, der er uværdig, og hver patient er en patient for meget.

Det, vi gør, er, at vi indfører nogle nye værktøjer til, hvordan vi kan imødegå det problem, som i øvrigt har eksisteret i mange år, og som man, hånden på hjertet, altid vil kunne finde eksempler på. Men det er uværdigt, og vi skal blive ved med at bekæmpe, at der er nogle, der må ligge på gangene, for det er simpelt hen uværdigt.

Men der er utrolig mange i det her samfund, der hver dag kan regne med at få en rigtig god behandling takket være et godt personale.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse af hr. Torben Hansen.

Kl. 15:42

Spm. nr. S 505

18) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Torben Hansen (S):

Hvad har ministeren gjort for at forhindre, at 3.400 danskere årligt dør for tidligt som følge af luftforurening?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:42

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg oplever det lidt som déjà-vu i dag. Det er højest 3 uger siden, at jeg sidst her i spørgetimen besvarede stort set det samme spørgsmål om luftforurening i byerne. Men ligesom jeg måtte for 3 uger siden, må jeg i dag gøre opmærksom på, at det burde være miljøministeren, som redegjorde for, hvad regeringen har gjort for at nedbringe luftforureningen i byerne. Men jeg giver gerne et svar på spørgsmålet på regeringens vegne.

Regeringen tager problemet med luftforurening meget alvorligt, og vi har taget en lang række initiativer for at nedbringe luftforureningen. Regeringen har fremlagt en strategi for luftforureningen. Luftstrategien »Ren luft til alle« har fem fokusområder: renere luft i byerne, renere brændefyring, renere skibsfart, miljøeffektiv teknologi og videnopbygning. Strategien vil blive fulgt op af en egentlig handlingsplan i

2009, der opretholder regeringens høje ambitionsniveau på området.

Vi har allerede tilvejebragt mulighed for at etablere miljøzoner i de større danske byer. Miljøzonerne i København og på Frederiksberg trådte i kraft den 1. september 2008 med krav om partikelfiltre på gamle lastbiler og busser. De bliver fulgt op af miljøzoner i Aalborg den 1. februar næste år og tilsvarende i Odense og Århus senere. Det er et effektivt redskab til at sikre ren luft i de store byer.

Siden 2004 har regeringen afsat 60 mio. kr. i støtte til eftermontering af partikelfiltre, og her kan vi se, at der er en meget betydelig efterspørgsel, som ikke mindst miljøzonerne fremmer. Derfor får vi en bredere miljøgevinst af de nye miljøzoner.

For person- og varebiler vil der fra 2012 blive stillet krav til både størrelsen og antallet af partikler. Om nogle år vil alle nye køretøjer skulle leve op til meget skrappe krav til partikeludslip.

Hertil kommer regeringens indsats over for brændeovne, der er den mest ambitiøse nogen sinde. Brændeovne er en af de helt store nationale kilder til partikelforurening; derfor er det vigtigt at sætte fokus på, at folk skal blive bedre til at fyre rigtigt.

Regeringen arbejder også aktivt både i EU og internationalt på at få nedbragt luftforureningen ved stadig at kæmpe for skrappe krav til skibene. I det hele taget handler det om at få mest miljø for pengene. Skrappe krav til miljøzonerne, som min kollega, miljøminister Troels Lund Poulsen, netop nu overvejer, vil bidrage stærkt til på en fornuftig måde at reducere luftforureningen. Sammen med de mange fælles europæiske skridt og den nye globale aftale i den internationale maritime organisation og udmøntningen af luftstrategien, som miljøministeren også har stået for, vil vi se betydelige fremskridt i de kommende år.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:45

Torben Hansen (S):

Tak til ministeren for svaret. Jeg kan forstå, at ministeren mener, at spørgsmålet er stillet til den forkerte. Det er det ikke i min optik. Ministeren er jo minister for sundhed og forebyggelse, og det er sådan, at det tal, som spørgsmålet baserer sig på, nemlig 3.400 for tidlige dødsfald blandt danskere hvert år på baggrund af partikelforureningen, rent faktisk kommer fra folke-

sundhedsrapporten for 2007, som netop beskæftiger sig med sundheds- og forebyggelses-spørgsmål.

Så spørgsmålet var – og jeg fik ikke noget svar på det, jeg fik en opremsning af nogle ting, vi kan tage siden hen – helt grundlæggende: Hvad har ministeren som minister for forebyggelse og sundhed gjort for at forhindre, at 3.400 danskere dør for tidligt hvert år på baggrund af luftforurening? Hvad har ministeren for sundhed og forebyggelse gjort? For det her er jo i allerhøjeste grad et sundhedsproblem, som kan forebygges.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:46

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Man kan for at afskueliggøre problemet sige, at der er en sundhedsminister i regeringen, men sundhedsministeren kunne godt tænke sig, at alle ressortministre på en eller anden måde var en lillebitte smule sundhedsminister i deres arbejde. Og det er jo det, som min kollega, miljøminister Troels Lund Poulsen, også er, når han sørger for, at man skaber et renere miljø. For som sundhedsminister bliver man jo belastet af et urent miljø, for det giver problemer med astmatiske lidelser, med bronkitis, og det giver andre luftvejslidelser og allergi og sådan nogle ting, som naturligvis belaster sundhedsvæsenet og belaster den enkelte person.

Men det må alligevel være sådan, at en regering er delt op i områder. Og jeg har altså sundhedsområdet, og det handler om de syge. Men derfor skal mine kollegaer også være en lillebitte smule sundhedsministre, fordi de skal hjælpe mig med at forebygge, og det er miljøministeren rigtig godt i gang med.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:47

Torben Hansen (S):

Det er jo ganske fantastisk, at ministeren kan sige, at miljøministeren er rigtig godt i gang med det. Jeg vil lige tage tallene fra kapitel 25 i Statens Institut for Folkesundheds rapport fra 2007. Det, der rent faktisk står der, er, at der på baggrund af partikelforureningen i Danmark er 3.400 for tidlige dødsfald, 3.300 tilfælde af kronisk bronkitis, 11.600 tilfælde af akut bronkitis hos børn under 15 år, 160.000 astmaanfald, 2.200

hospitalsindlæggelser, 1.500 hospitalsindlæggelser som følge af luftvejssygdomme og 2 millioner sygedage som følge af luftvejssygdomme.

Hvordan kan ministeren som ansvarlig minister for forebyggelse og sundhed så stå her i Folketingssalen og sige, at man er godt på vej? Samtidig har OECD her i januar 2008 også klart og tydeligt påvist, at 1 million danskere rent faktisk er udsat for uacceptabel luftkvalitet. Jeg tror, at det for udenforstående må være svært at forstå, at man med de her fuldstændig enorme tal og med enorme sundhedsbelastninger og med enorme personlige omkostninger for de mennesker, det går ud over, så kan stå og sige, at man er godt på vej.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Sundhedsministeren.

Kl. 15:48

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det kan jeg, fordi den tidligere miljøminister og den nuværende miljøminister har igangsat initiativer, som vil forbedre luften for børn og unge og i det hele taget for mennesker i vores byer. Og det vil betyde, at færre bliver ramt, og at de i øvrigt helt uacceptable tal, som nævnes, vil blive nedbragt. Derfor kan jeg sige det.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:49

Torben Hansen (S):

Ministeren siger så, at tallene vil blive nedbragt. Det her er jo i allerhøjeste grad skræmmende tal. Men kan ministeren så sige, om ministeren er enig i den beslutning, der ligger fra miljøministeren, om, at regeringen nu har bedt om, at man bruger direktivets undtagelsesbestemmelser og udsætter indførelsen af de stærke krav på området for kvælstofilter og partikler, som der var fra EU i forhold til år 2011, til år 2015. Er det en beslutning, som ministeren for forebyggelse og sundhed – også set i relation til de her enorme sundhedsomkostninger, de her mange tusinde mennesker, der lider under det her – er enig i? Altså, er den regeringsbeslutning, at indførelse af kravene bliver udsat fra 2011 til 2015, noget, som ministeren ud fra en sundheds- og forebyggelsesmæssig vinkel er enig i?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:50

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg kender ikke i detaljer de forslag, som hr. Torben Hansen henviser til – de tilhører ikke mit ressortområde – men jeg kan sige, at regeringen helt generelt arbejder som et kollegium, og regeeringsmedlemmerne bakker op om hinanden. De ting, der besluttet, bakker hver enkelt minister op om.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet af hr. Torben Hansen til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:50

Spm. nr. S 506

19) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Torben Hansen (S):

Hvad har ministeren gjort for at forhindre, at 1 million danskere ifølge OECD er udsat for uacceptabel luftkvalitet?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:50

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg skal ikke stå her og gentage hele mit svar på det forrige spørgsmål; det tror jeg også hr. Torben Hansen ville blive træt af. Jeg vil blot sige, at regeringen tager det alvorligt, at OECD har peget på, at Danmark fortsat har nogle udfordringer, når det drejer sig om luftforurening, og det er også derfor, vi har gennemført en række nye tiltag, og det er derfor, miljøministeren i 2009 kommer med en handlingsplan på området.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:51

Torben Hansen (S):

Tak til ministeren for svaret. Det er måske mildt sagt, når ministeren siger, at Danmark har nogle udfordringer på det her område, som OECD påpeger. Det er rent faktisk sådan, som jeg tidligere har nævnt, at OECD påpeger, at 1 million danskere dagligt er udsat for uacceptabel luftkvalitet. Og jeg kan konstatere, at man indtil videre bare siger, at det må man sådan tage med, og at

man udskyder kravene for partikler og kvælstofilter fra 2011 til 2015, og det er jo lidt sølle.

Så lad mig prøve at vende den om. Socialdemokratiet har tidligere her i år stillet forslag om, at der skal være obligatoriske partikelfiltre på alle dieselmotorer, at der skal eftermonteres SCR-katalysatorer på alle tunge køretøjer i miljøzoner, og at Danmarks 80 største byer skal have miljøzoner. Kan ministeren bekræfte, at de skridt, der ligger i den socialdemokratiske luft-handlingsplan, ren luft til alle danskerne, vil forbedre danskernes sundhed og dermed også nedbringe de fuldstændig skræmmende tal, der ligger i Institut for Folkesundheds rapport, og de skræmmende tal, der ligger fra OECD?

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Sundhedsministeren.

Kl. 15:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg må desværre skuffe hr. Torben Hansen med at sige, at jeg ikke kender det socialdemokratiske forslag på miljøområdet – jeg er selv sundhedsminister – så derfor kan jeg ikke bekræfte, at de socialdemokratiske tal skulle give nogle forbedringer. Men det skulle da ikke undre mig, at det ville være tilfældet.

Derudover skal jeg blot sige, at vi jo ikke på nogen måde negligerer det forhold, som OECD påpeger. Det er jo derfor, jeg også som svar på det forrige spørgsmål har nævnt, at vi har stillet krav til partikeludledningen til nye biler, at vi har sat en meget stor sum penge af til, at ældre dieselmotorer vil kunne få eftermonteret et partikelfilter, alt sammen med henblik på at skabe renere luft i byerne og lave miljøzoner i København. Og der rammer man jo i hvert fald næsten en hel million mennesker, hvis man skaber bedre luft i København.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:53

Torben Hansen (S):

Jeg bliver nødt til at trække ministeren ud af den vildfarelse, at det er 1 million mennesker i København. Det, som regeringen har gennemført, gælder kun for Københavns og Frederiksberg Kommuner. Og så er vi oppe på en god halv million, resten er ikke med, vil gerne, men må ikke for regeringen. Men det deltager vi da gerne i, hvis sundhedsministeren stiller det som forslag. Det skal der ikke herske tvivl om.

Men det helt grundlæggende er stadig væk, at vi står med Institut for Folkesundheds fuldstændig skræmmende tal for, hvad det her betyder for danskernes sundhed. Ministeren læser lidt op af, hvad miljøministeren sådan har gjort. Men det, der også må interessere offentligheden, er: Hvad har ministeren gjort som sundhedsminister for at presse resten af regeringen, for, at vi kan få flere miljøzoner end dem, vi har i de fire største byer, for, at vi kan få eftermonteret SCR-katalysatorer på alle tunge dieselmotorer i alle miljøzoner? Hvad har ministeren som minister for sundhed og forebyggelse gjort for at presse på der? Eller skal det hele bare puttes ned bagi, altså at Miljøministeriet arbejder med noget? Ja, de arbejder med udsættelse.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:54

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Hr. Torben Hansen taler mod bedre vidende, når det bliver sagt, at det kun er luften på Frederiksberg og i København, der skal gøres bedre. Som jeg sagde i min forrige tale – men den har hr. Torben Hansen måske allerede glemt – kommer Odense med, kommer Aalborg med, kommer Århus med; det er store danske byer. Så det passer simpelt hen ikke, når man siger, at der kun gøres noget for luften på Frederiksberg og i København.

Derudover kan jeg sige, at jeg som forebyggelsesminister har en kæmpe interesse i – lidt populært sagt – at få færre kunder i min butik, det gælder både livsstilssygdomme og de sygdomme, som folk måtte udvikle som følge af dårlig luft, og derfor er det selvfølgelig i min klare interesse, at miljøministeren kommer med alle de her mange gode initiativer, som han kommer med. Men det er jo i sagens natur en miljøminister, der skal tage lovgivningsinitiativet – hvad han også gør – med hensyn til luftforureningen. Det tror jeg alle kan forstå.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:55

Torben Hansen (S):

Det tror jeg ikke at den ene million mennesker, der er udsat for uacceptabel luftkvalitet, kan forstå.

Det helt grundlæggende problem er jo, som det har været sagt indtil flere gange, at folk dør

af det her. Folk bliver syge af det, folk får akut astma, vi har mange hospitalsindlæggelser. Og det er i allerhøjeste grad et problem for ministeren for sundhed og forebyggelse.

Men jeg har forstået ministerens svar således, at man da godt kunne forestille sig, at eksempelvis det socialdemokratiske forslag om at udvide antallet af miljøzoner til de 80 største byer ville forbedre danskernes sundhed, og det tilsagn siger jeg tak for. Jeg har også forstået det således, at ministeren også godt vil indrømme, at obligatorisk eftermontering af katalysatorer på alle tunge køretøjer i miljøzonerne måske giver forbedringer af danskernes sundhed. Så det er klart, at vi selvfølgelig vil arbejde frem imod det nu og få det fremsat som forslag i Folketingssalen. Og så forventer vi jo selvfølgelig også, at ministeren for sundhed og forebyggelse – som den, der skal have nedbragt de her menneskers lidelser – også er med på vores vogn, når det gælder om at sikre ren luft til folk i byerne.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:56

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg tror, at befolkningen er fuldstændig ligeglad med, om et fornuftigt lovgivningsinitiativ kommer fra sundhedsministeren eller fra miljøministeren.

Det, der interesserer folk, er, at der er en regering, der arbejder sammen som en enhed for at skabe noget renere luft. Og det er det, som vi i den her regering altså har lagt over til miljøministeren at skulle foretage. Jeg tror, de er ligeglade med, om det er mig, der kommer med et lovforslag om renere luft, eller om det er miljøministeren, som allerede har taget initiativer, og som jeg må forstå også vil tage yderligere initiativer. Og det er jeg ganske meget tilfreds med at han vil, for jeg skal sørge for at styre sundhedsvæsenet, og det bliver alt andet lige nemmere, når miljøministeren tager nogle gode, fornuftige initiativer.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til skatteministeren af fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 15:57

Spm. nr. S 487

20) Til skatteministeren af:

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Er ministeren enig med Venstres energiordfører i, at der skal gennemføres afgiftsdifferentieringer, så det bliver mere attraktivt for forbrugerne at vælge grønne produkter frem for sorte, jf. indslag i DR's P1 Morgen onsdag den 19. november 2008, kl. 7.50, og hvilke produkter vil ministeren tage fat på først?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Skatteministeren.

Kl. 15:57

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Det er sådan, at fru Anne Grete Holmsgaard spørger, om jeg er enig med Venstres ordfører på energiområdet, hr. Lars Christian Lilleholt, vedrørende en P1-debat, som jeg ikke har hørt det hele af. Jeg hørte desværre kun uddrag onsdag den 19. november. Så jeg kan ikke sige, at jeg kan erklære mig enig i alt, hvad hr. Lars Christian Lilleholt måtte have sagt i løbet af debatten.

Men hensynet til udsagnet om, at det skal gøres mere attraktivt for forbrugerne at vælge grønne frem for sorte produkter – og jeg går ud fra, at det ikke er farvevalget af ens skjorter, der diskuteres – kan jeg sige, at jeg er helt enig med Venstres ordfører på området i, at de ting, der eksempelvis kræver et større energiforbrug, bør afgiftsbelægges hårdere end dem, der kræver et mindre energiforbrug, der, hvor man kan lave en sådan afgiftsdifferentiering på en fornuftig og hensigtsmæssig måde.

Et helt konkret eksempel er jo, at regeringen foreslog en omlægning af registreringsafgiften gående på, at vi lavede en afgiftsmæssig forøgelse for de biler, som kørte kort på 1 l brændstof, og et afgiftsmæssigt fradrag for de biler, der kørte langt på 1 l brændstof. Det har faktisk fået danskerne til at tage hensyn til den miljømæssige profil, når de handler biler, og det betyder, at de biler, der handles i dag, i gennemsnit kører 10 pct. længere pr. liter brændstof, end bilerne gjorde inden omlægningen. Det betyder samlet set, at hvis den udvikling fortsætter, vil vi kunne opnå en 10-procents-reduktion af den CO₂-udledning, der er.

Det er sådan, at man tidligere har forsøgt sig med bestemte afgifter på bestemte produkter. I perioden frem til 1990 var der en særlig afgift på hårde hvidevarer, hvilket medførte en forøget

grænsehandel på området. Derfor valgte man i 1990 at afskaffe den. Når vi fra regeringens side kigger på spørgsmålet om at indføre afgifter, så er spørgsmålet om, hvorvidt vi dermed fremmer eller igangsætter en grænsehandel, et af de spørgsmål, som vi vil tage med i overvejelserne om, hvorvidt en afgift er hensigtsmæssig eller ej.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 15:59

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak. Jeg er glad for, at skatteministeren er enig med hr. Lars Christian Lilleholt, som i den pågældende radioudsendelse ikke bare sagde til mig, at han var enig, men at han var *meget* enig med mig i, at det er en god idé at bruge afgifts-differentiering, så man gør de rigtig grønne produkter billigere og de sorte produkter dyrere. Nu er det jo sådan, at man ikke kan hvile på fortidens indsats ret længe ad gangen i politik. Jeg har fundet ud af, at vi i foråret lavede en skatte-differentiering på bilerne, som bevægede os et stykke af vejen – ikke langt nok, synes vi.

Men det, der egentlig er mit ærinde her, er at høre, hvilke produkter skatteministeren så vil tage fat på i næste runde. Altså, vil han give bilerne en ekstra afgiftsdifferentiering, skal det være hårde hvidevarer, tv-apparater, fladskærme, elsparepærer, eller hvad skal det være? For hvis man gør det billigere, kommer der jo ikke nogen grænsehandel. Så skulle folk altså tage til udlandet for at købe de dårligste produkter. Det tror jeg sådan set ikke de ville være særlig vilde med. Men hvad vil skatteministeren helt konkret tage fat på først og hvornår?

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Skatteministeren.

Kl. 16:01

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Det er sådan, at i forhold til svaret for en ansvarlig økonomi og i forhold til de konjunktur-mæssige udfordringer, dansk økonomi står over for, er det måske ikke lige tiden til at gøre sig de store overvejelser om ufinansierede afgiftslempelser. Det, vi lavede i forbindelse med registreringsafgiften, var jo en provenuneutral omlægning, hvor vi henholdsvis belønnede og belastede dem for de biler, der kørte henholdsvis langt og kort på 1 l brændstof. Derfor er der i min optik fortsat fokus på, at skulle man lave yderligere afgiftsomlægninger, skulle det være provenuneutralte afgiftsomlægninger. Derfor er

det vigtigt at holde fast i, at der så er nogle kriterier, herunder spørgsmål om mobilitet, konkurrenceevne og grænsehandel, som vi skal ind og overveje.

Men fru Anne Grete Holmsgaard spørger, hvilke produkter jeg helt konkret overvejer. Det vil jeg ikke komme med noget bud på. Det er først og fremmest, fordi jeg ikke har nogen konkrete planer. Derudover vil jeg sige, at hvis jeg havde konkrete planer, ville jeg heller ikke stå her nu og annoncere dem i et svar, så ville jeg komme med et konkret lovforslag, så det kunne få en virkning. For jeg tror, at man skal være meget varsom med for tidligt at annoncere, at der kommer en masse ændringer på et givet produkt. Det kan få handelen til at få helt mærk-værdige forløb, hvis man lufter den slags tanker for tidligt.

Kl. 16:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 16:02

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det er jo en overraskende ydmyg udtalelse fra skatteministeren. Jeg er slet ikke vant til så stor ydmyghed fra hans side, men lad mig så sige: Hvis ministeren nu ikke vil sige, hvad det er for nogle produkter, kunne ministeren så ikke sige hvornår? Altså, er det i januar, eller er det i februar, skatteministeren kommer med et udspil, eller er det lidt ude i fremtiden, ligesom det med at vi skal være fossilfri også svæver lidt i luften, med hensyn til hvornår vi skal være det?

Kl. 16:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Skatteministeren.

Kl. 16:03

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Det vil jeg komme med, når det er fornuftigt. Jeg var egentlig først fristet til at sætte mig ned, men fru Anne Grete Holmsgaard kender mig så godt, at hun ved, at jeg ikke vil stoppe med et så kort svar.

Der kan siges, at bl.a. i forbindelse med Skattekommissionens afrapportering i februar måned vil vi kigge meget nøje på, hvilke forslag den måtte komme med i forbindelse med henholdsvis at kunne fremme en miljørigtig indsats eller afgiftsmæssigt belaste forkert adfærd i forhold til miljø og klima. I forbindelse med det oplæg fra regeringen, der vil komme om grøn vækst, og som jeg forventer kommer forud for Skattekommissionens afrapportering, vil der naturligvis også kunne være en lejlighed til, at re-

geringen præsenterer sine tanker om en bedre infrastruktur og en udvikling på transportområdet, hvor vi kan formindske CO₂-udslippet, samtidig med at der er mulighed for fortsat at have en effektiv transportsektor i Danmark.

Der er faktisk nogle muligheder undervejs, og fra regeringens side vil vi naturligvis gøre os vore overvejelser.

Kl. 16:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 16:04

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Ja, man kan rolig sige, at så er der da ikke sagt for meget. Men har ministeren så også en ambition om, hvor meget man egentlig skal flytte rundt på energiforbruget? For det kunne jo være en anden måde at sige det på. Når ministeren ikke vil sige, præcis hvornår han vil komme med noget, og når han ikke vil sige, hvad det er for nogle produkter, men holder det lidt svævende, er det gode spørgsmål, som ministeren må kunne svare på, jo: Hvad er ministerens ambition om, hvor meget det her skal nedbringe energiforbruget i henholdsvis det, vi kan kalde anvendelsen af apparater, og på transportsektoren?

Kl. 16:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Skatteministeren.

Kl. 16:04

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Jeg er blevet mindet om, at det en gang imellem er klogt ikke at sige for meget, og det har jeg taget ad notam.

Derudover er det vel også vigtigt i hvert fald fra min side at sige, at fra regeringens side har vi en samlet ambition om, hvorledes vi får opfyldt vores fælles klimamålsætninger, altså mindre CO₂-udledning, mere vedvarende energi og et lavere totalt energiforbrug. Det er vores målsætning, og det er den, vi synes, det er vigtigt og væsentligt at få sat op politisk.

Hvorledes vi når frem til målene, må for mig at se bero på en praktisk vurdering af, hvilke værktøjer der er mest effektive, herunder mest omkostningseffektive, for at vi kan nå frem til målene. Her vil jeg forbeholde mig retten til løbende at vurdere, i takt med at vi får afdækket flere og flere muligheder, hvad der er mest omkostningseffektivt i arbejdet på at nå de mål, som vi sammen med en bred kreds af partier har tilsluttet os skal nås inden 2011.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Dermed er spørgsmålet sluttet. Tak til spørgeren og tak til skatteministeren.

Den næste spørgsmål er spørgsmål 21, som er rettet til velfærdsministeren af fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:06

Spm. nr. S 490

21) Til velfærdsministeren af:

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Mener ministeren, at regeringen har gjort en hensigtsmæssig indsats på handicapområdet, set i lyset af det faktum, at investeringer til hjælpemidler og botilbud til mennesker med handicap, udviklingshæmmede og sindslidende er faldet med hele 300 mio. kr. fra 2001 til 2007?

Skriftlig begrundelse

Investeringer på handicapområdet i Danmark har siden 2004 slået historiske bundrekorder år for år. Det viser tal fra Finansministeriet i et svar til Finansudvalget, som AErådet har analyseret. Investeringen på området er faldet fra 481 mio. til 167 mio. kr. i 2007, svarende til et fald på 300 mio. kr. Der er tale om et fald på 65 pct. i perioden fra 2001 til 2007 (AErådet). Samtidig vælger mange kommuner at sende mennesker med handicap på plejehjem. Ifølge kommunernes egne indberetninger til de regionale udviklingsråd, som Ugebrevet A4 har regnet sammen, bor mindst 151 borgere under 50 år på plejehjem, jf. Danske Kommuners hjemmeside den 10. november 2008.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:06

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu ved jeg ikke, hvor tallene i spørgsmålet stammer fra, det fremgår jo ikke, men det har jo været i en fælles indsats, at der faktisk er brugt rigtig, rigtig mange penge på det her område siden 2001. Der er jo det, der hedder BOHANDI-puljen, som er på små 550 mio. kr., som har været givet som støtte til kommunerne, så de kunne opføre flere boliger til mennesker med handicap. Det har jo også betydet, at der i den periode, der bliver nævnt, er opført rigtig mange boliger til mennesker med fysiske handicap, 1.473

boliger med støtte fra BOHANDI-puljen, og så har amterne og kommunerne også i den periode oprettet 3.354 almene handicapboliger under almenboligloven. Så jeg synes faktisk, at der både er tilført mange penge – og det er jo sket i fællesskab – og bygget mange boliger i den periode.

Kl. 16:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:07

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Jeg takker ministeren for svaret, og jeg kan fremsende tallene, så vi i hvert fald har en enighed om, hvor tallene stammer fra.

Det, der sådan set er min anledning til at spørge her, er, at til trods for at der er gjort en stor indsats på området, er vi stadig væk i den situation, at der ude i kommunerne sidder yngre med handicap, som ikke får et hensigtsmæssigt og egnet boligtilbud ifølge § 108. Det er egentlig det, mit spørgsmål går på, når nu ministeren står for den her § 108, som der ligger rigtig mange gode intentioner i, og som man også i kommunerne har stor lyst til at leve op til. Til trods for BOHANDI-puljen er det alligevel ikke lykkedes at give de her mennesker et reelt frit valg på området.

Så jeg vil simpelt hen bare spørge ministeren, om ministeren synes, at det er et acceptabelt serviceniveau, kommunerne må indrette sig under, når det er sådan, at opgørelsen her viser, at der stadig væk er 151 under 50 år og en meget stor gruppe, som vi stadig væk må kalde yngre, under 65 år, som enten er sklerosepatienter, senhjerneskadede, ofre for trafikulykker eller med tidlig demens, der bliver placeret på plejehjem og plejecentre, hvor der hovedsagelig er ældre, altså sådan – hvad skal man sige? – mere traditionelle, deciderede ældreplejehjem. Er det en hensigtsmæssig indsats på så vigtigt et område, som handicapområdet er?

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:09

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Med hensyn til de yngre handicappede havde jeg egentlig regnet med, at det var det, det næste spørgsmål handlede om.

Det er rigtigt, at der er de der omkring 150 mennesker under 50 år, som sidder på plejehjem eller i plejeboliger, men der skal man jo huske på, at det tal er styrt-dykket. Det er virkelig styrt-dykket, jeg tror, at det er faldet med 80 pct. over

den periode, vi snakker om her. Og det er jo, fordi der har været ydet en målrettet indsats, som regel i fællesskab. Det er et bredt flertal i Folketinget, der har fundet penge, fordi der tidligere sad betydelig flere på plejehjem.

Dertil kommer, at man ikke bare kan sige, at man bare sidder i en plejebolig, for nogle steder er der jo indrettet særlige enheder. Men det er helt klart, at målet er, at man i hvert fald skal kunne have den bolig, man gerne vil have som yngre handicappet.

Kl. 16:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:10

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

I virkelighedens verden er det jo sådan, at der f.eks. sidder en yngre mand på 51 år med sklerose isoleret på et plejehjem uden omgang med andre. Der er multihandicappede på 25 år, som ikke får det tilbud, som de jo ifølge loven faktisk har krav på, osv.

Der er mange rigtig gode historier, og det er egentlig det, der sådan meget er min anledning til at stå her, nemlig en invitation til ministeren og kommunerne, for der er et efterslæb efter kommunalreformen. Det er ikke for at sige: Giv os nu nogle flere penge til drift osv. For vi har drift. Det er for at få en tilkendegivelse fra ministeren om, at selv om der er sket meget, er det stadig et problematisk område – og de sidder derude.

Kl. 16:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:11

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg er meget enig i, at det helt klart er et mål, at yngre mennesker skal kunne bo under vilkår, som de selv trives med. Der kan være nogle, der siger: Jamen her, hvor vi bor, er her, hvor vi gerne vil bo – selv om det er opført som et plejehjem eller plejebolig. Men der er andre, der siger: Jeg føler mig isoleret; de, der bor omkring mig, er meget ældre end mig, og det har jeg det ikke godt med. Og der er jeg enig i at det er en meget vigtig opgave.

Altså, dels er der jo tilført nogle penge til, at kommunerne kan bygge billigere, dels er det nu samlet under kommunerne, hvor det før lå under amterne og kommunerne, og så er det jo meningen, at kommunerne og regionerne en gang om året skal lave det, der hedder rammeaftaler, hvor de i fællesskab opstiller nogle mål og fin-

der ud af, hvordan de indfried dem. Og det er jo ikke mindst det at sørge for, at der er boliger til de her yngre handicappede.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:12

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Jeg er lidt mere kritisk over for, om det allerede går så godt, som ministeren siger, men jeg tager det som et udtryk for, at ministeren ser positivt på det og vil være med til at sige, at så kunne vi i hvert fald mødes også med kommunerne og se på, hvor det her ligger i det mellemkommunale. Hvordan kan de enkelte kommuner etablere et acceptabelt tilbud, og hvordan kan staten være med til at understøtte et sådant tilbud? Og det vil jeg vende tilbage til, når jeg kommer til næste spørgsmål.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren. Ministeren ønsker ikke at svare?

(*Velfærdsministeren*: Er det næste spørgsmål?)

Nej, vi er faktisk lige ved at være færdige. (*Velfærdsministeren*: O.k., men jeg regnede med, at vi gik videre til næste spørgsmål). Godt. Spørgsmålet her er sluttet.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 22, er ligeledes til velfærdsministeren stillet af fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:13

Spm. nr. S 491

22) Til velfærdsministeren af:

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Vil ministeren sikre, at der bygges tilstrækkeligt med botilbud til mennesker med handicap, så yngre mennesker med handicap får et reelt valg imellem, om de vil leve på plejehjem eller have et alternativt botilbud?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 490.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:13

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, boliger til yngre handicappede er nu samlet som et ansvarsområde under kommunerne,

hvor de før var fordelt mellem amter og kommuner, men dog fortrinsvis under amterne. Det er så meningen nu, at regionerne skal bistå med at lave en samlet vurdering af behovet inden for den enkelte region, sådan at man også kan få et samarbejde kommunerne imellem. Det skulle meget gerne bidrage til, at man dér, hvor der stadig væk er yngre handicappede, som ikke har en tilfredsstillende bolig, så laver en plan for, hvordan og hvor hurtigt man kan komme det her problem til livs.

Jeg er helt enig i, at det er et problem, og selv om det er langt færre i dag, end det var for nogle år siden, så hjælper det jo ikke så meget dem, der stadig væk sidder i en bolig, som er utilfredsstillende. Så jeg regner med, at det her instrument med rammeaftaler gør, at man laver en plan for, hvordan man kommer den sidste del af det her problem til livs.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:14

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Jeg takker også ministeren for dette svar og glæder mig over, at der fra ministerens side er en positiv vilje til at samarbejde via regioner og kommuner. Det må der bestemt kunne komme noget godt ud af.

Jeg ved, at ministeren har modtaget et brev fra seks fynske borgmestre vedrørende udlicingen imellem kommunerne, som faktisk betyder, at vi har en skævvridning kommunerne imellem. De borgere, som jo mere eller mindre tilfældigt bor i en kommune, får så på baggrund af det meget forskellige tilbud i forbindelse med at have pådraget sig et handicap. Det vil sige, at der er forskel på at være i provinsen og at være i de store byer og også kommuner imellem i provinsen.

Så jeg vil spørge, om ministeren vil være positiv over for at yde en særlig indsats i forhold til de mindre kommuners mulighed for at etablere bo- og levemiljøer. Det vil sige, at der er behov for noget mere kreativ tænkning og mere nytænkning, for at vi skal kunne etablere boliger, som er fleksible, og som svarer til yngres behov for støtte, aktivitet og genoptræning. Det vil være et utrolig vigtigt signal, hvis ministeren vil nikke bekræftende til det og sige, at man er indstillet på sammen med kommunerne at arbejde positivt for nytænkning på området.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:16

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Altså, det, jeg også har talt med handicaporganisationerne om, er, hvordan vi kommer den sidste rest af institutionsbegrebet til livs. Vi har efterhånden i mange år og i hvert fald siden revisionen af bistandsloven sagt, at man skal væk fra den her institutionstankegang, og der er vi nu ved at vurdere, hvor langt vi er nået med BO-HANDI-puljen, som er vedtaget i fællesskab, og med de andre ting, og hvad der så er det sidste, vi mangler.

Jeg tør ikke stå her og sige helt konkret, hvordan vi lige kan lande det, men det er jo helt klart, at det er et mål, at de yngre handicappede skal have en bolig, de er glade for, og at vi skal prøve at finde nogle løsninger og også se på, hvordan kommunerne kan løse det, og hvad vores rolle som Folketing og regering så er.

Kl. 16:16

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:17

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Jamen så er jeg jo glad for at kunne være med til her i dag at give ministeren nogle ideer til, hvordan man eventuelt kunne give et signal til kommunerne om, at man er indstillet på at arbejde fremadrettet med det her.

Kommunerne har i dag to muligheder, når de gerne vil bygge nyt. Den ene er, at de, hvis de har penge nok, selv kan etablere det, men der har her i 2008 været et anlægsloft, så der er ikke blevet bygget så meget. Den anden mulighed er, at kommunerne, hvis de ikke ønsker at bygge selv, kan leje sig ind, men så er de underlagt det, der hedder deponeringsafgift – den er et levn tilbage fra Brixtofte, og den er sådan set gældende stadig væk.

Så det, jeg vil spørge om lige nu, er, om ministeren vil se positivt på at afvige fra deponeringsafgiften, når kommuner etablerer bo- og levemiljøer til yngre handicappede.

Kl. 16:18

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:18

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu er det jo sådan, at plejeboliger ikke er omfattet af anlægsrammen. Det er det samme, der

gælder for de plejeboliger, der gerne skulle være med til at opfylde plejeboliggarantien. Der er jo nogle særlige vilkår. Men jeg synes egentlig, at det her fortjener et præcist skriftligt svar.

Jeg vil i hvert fald sige, at den måde, man bygger på, når man bygger efter den almene boliglov, er undtaget fra anlægsrammen. Jeg kobler det til deponeringsreglerne, i forbindelse med at man laver sale og lease back-ordninger.

Så jeg synes egentlig, at debatten her fortjener, at vi laver en slags status ud fra de oplysninger, som jeg har nu om, hvor vi er henne, hvad det er for nogle regelsæt, vi har, hvad der gælder af økonomiske betingelser for de regelsæt, som afsæt for at diskutere, hvordan vi kan komme videre.

Kl. 16:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 16:19

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Det synes jeg lyder meget positivt, og det vil jeg se positivt på. Jeg havde sådan set i dag forventet, at ministeren ville sige: Det ligger ude i kommunerne, der har vi lagt det ud.

Så jeg er meget glad for, at vi i hvert fald er kommet dertil, at der bliver vist vilje til at få gjort noget ved problematikken, ikke mindst af hensyn til dem, der sidder i en ufrivillig bosituation, som man ikke nødvendigvis selv har valgt. Hvis man ønsker at være på et plejehjem og selv har valgt det, skal der selvfølgelig stadig væk være mulighed for det.

Så jeg vil også anbefale ministeren at prøve at rette henvendelse til kommuner, hvor man har en god historie, og hvor det faktisk har kunnet lade sig gøre. De kommuner, jeg har talt med, som siger, at det dér er gået, er kommuner, hvor man har kunnet arbejde på tværs: Man har haft mulighed for at kunne etablere nye tiltag, man har kunnet arbejde mere kreativt og mere eksperimenterende, og man har haft brugerne, de handicappede, med på råd i hele processen. Så min anbefaling til ministeren skal være, at der bliver samlet op, at der bliver lavet en status, og at man samarbejder med handicaporganisationerne, så man kan stå her og sige: Nu har vi simpelt hen levet op til det, der står i § 108.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:20

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen det vil jeg meget gerne bestræbe mig på. For det er som sagt en fælles dagsorden og nogle fælles mål.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til spørgeren. Dermed er spørgsmål 22 overstået.

Det næste er spørgsmål 23, og det er ligeledes stillet til velfærdsministeren af hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:20

Spm. nr. S 493

23) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren, at det er en acceptabel udvikling, når forældre fravælger offentlige pasnings-tilbud for deres børn, som f.eks. skolefritidsordninger, fordi prisen er for høj?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 16:21

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu er jeg lidt uforstående over for spørgsmålet, fordi skolefritidsordningerne jo ikke hører under Velfærdsministeriet, og jeg er ikke bekendt med, at der er nogen undersøgelser, der viser, at forældre vælger hverken deres børns skolefritidsordning eller andre pasningstilbud fra. Derfor har jeg lidt svært ved at svare på spørgsmålet ud fra de oplysninger, der er i spørgsmålet.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:21

Rasmus Prehn (S):

Nu har ministeriets embedsfolk jo været i telefonisk kontakt med mig netop om det spørgsmål, altså om det er et spørgsmål, der vedrører velfærdsministeren, eller om det er et spørgsmål, der vedrører undervisningsministeren.

Sagen er jo den, at velfærdsministeren har svaret for kommunerne og for, hvordan kommunerne prioriterer deres økonomi osv. Jeg har jo gentagne gange her i salen taget det spørgsmål op, om der er penge nok til at sikre tilstrækkelig kommunal velfærd. Der er skolefritidsordningen jo det, som jeg vil kalde sådan et kernevelfærdsområde, altså det, at når man som forældre passer sit arbejde, har man mulighed for

at få passet sine børn, mens man er på arbejde.

Det har været fremme i dagspressen. Der var forleden en artikel både i Berlingske Tidende og i Urban, som fortæller, at der er flere eksempler på, at prisen på kommunale skolefritidsordninger altså er steget så betydeligt, at man i dag som forældre kan vælge at få sine børn passet i en privat skolefritidsordning, samtidig med at de går i privatskole, og både skole og skolefritidsordning er så blevet billigere nu end det, man betaler i den kommunale. Det synes jeg da er et problem i forhold til det at have et godt offentligt tilbud, nemlig at vi kan se, at det, vi har at byde på i den offentlige sektor, er blevet så tilstrækkelig ringe, at folk vælger det fra. Vi har også set eksempler på, at normeringen er blevet dårligere og sådan nogle ting. Det er jo også noget, vi har haft en diskussion om her i salen tidligere.

Så det er det, spørgsmålet går på, nemlig om velfærdsministeren kan leve med, at vi på sådan et kernevelfærdsområde ser en udvikling i retning af, at det offentlige tilbud bliver dårligere og dyrere og folk i stedet vælger det private.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:23

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg beklager, at jeg ikke har læst de artikler, men der var heller ikke henvisning til dem. Jeg er ikke klar over, om det så simpelt hen er artikler, der handler om en undersøgelse, eller det bare er nogle, man har snakket med, der siger, at de har den oplevelse. Men jeg vil da godt være behjælpelig med at spørge i Undervisningsministeriet, om de har nogle mere systematiske oplysninger om søgningen til skolefritidsordninger, for det vil selvfølgelig være en skam, hvis forældre begynder at vælge det fra, for det kan være et vigtigt tilbud.

Jeg kan for mit eget vedkommende sige, at der er nogle bestemte regler for, hvor meget man må tage for pasningstilbuddene, og der har jo været en støt vækst i antal børn, både i børnehaver og vuggestuer og fritidsklubber, så der har ikke været den mekanisme, der fremgår af spørgsmålet – heldigvis, for det er jo nogle rigtig gode tilbud, som undersøgelser også viser at forældre er meget glade for.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:24

Rasmus Prehn (S):

Nu er der jo ikke tale om sådan nogle hengemte avisartikler, som man skal sidde og bladre meget i aviserne for at finde frem. Der er jo tale om bl.a. en forsideartikel på Berlingske Tidende en mandag for et par uger siden, hvor det var slået stort op, at skolefritidsordningerne var blevet så dyre, at mange forældre valgte dem fra. Så det mener jeg da må være sådan et tema, man tager op som velfærdsminister, nemlig at hvis man kan se, at der er kernevelværdsopgaver, som bliver så dyre, at folk vælger dem fra, så er det da noget, man kan kigge på, specielt når vi kan se i de budgetter, der er blevet lagt ude i kommunerne, at der er kommunerne så presset, at også normeringen er blevet forringet. Det vil altså sige, at de tilbud, som skulle være kernevelværdstilbud, er noget, der er blevet så ringe, at folk vælger det fra. Det synes jeg er problematisk.

Det, der fremgår konkret her, er et eksempel fra Århus, hvor en SFO-plads alene koster 1.664 kr., mens man altså kan vælge at gå i en privatskole med privat skolefritidsordning for 1.007 kr. om måneden. Så er det altså, at vi er ude på et skråplan efter min mening, hvor vi simpelt hen får undermineret det offentlige tilbud. Det synes jeg da er noget, som velfærdsministeren skal tage alvorligt, og ikke noget, der egentlig er undervisningsministerens ansvar.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:25

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil således foranlediget spørge i Undervisningsministeriet, hvad de kan sige om søgningen til skolefritidsordninger. Det kan også være, at Kommunernes Landsforening kan være behjælpelig, for det er da klart, at det ville være en skam, hvis der var en tendens til, at færre forældre sendte deres børn i skolefritidsordninger, for det er generelt et godt tilbud. Men alle mine erfaringer og de tal, som gælder inden for mit område, viser jo faktisk, at der er en stigende søgning, og der har ikke været nogen sammenhæng mellem pris og søgning. Da forældrandelen blev sat op til 33 pct. i 1990'erne, fortsatte søgningen med at stige, så der var ikke noget med, at fordi prisen steg på en børnehaveplads, så skræmte man forældrene væk.

Kl. 16:26

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:26

Rasmus Prehn (S):

Ja, vi taler altså alene om skolefritidsordninger, og der kan jeg fortælle, at i den undersøgelse, som Børne- og Ungdomspædagogernes Landsorganisation selv har foretaget, viser det sig, at der i 46 pct. af kommunerne sker en stigning i prisen på en SFO-plads, mens der kun er en sænkning af prisen i 2 pct. af kommunerne.

Det konkrete eksempel, der var fremme i dagspressen, er så lidt interessant, for det viser sig, at den meget uheldige tendens med at vælge det offentlige tilbud fra og det private tilbud til, nogle gange dækker over en situation, hvor forældrene ikke nødvendigvis får den kvalitet, som de tror de betaler for. Det konkrete eksempel med privatskolen Nilen – som vi fra socialdemokratisk side har rettet henvendelse til – viser, at man slet ikke får det samme tilbud, som man får i offentligt regi. Der er f.eks. ikke tilbud om at få lektiehjælp eller læsetræning, som der er i de offentlige skolefritidsordninger, og hvis man skal på en tur, er den brugerbetalt.

Så nogle forældre snydes simpelt hen til at vælge det private, fordi de alene kigger på prisen, og det mener jeg da også er noget som velfærdsministeren har en interesse i at gå ind i. Man skal lade være at vælge det private tilbud til, før man helt har undersøgt, om det er det samme, man får for pengene, for i det her konkrete tilfælde med privatskolen Nilen får man mindre, end man får i det offentlige.

Kl. 16:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:28

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen helt bestemt, for vi ved jo, at gode pasningstilbud kan have en vigtig forebyggende indsats og i det hele taget være med til at give gode rammer for børns hverdag.

Jeg er desværre nødt til at sige, at det jo er nogle regler, der hører under undervisningsministeren, og derfor ser jeg mig desværre ikke i stand til at svare på dem med hensyn til de her prismekanismer mellem offentlige og private tilbud. Men jeg vil gerne være behjælpelig med at skaffe de oplysninger.

Kl. 16:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 24, er ligeledes til velfærdsministeren og er ligeledes stillet af hr. Rasmus Prehn.

Spm. nr. S 494

Kl. 16:28

24) Til velfærdsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren, at regeringen har præsteret en tilfredsstillende opfølgning på arbejdet i regeringens egen Familie- og Arbejdslivskommission?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:28

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det er jo en rapport, der er næsten 2 år gammel, og når vi ser på forløbet nu, synes jeg faktisk, det er gået godt med at leve op til de anbefalinger, der kom. Det var jo ikke anbefalinger, der alene gik på noget, regeringen skulle gøre, de gik på noget, alle har et ansvar for, og det er jo i høj grad også virksomhederne og arbejdspladserne, som skal skabe nogle gode rammer. Det er noget, man kan tage med i overenskomsterne, og det er jo også sket for en række af anbefalingeres vedkommende.

På nogle af de større områder har regeringen jo gjort en indsats ved at indgå en aftale med Kommunernes Landsforening om at afskaffe de løsrevne lukkedage og sikre, at der kommer mad i daginstitutioner.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:29

Rasmus Prehn (S):

Her er der i hvert fald tale om et spørgsmål, hvor velfærdsministeren ikke kan løbe fra, at det er velfærdsministerens ansvar at følge op.

Der har jo også været lidt skrivelser i dagspressen om dette emne. I forbindelse med mit tidligere spørgsmål kunne jeg forstå, at det med at læse avis ikke er noget, der ligger velfærdsministeren så meget på sinde, og det er selvfølgelig ærgerligt, for det er jo her, den offentlige opinion skabes. Men i metroXpress den 21. november er der en ret så interessant artikel, hvor et af medlemmerne af kommissionen, professor Per Kongshøj Madsen, siger, at man simpelt hen ikke har gjort tilstrækkeligt for at følge op på kommissionens arbejde, og at der på de centrale punkter, man lagde op til, ikke er sket nok.

Noget af det, han nævner – det blev i øvrigt også nævnt i Radioavisen den samme dag – er, at forslaget om, at man skulle have mulighed for

at få to betalte fridage, når ens barn blev syg, er der ikke blevet fulgt op på. Med hensyn til lukkedagene ved vi jo også, at det er så som så, hvad det er blevet til, for i syv ud af ti kommuner har man nøjagtig det samme antal lukkedage, som man har haft hidtil, og nogle har endda flere lukkedage. Så det har man ikke fået fulgt op på.

Når man kigger på det ellers meget ambitiøse arbejde, kommissionen har udført, kan man se, at der ikke bare er 2-3 forslag, som ministeren er inde på, men at der faktisk er hele 31 helt konkrete forslag. Når man går de forslag igennem, kan man se, at det er meget lidt, der er blevet til noget. I går havde vi en stor diskussion om mad i folkeskolerne, og her ved vi jo godt, at det, man har tilbudt folkeskolerne, jo ikke er en regulær madordning, men et frokosttilbud, som de selv skal være med til at betale for, og hvor alt tyder på, at økonomien ikke er tilstrækkelig.

Alt i alt kan man sige, at der ikke er ret mange af de 31 forslag, som er blevet fulgt op politisk af ministeren. De mennesker, der har været involveret og har brugt deres tid på at hjælpe regeringen med konkrete forslag, f.eks. professor Per Kongshøj Madsen, er skuffede. Der er tilsyneladende ikke rigtig sket noget, og der er jo altså tale om et kommissionsarbejde, som det, efter hvad jeg er blevet fortalt, har kostet 12 mio. kr. at gennemføre.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:31

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu skoser hr. Rasmus Prehn mig for, at jeg ikke bare kan stå på et ben her og gætte, hvad der ligger bag spørgsmålene. Så synes jeg godt, jeg kan tillade mig at sige tilbage, at når man skal stille et spørgsmål, er det altså en rigtig, rigtig god idé at gøre spørgsmålet så præcist som muligt og lade en begrundelse følge med. Det gør altså det hele lidt nemmere.

Regeringen har aldrig sagt andet, end at vi vil afskaffe de løsrevne lukkedage, altså de dage, hvor der ikke er ret mange børn, der skal passes, og det synes jeg altså der er god logik i. Det er nok rigtigt, at kommissionen havde forestillet sig, at alle lukkedage kunne afskaffes, men jeg mener faktisk, det ville være en u hensigtsmæssig prioritering af midlerne, fordi man så skulle holde en masse dyre institutioner åbne mellem jul og nytår, selv om der stort set ikke er nogen børn, der skal passes. Man ville jo også fragte

pædagogerne muligheden for en gang imellem at have en fælles faglig dag, så jeg synes, der er rigtig gode argumenter for at gøre det, som regeringens har gjort det.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:33

Rasmus Prehn (S):

Der er jo slet ikke tale om de lukkedage, hvor der giver fin mening at have en lukkedag. Der er tale om lukkedage på helt almindelige arbejdsdage, hvor far og mor skal på arbejde og ikke kan få passet deres børn, og jeg tror, alle danskere har fået oplevelsen af, at det netop er dem, regeringen ville afskaffe. Men det har man altså ikke gjort, for syv ud af ti kommuner har nøjagtig det samme antal lukkedage, som de hidtil har haft.

Der er altså i alt 31 forslag i kommissionens materiale, og formanden for kommissionen, Linda Nielsen, skriver meget ambitiøst i pressemeddelelsen:

»900.000 danskere har ofte svært ved at få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen. Det resulterer i stress og dårlig samvittighed. Men det er ikke nogen naturlov, at det skal være sådan. Vi kan rent faktisk vælge at indrette os, så der i højere grad bliver plads til familien.«

Så har man lagt sine forslag frem, og så er der faktisk ikke rigtig blevet fulgt op på andet end det med at gøre en lille smule ved lukkedagene – det er så ikke rigtig blevet til noget – og så det madtilbud, som jo viser sig at være en fuser.

Er ministeren enig i det, den tidligere familie- og forbrugerminister sagde; da der sidste gang blev spurgt til det her? Hun sagde: Der står så mange bøger på min reol i forvejen, så jeg har ærlig talt ikke tænkt mig at gøre mere ved det. Er det den attitude, der er over for det her meget vigtige arbejde af eksperter og andre? Det har kostet samfundet 12 mio. kr. at få udarbejdet det her vigtige materiale, men den tidligere familie- og forbrugerminister sagde: Der står så mange bøger på min reol i forvejen, så jeg kan ikke gøre hverken fra eller til i forhold til det, der allerede er sket.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:34

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes da, det er et vigtigt spørgsmål, om man kan få sit arbejdsliv og sit familieliv til at

hænge sammen, for man ved, der kan være risiko for, at det kan belaste familielivet og gå ud over børnene.

Men hvis vi ser på de samlede initiativer i rapporten, vedrører ni forslag noget, som allerede er eller er ved at blive gennemført, og tre forslag er under overvejelse. Arbejdsmarkedet har gennemført seks af forslagene, på arbejdspladserne er der gennemført syv forslag, og kommunerne har gennemført fire forslag. Det fremgår af en oversigt, vi har fået lavet. En del af det er jo også noget, som er blevet vedtaget som led i overenskomsterne, bl.a. at man kan få anden dag fri til at passe sit syge barn, og det er jo rigtig, rigtig godt.

Jeg synes ikke, vi nødvendigvis skal lovgive om alt mellem himmel og jord. Jeg synes, det er fint, at arbejdsmarkedets parter selv kan finde ud af at ordne sådan nogle ting i overenskomsterne.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:35

Rasmus Prehn (S):

Fra socialdemokratisk side er vi helt enige med ministeren i, at det også er vigtigt, at arbejdsmarkedets parter selv kan tilrettelægge noget, og at man ikke skal lovgive om alt, men når man fra regeringens side igangsætter et så stort kommissionsarbejde, har man vel også et ansvar for at sikre, at der bliver fulgt op på tingene, og når man kigger ned over forslagene, synes jeg altså, at der er mange af tingene, hvorom man kan sige, at det ikke engang ikke bare er blevet til noget, men er gået den modsatte vej.

Kigger vi på det fjerde punkt, der siger, at daginstitutionernes pædagogiske personale bør have mest mulig tid til at opfylde børnenes behov for omsorg og stimulering, kan vi jo se, at i langt de fleste kommuner går normeringen ned. Der bliver ikke en større normering, der bliver en mindre normering, så man går altså den modsatte vej.

Hvis vi kigger på nogle af de andre forslag, står der f.eks., at kommunerne bør tilbyde pasning af børn af forældre med skæve arbejdstider. Her kan vi jo se, at det, der sker ude i kommunerne, er, at der bliver kortere åbningstider, så hvis man arbejder sent eller på skæve tidspunkter, er der ringere tilbud nu, end der var tidligere, altså inden man startede det kommissionsarbejde, så det er altså ikke gået i den rigtige ret-

ning, og det er heller ikke bare status quo, næ, det er blevet ringere.

Man har brugt 12 mio. kr. af samfundets penge plus en masse eksperter til at komme med gode forslag, og efterfølgende er man faktisk på en række områder gået den stik modsatte vej, så arbejds- og livsvilkårene for familier er blevet ringere.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:37

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu var rapporten jo ikke tænkt som noget, der alene skulle give anbefalinger til regeringen. Den var jo netop tænkt som nogle anbefalinger til alle dem, som har et ansvar for at få arbejdsliv og familieliv til at hænge bedre sammen, og dermed var den også tænkt som en anbefaling til arbejdsmarkedets parter og kommunerne.

Så synes jeg, det ville være forkert, hvis vi begyndte at sige: Jamen så skal vi lovgive om det. Vi skal lovgive om åbningstider, vi skal lovgive om, at pædagogerne skal have mere tid, vi skal lovgive om normeringer. Det synes jeg ikke vi skal lovgive om. Men der er nogle anbefalinger til kommunerne.

Når vi snakker om åbningstider, har man jo nu fået mulighed for at ansætte nogle i sit eget hjem, hvis man har meget skæve arbejdstider, og det er jo en af løsningerne. Der har været forsøg med natbørnehaver og lange åbningstider, men der har der stort set ikke været nogen børn. Det er et ønske, der tidligere er blevet fremført, men det har vist sig, at i realiteten er det tilbud ikke blevet brugt. Men det er da noget, vi skal holde meget øje med, det er jeg helt med på.

Kl. 16:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Dermed er spørgsmålet sluttet. Tak til hr. Rasmus Prehn.

Den næste spørgsmål, spørgsmål 25, er ligeledes stilet til velfærdsministeren, og det er af fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:38

Spm. nr. S 500

25) Til velfærdsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Vil ministeren tage andre initiativer til at intensivere indsatsen for løsninger, der sikrer, at unge kvinder ikke trues på livet af deres familier, fordi de vælger en anden livsstil (Halimasagen)?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 16:38

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu er indsatsen i forhold til kvinder, der kommer i klemme som følge af, at de kommer på kant med deres familie, hvis de ikke vil rette sig efter dem i sager, der drejer sig om ægteskaber, noget, der især hører under integrationsministeren. Men der er jo ved at blive taget nogle nye initiativer: en central rådgivningsenhed og et landsdækkende mæglerkorps.

Noget af det, der er blevet efterlyst, er jo et sted, hvor man kan henvende sig, hvis man til sidst ikke kan holde det ud længere og man kommer i konflikt og føler sig truet af sin familie. Så har man efterlyst et sted, hvor man kunne henvende sig, ligesom bedre muligheder for mægling.

Vi ved faktisk fra den mægling, der foregår gennem LOKK, altså Landsorganisationen af Kvindekrisecentre, at det kan være ret effektivt. Man kan faktisk godt få selv en meget tilspidset konflikt løst. Så det er i hvert fald nogle af de nye initiativer, som er på vej.

Kl. 16:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:39

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Måske mener ministeren, at det mere hører under integrationsministerens ressortområde, men jeg synes også, at der er en del socialt relaterede indsatser i det her område, og det er derfor, jeg stiller spørgsmålet til velfærdsministeren, som jo også agerer som ligestillingsminister, selv om det ikke er relateret til ligestilling. Men det er et bredt område, så det kan ikke kun begrænses til integrationsområdet.

Desuden vil jeg også påpege, at i og med at det er nogle kvinder, som bliver isoleret og ender i et krisecenter og dermed også på den måde på mange punkter står og mangler noget økonomisk rådgivning, er det i høj grad også under velfærdsministerens ressortområde.

Når det er sagt, vil jeg gerne videre til mine spørgsmål. Det er rigtigt, at der er sket en række initiativer vedrørende vold og trusler mod unge kvinder med en nydansk baggrund, men problemerne er altså langt fra løst. Der er stadig væk en række sager, der viser, at den indsats på området, regeringen har sat i gang, ikke er god nok.

F.eks. viser tal fra Nationalt Efterforskningsstøttecenter, at antallet af æresrelaterede sager i

løbet af bare 2 år er omkring 294. Det er da et tal, man kan mærke. Og det seneste er jo det tragiske eksempel, vi havde med Halima, den unge kvinde, der bliver truet på livet. Sagen viser, at én ting er at finde et sted at bo og få en navneændring, noget andet er at forholde sig mere bredt til problemet.

Mener ministeren egentlig, at der kan gøres andre indsatser på området end bare at tilbyde den truede kvinde et sted at bo og en ny identitet?

Kl. 16:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:41

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det er jo rigtigt, at Velfærdsministeriet har ansvaret for kvindekrisecentrene, og der er der jo gennem de senere år blevet gjort en forstærket indsats. Nu kommer der også en familievejleder, som kan være med til at hjælpe kvinderne tilbage til en almindelig tilværelse i samfundet, og som jo også hjælper, hvis de har børn, med at få de børn til at fungere. Sådan en familierådgiver kan jo være vigtig for, at man kommer ud af krisecenteret og gør det på en ordentlig måde. Det synes jeg er et nyt, rigtig godt initiativ, som vi jo også har taget i fællesskab. Det er et bredt flertal i Folketinget, der står bag.

Noget af det, der bliver efterspurgt og også har været det i kølvandet på Halimas sag, er jo netop rådgivning og mægling. Og det er altså noget, der nu bliver taget initiativ til bliver forstærket.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:42

Yildiz Akdogan (S):

Det er glædeligt at høre, at ministeren i hvert fald er opmærksom på, at rådgivning er et meget effektivt middel til at løse nogle af de her konflikter.

Men jeg vil også gerne spørge til den problematik, som mange af kvinderne også rejser, nemlig en irritation over kun at blive set som ofre, og at man egentlig ikke ser problemets bredde som sådan. For ét er at hjælpe kvinden og se hende som offer og hjælpe børnene, noget andet er den relation, kvinden har til sin familie; for det viser sig, at det ikke bare er et bånd, hun lige kan skære over fra den ene dag til den anden.

Så jeg vil gerne høre, hvad ministeren mener om familiens inkludering i forhold til en løsning

på den her problematik. Har ministeren nogen løsningsforslag til familieinddragelse?

Kl. 16:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:43

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det mener jeg netop er mægling. Vi kan jo se, at den mægling, som LOKK har stået for, har været succesrig. Der er det faktisk lykkedes at komme i kontakt med mange familier og få dem til at forstå holdningen blandt unge kvinder – som det som regel er, men det kan også være unge mænd og deres behov for selv at bestemme over deres egen tilværelse. Så en måde at inddrage familien på er jo gennem mægling.

Kl. 16:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:44

Yildiz Akdogan (S):

Det glæder mig, at ministeren også henviser til netop LOKK's mægling. Men mener ministeren egentlig, at der er afsat tilstrækkelige midler til det?

Kl. 16:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:44

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det kan man jo altid diskutere, men jeg oplever, at de midler, der er afsat til det her, også er afsat i fællesskab – at det er et bredt flertal, der står bag.

Det er jo et relativt nyt fænomen i vores samfund, og derfor er det også noget med, at man skal prøve sig frem med, hvad der giver resultater. Og så kan man se, at det faktisk giver resultater at bruge f.eks. mægling, og derfor bliver der så også nu afsat nogle flere penge til det.

Kl. 16:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Dermed er spørgsmålet sluttet.

Det sidste spørgsmål er spørgsmål 26, ligeledes til velfærdsministeren af fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:45

Spm. nr. S 502

26) Til velfærdsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Mener ministeren, at der er afsat tilstrækkelige midler og alternative indsatser på området ved-

rørende vold og trusler mod kvinder for at hjælpe nydanske kvinder til at komme videre frem i hverdagen?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ifølge spørgeren en fejl i spørgsmålets tekst på den omdelte dagsorden, og spørgsmålet burde ifølge spørgeren hedde:

»Mener ministeren, at der er afsat tilstrækkelige midler og alternative indsatser for at hjælpe nydanske kvinder til at komme videre frem i hverdagen?«

Så er det velfærdsministeren.

Kl. 16:45

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Ja, og der har jo så åbenbart været et problem med formuleringen af spørgsmålet, så nu står der bare, om der er afsat tilstrækkelige midler til at hjælpe nydanske kvinder til at komme videre frem i hverdagen. Det kunne jo også være vedrørende uddannelse og arbejdsmarked – det er jeg ikke helt klar over om det er, eller om det er i forhold til det, det forrige spørgsmål handlede om, nemlig kvinder, der er udsat for æresrelateret vold eller er i risiko for at blive det eller føler sig truet.

Der er det jo sådan, at de penge, der er afsat, er blevet afsat i fællesskab, og det er ud fra en overvejelse af, at man er nødt til at prøve sig lidt frem og finde ud af, hvad det er, der overhovedet hjælper – hvad pokker gør vi for at hjælpe de kvinder, der er i den her situation? Det har vi jo ikke de store erfaringer med. Men det har både været en del af de to handlingsplaner rettet mod vold mod kvinder, og det bliver også en del af den nye strategi, som vi lige har afsat penge til i forbindelse med finansloven og satspuljeforhandlingerne. Så det har været noget, der har været en opmærksomhed omkring. Den strategi skal vi nu til at udmønte i fællesskab, og der bliver der også for Socialdemokratiet mulighed for at være med til at præge den med hensyn til, hvor vi skal sætte ind.

Kl. 16:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:46

Yildiz Akdogan (S):

Jeg vil da takke for ministerens invitation til at være med til at præge lige netop det politikområde.

Jeg beklager, at spørgsmålet er blevet formuleret på en eller anden mærkelig måde, som ikke

har noget med mig at gøre, men spørgsmålet var faktisk tænkt sådan bredt, dvs. om konkrete indsatsområder ikke kun i forhold til æresrelateret vold, men mere bredt eller generelt.

Det er også derfor, jeg vil starte med at nævne, at hvis man skal se generelt på krisecentrene i storbyerne, må man sige, at de stadig væk er enormt hårdt ramt. Andelen af især unge nydanske kvinder er støt stigende. Alene på Kvindehjemmet i København er andelen af beboerne, der er nydanske kvinder, på 70 pct., hvilket er ret tankevækkende.

Samtidig viser netop sagen om Halima, at det ikke hjælper at flygte eller gemme problemet væk ved nærmest bare at overføre problemet til kun at vedrøre kvinden. Man kan spørge: Hvorfor er det altid hende, der skal flygte eller for den sags skyld flytte?

Som ministeren selv var inde på, har Landsorganisationen af Kvindekrisecentre jo fundet en meget fin løsningsmodel, nemlig en indsats med konfliktmægling, hvor både den unge kvinde og familien i en eller anden grad hjælpes. Argumentet for det er netop, at trusler og vold afløses af forståelse, og ideen er at mindske risikoen for overgreb. Det er da noget, jeg helt klart kan støtte.

Men mener ministeren, at dette tiltag kan udbygges, sådan at man støtter flere kvinder og netop udvider det her tiltag?

Kl. 16:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:48

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jamen det er jo netop nu meningen, at det skal udvides, at det ikke længere kun er den indsats, der sker gennem LOKK, og som de jo også har fået penge til, men at der bliver en større kreds. Og så er det også vigtigt at vurdere det, LOKK gør med at skabe større viden ude iblandt de ansatte i kommunerne, for det vil typisk være sådan, at en ung kvinde – det kan også være en mand – der føler sig forfulgt, henvender sig enten til politiet eller til kommunen. Politiet arbejder nu med en særlig strategi for æresrelateret vold, og det samme er der også flere kommuner der gør dér, hvor der bor mange mennesker med indvandrerbaggrund. Der er det jo vigtigt, at der er nogle, som er uddannet til at kunne tackle det. Det er noget af det, der sker gennem LOKK, og det kan også være, at det er noget af det, vi skal gøre mere ved fremover.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:49

Yildiz Akdogan (S):

Jeg vil gerne have en uddybning af, hvad ministeren mener om det, altså om der måske skal gøres en indsats for at uddanne flere konfliktmæglere eller kulturformidlere, som nogle krisecentre efterspørger. Er det en indsats, som ministeren måske kunne være med til at se nærmere på?

Kl. 16:49

Mit andet spørgsmål er, at ét selvfølgelig er at hjælpe de her kvinder til på en eller anden måde at komme i dialog med deres familie, noget andet er det videre forløb, sådan at de kan komme videre i forhold til arbejdsmarked eller uddannelse eller til at blive selvstændige og økonomisk uafhængige. Hvad mener ministeren om de initiativer, der skal tages her?

Kl. 16:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:50

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu er de penge, der er sat af til konfliktmægling, sat af i Integrationsministeriet, men der vil Socialdemokratiet jo ligesom de andre partier bag forliget få indflydelse på, hvordan pengene skal udmøntes. Sådan er det i hvert fald i Velfærdsministeriet, og det tror jeg det er hele vejen rundt, så jeg tror ikke, at jeg står og lover noget på en andens vegne. Men jeg tror, det er vigtigt, at der i de kommuner, hvor man møder det her fænomen, er uddannet personale, og det er noget af det, man kunne prøve at bidrage til. Det ene er uddannelse af konfliktmæglere eller kulturformidlere, og det andet er så det her med at ruste dem, der sidder i kommunerne. Der kan man så også vurdere erfaringerne fra LOKK og se på, om det er noget, vi skal bygge videre på.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 16:51

Yildiz Akdogan (S):

Jeg fik ikke helt svar på mit sidste spørgsmål. Det viser sig, at blandt kvinderne på krisecentre har de kvinder, der er familiesammenførte, en gennemsnitlig opholdstid på krisecentre på 79 dage, hvorimod kvinder, som oprindeligt er herfra, altså er født og opvokset i Danmark, i gennemsnit har en opholdstid på knap 46 dage, hvis jeg ikke husker forkert. Kan ministeren i det

se, at kvinderne, der netop er familiesammenførte, måske står noget svagere i forhold til de andre kvinder netop med hensyn til at blive bragt videre i samfundet og være aktive medborgere i det danske samfund? Hvilke indsatsområder kan der tænkes i forhold til netop sprogbarrieren og i forhold til uddannelse og i forhold til arbejdsmarked? Hvad mener ministeren om det?

Kl. 16:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:51

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det er et meget, meget vigtigt spørgsmål, fordi de kvinder, der jo altså er blevet familiesammenført, typisk kommer fra en familie, hvor manden skal kunne forsørge dem. Det er en af grundbetingelserne for, at man kan komme hertil. Og det vil også sige, at det ikke er en vej at sige, at de skal ud på arbejdsmarkedet. Man er jo nu gået længere med at sige, at der skal være en vilje til også at følge noget sprogundervisning.

Jeg er ked af, at jeg ikke er i stand til at gøre mere detaljeret rede for reglerne, fordi de ligger i Integrationsministeriet, men jeg vil meget gerne være behjælpelig med at fremskaffe dem, og jeg er helt enig i, at det at være meget opmærksom på de familiesammenførte kvinder er en vigtig vej.

Jeg kan måske lige nå at sige til allersidst, at det, jeg arbejder med i Velfærdsministeriet, er det, der hedder en rettighedskampagne; det er, at vi forklarer kvinder, der er kommet hertil, hvordan det danske samfund virker, og hvilke muligheder de har.

Kl. 16:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hermed er spørgsmålet sluttet. Tak til spørgeren og tak til velfærdsministeren.

Hermed er spørgertimen afsluttet.

Kl. 16:53

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 27. november 2008, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 16.53).